ŠOLA DOBROVCE SKOZI ČAS

ZBORNIK

ob 120-letnici šolske zgradbe v Dobrovcah

Dobrovce, november 2015

ŠOLA DOBROVCE

ZBORNIK

ob 120-letnici šolske zgradbe v Dobrovcah

Dobrovce, november 2015

Zbornik ob 120-letnici šolske zgradbe v Dobrovcah

Urednik: Matjaž Grahornik

Uredniški odbor: Sandi Staklenac, Ana Koritnik

Lektoriranje: Ana Koritnik

Računalniško oblikovanje: Boštjan Rezman

Fotografiji na naslovnici: Foto arhiv šole, Dušan Janžek

Fotografiji na notranji naslovnici: Foto arhiv šole, Slovenski šolski muzej

Tisk: Florjančič tisk d.o.o.

Izdala: Občina Miklavž na Dravskem polju

Naklada: 300 izvodov

Dobrovce, november 2015

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

373.3(497.4Dobrovce)(091)(082)

OSNOVNA šola (Miklavž na Dravskem polju). Podružnica (Dobrovce)
Šola Dobrovce skozi čas : zbornik ob 120-letnici šolske zgradbe v Dobrovcah / [urednik Matjaž Grahornik]. - Dobrovce : Krajevna skupnost, 2015

ISBN 978-961-285-029-6
1. Gl. stv. nasl. 2. Grahornik, Matjaž
281865472

Vsebina

Uvodniki

4 Leo Kremžar, **Šola Dobrovce, uvodnik ob jubileju**
5 Dušanka Mihalič Mali, **Šolski zvonec naše podružnične šole zvoni že 120 let**
6 Alenka Primec, **Šola Dobrovce**
7 Matjaž Grahornik, **Zborniku na pot**
7 Člani KS Dobrovce, **Dobrovški šoli ob njenem jubileju**

8 **Seznam v knjigi uporabljenih krajšav**

9 Začetki šolstva na Slovenskem

15 **Šolstvo v Dobrovcah do izgradnje lastne šolske zgradbe**

22 Izgradnja in razvoj šole v Dobrovcah do II. svetovne vojne (1893–1941)

37 **Šolstvo v Dobrovcah v času II. svetovne vojne (1941–1945)**

40 Šolstvo v Dobrovcah po II. svetovni vojni do izgradnje osemletke v Miklavžu (1945–1975)

59 **Šolstvo v Dobrovcah od izgradnje osemletke v Miklavžu pa do danes (1975–2015)**

68 Zaposleni na dobrovški šoli od njenega obstoja

70 **Oddelki se predstavljajo**

73 Utrip šole skozi spomine

76 **Literarni utrinki učencev skozi čas**

82 Uporabljeni viri in literatura

Šola Dobrovce, uvodnik ob jubileju

Človek se najbolj oblikuje v zgodnjem obdobju življenja. Takrat vsrka kot gobica vse iz svojega okolja, dobro, slabo, prijazno, robato. Oblikuje ga družina in oblikuje ga šola. To, kar nežna otroška duša takrat dobi, je osnova posameznikovega življenja. Brez dobre šole, dobrih, sposobnih, delavoljnih in prijaznih učiteljev ni dobrih rezultatov. Dobrovška šola je, to lahko rečemo ob visokem jubileju, vsa ta leta izpolnjevala te kriterije. Iz nje so otroci odhajali z dobro popotnico, temelji znanja. Šola je korektno, strokovno in prijazno učila otroke, kako se učiti, vcepljala jim je pošten odnos do družbe, starejših, znanja. Dala jim je dobro popotnico za življenje. In še nekaj, šola nikoli ni bila le izobraževalna institucija. Bila je zmeraj več. Ni prireditve v Dobrovcah, Skokah in Dravskem Dvoru, da na njej ne sodelujejo dobrovški šolarji. Z veseljem in v veselje vseh navzočih. Učiteljicam ni odveč pripraviti nastope za Rdeči križ, za upokojenska združenja, obnovoletna srečanja starejših občanov. Ničesar pomembnega in velikega se ne zgodi v teh krajih brez prisotnosti šolskih otrok.

Skozi šolo je šlo veliko generacij otrok, mnogi so po končani osnovni šoli obiskovali srednjo šolo in veliko jih je tudi študiralo in doštudiralo. Osnove so dobili tukaj, v domačem kraju. Šolsko poslopje, čeprav častitljive starosti, je bilo večkrat urejeno, prenovljeno in skrbno vzdrževano. Ves čas, tudi danes. Tudi v prihodnje bo tako. Pripravljeni so že načrti za temeljito prenovo, za več uporabnega prostora, za udobnejše delo, prijaznejše bivanje. Zidove je mogoče narediti, obnoviti, prebarvati, a največji kapital so bili in so ljudje, učitelji. Brez njih te šole ne bi bilo. Vrsta sposobnih, nadarjenih, predanih in delovnih učiteljic in učiteljev je prenašala svoje znanje na učence. Povezovali so se s starši, sprejemali tudi njihove ideje, želje. Odprti za novosti, hkrati pa sami inovativni in zazrti v prihodnost. Zavedajoč se svojega poslanstva.

Šola bi lahko bila »tovarna znanja«, kot kakšna obrtna delavnica. Pa nikoli ni bila le to. Zmeraj je bila več. Bila je institucija, ponos teh krajev, bila je motor kulturnega, športnega življenja. Solidarnost, humanizem, lep odnos do okolja so lastnosti, ki so jih otroci po odhodu s te šole odnesli drugam in predvsem v življenje. Ponosni na doseženo in hvaležni za storjeno vam ob jubileju čestitamo z željo, da bi se šola razvijala tudi v prihodnje.

Leo Kremžar,
župan Občine Miklavž na Dravskem polju

Šolski zvonec naše podružnične šole zvoni že 120 let

Šolstvo v Dobrovcah predstavlja pomemben del zgodovine naše šole/našega zavoda. 120 let izobraževalne institucije. To ni malo. Zgodovinski pretresi, naravne katastrofe – požar – idr. niso prizanašali naši šoli na »Gmajni«.

Treba si je priklicati nekdanje šolske upravitelje, učitelje, učence (tudi njihove starše), ki so uspeli skozi nenaklonjene gospodarske, družbene, politične idr. situacije vztrajati in »zmagati« nad preizkušnjami zgodovinskega časovnega loka. Bili so časi pomanjkanja, čas prve svetovne vojne, druge svetovne vojne, socializma, komunizma … Čas, ko učitelji niso bili le prenašalci znanja. (Tudi danes niso zgolj to!) Bili so mnogo več – narodni buditelji. Nekdanji šolski upravitelj Bogdan Tušek, žrtev nemških okupatorjev, se je boril za obstoj slovenske šole. Tudi sicer so se učitelji zavzemali za uporabo maternega jezika, se zavzemali za kulturo v najširšem pomenu, v mladih gradili svet vrednot in v njih ukoreninjali narodovo bistvo – zavedanje: kdo so, kaj so! Ob tem pa so, kot beremo v različnih ohranjenih zgodovinskih virih, si z uporabo različnih oblik in metod poučevanja prizadevali biti dobri učitelji, kar velja še danes.

Tudi v prihodnje bomo naredili vse, da bodo učenci radi prihajali v šolo in da bodo dobili veliko kvalitetnega znanja.

Danes učenci kot petošolci prihajajo na matično šolo; nekoč je bila podružnična šola – do združitve z miklavško, (torej zdaj) matično šolo – samostojna šola. Tako nekoč kot danes so ti otroci/mladi z dobro popotnico – malho znanja – šli v svet in marsikateri izmed njih pomembno prispeva/je prispeval ne le k našemu kraju, tudi širše – doma in v svetu.

Ponosni smo nanje, ponosni smo na našo podružnično šolo, ki ima za seboj častitljivih 120 let obstoja. In ponosni smo na te druge, ki so šele prestopili njen prag, ki šele usvajajo znanja in ki bodo nekoč prav tako šli v svet. Mi pa bomo še naprej kot dobro strokovno usposobljen kader, učitelji, s svojo doslednostjo, poštenostjo, delavnostjo k temu prispevali, in to še naprej ob zavedanju, da ni dovolj le posredovanje znanja, temveč da je šolajoče otroke treba najprej spoštovati, šele potem poučevati, in z osebnim vzgledom vzgajati …

Bile so okoliščine, da se je začelo, da traja in bo trajalo …
Perspektiva je bila, je in bo …

Dušanka Mihalič Mali,
ravnateljica zavoda OŠ Miklavž na Dravskem polju

Šola Dobrovce

Starši generacije otrok, ki sem jih poučevala lani, so mi zapisali rek, katerega del se glasi, da kdor hoče spremeniti svet, mora vzgajati otroke. Ne vem, če sem kdaj bila tako zelo »revolucionarno nastrojena«, da bi spreminjala svet, gotovo so me pa že od nekdaj zanimali odnosi med ljudmi. Morda sem se tudi zaradi tega odločila za poklic učiteljice. V družini ni bil ta poklic tradicija, so mi pa starši privzgojili vrednote, da je treba spoštovati ljudi vseh generacij in biti spoštljiv tudi do narave in vsega, kar nas obdaja.

Skoraj tri desetletja so že minila, kar sem prvič prestopila prag dobrovške podružnice. Medse so me prijazno sprejele sodelavke Frida, Vera, Marija in Ljuba. Kljub razliki v letih se mi zdi, da smo se dobro ujele in vzorno sodelovale vsa leta, dokler niso odšle v pokoj. Tudi potem, ko so njihove poti nazaj v šolo bile bolj redke, smo ohranile stike in ostale prijateljice.

Seveda sem se v teh letih srečala z mnogimi generacijami učencev. S tistimi, ki so ostali v domačih krajih, se vidimo še kdaj, ko z učenci raziskujemo okolico šole ali sodelujemo na različnih krajevnih prireditvah. Drugih, ki so svoje življenjske poti nadaljevali drugje, se pa spomnim ob fotografijah ali ko se srečam z njihovimi starši in obudimo kakšen spomin na prve šolske dni. Marsikateri moj učenec ali učenka pa se ponovno vrača v svojo osnovno šolo, vendar sedaj v vlogi starša, kar je zame posebno doživetje in v veselje. Da jabolko ne pade daleč od drevesa, bi lahko rekla le zaradi podobnosti med njimi, drugače je pa vsak otrok edinstven in drugačen od svojih staršev.

Ljudje se z leti spreminjamo, neprestano spoznavamo nove ljudi, navezujemo stike, tkemo prijateljstva, spoznavamo svoje dobre in včasih tudi manj prijetne lastnosti. Veliko zanimivega se je zgodilo v naših srečanjih vsa leta, kar učim na podružnici. Na svoje učence ohranjam le lepe spomine. Menim, da je le za dobro prostor v srcu. Slabo človeka le potre in mu ne prinese napredka in veselja v življenje. Vsega tega je pa potrebno veliko v učiteljskem poklicu. Drug od drugega se učimo vse življenje in zase vem, da sem veliko pozitivnega sprejela in se naučila tudi od mnogih generacij mojih učencev in njihovih staršev.

Učitelji moramo biti kar potrpežljivi. Tako že leta vztrajno čakam s sodelavkami in sedanjimi učenci na prenovo podružnice, ki zadnja leta res že poka po šivih. Je že stara dama, vredna vsega spoštovanja, a nove generacije učencev bi si že zaslužile nekaj več prostora in udobja za učenje in druge dejavnosti. Učenci, za razliko od včasih, v šoli ostajajo zelo dolgo. Za vrsto dejavnosti, ki jih imamo na naši šoli od zgodaj zjutraj do poznega popoldneva, že skoraj ni več prostora. A prednost manjše šole je gotovo v pristnejših odnosih, ki jih lahko oblikujemo med našim druženjem. Med seboj se bolje poznamo in lažje gradimo dobre odnose ali rešujemo spore. Tudi odnos z bližnjo okolico je pristnejši, bolj topel in otrokom blizu. Menim, da se zato lažje pri mladem človeku oblikujejo pozitivne vrednote, ki mu bodo v odrasli dobi uspešneje pomagale premagovati ovire ali graditi nove odnose z ljudmi. Zaradi šolskega utripa in živžava pa je gotovo bogatejši tudi kraj. Dokler bodo mlade generacije v kraju, se ni bati za njegov obstoj in razvoj.

Zato rada prihajam na našo podružnično šolo, rada sem s svojimi učenci in vsemi, ki ustvarjajo na šoli dobro klimo. Rada srečujem na svoji službeni poti prijazne vaščane, ki mi z nasmehom in pozdravom sleherni dan razveselijo srce. Naj ostane tako še dolgo.

Alenka Primec,
vodja podružnične šole Dobrovce

Zborniku na pot

Zborniki se po navadi izdajajo ob posebnih priložnostih in tudi v našem primeru je tako. Zbornik o zgodovini osnovne šole oz. o razvoju šolstva v Dobrovcah se je rojeval zadnja tri leta. Z zbiranjem gradiva po raznih arhivih, župnijskih uradih, knjižnicah, zasebnih zbirkah in še kje se je intenzivno začelo pred dvema letoma, ko je šolska zgradba v Dobrovcah slavila častitljivi jubilej – 120-letnico svojega obstoja. Pri takšnih projektih pa se marsikdaj, na žalost, ustavi pri denarju. Letos, ko je dobrovško šolo pričela obiskovati že njena 123. generacija učencev, nam ga je le uspelo spraviti »pod streho«, za kar gre prav posebna zasluga neutrudnim članom KS Dobrovce.

V zborniku je poleg zgodovinskega pregleda razvoja šolske zgradbe in njenih zaposlenih deloma zajeta še zgodovina samega kraja. Prav z naraščanjem števila prebivalstva v tedanji občini Skoke – in s tem v zvezi z naraščanjem števila šoloobveznih otrok – je bila povezana odločitev, da se v Dobrovcah (lahko) zgradi enorazredna osnovna šola. Posamezna obdobja šole skozi njeno zgodovino so predstavljena na osnovi zapisov iz arhivskega gradiva, šolskih kronik in spominov. Zbrani teksti so opremljeni z nekaterimi opombami ter viri in literaturo. Besedilo dopolnjuje izbrano ilustrativno gradivo (fotografije, risbe, tipkopisi in arhivalije). Pri nastanku zbornika so nam pomagali mnogi. Iskrena hvala prav vsakemu, ki je prispeval svoj del. Kljub najbolj plemenitim željam pa se nam je verjetno kje pripetila kakšna napaka, ki ji žal nismo mogli ubežati. Naj nam je bralec ne zameri. Na prihodnjih rodovih je, da to našo zgodbo nadgradijo in še obogatijo.

Matjaž Grahornik, urednik

Dobrovški šoli ob njenem jubileju

V imenu predstavnikov KS Dobrovce želim zborniku vse dobro, v upanju, da bo bralcu ponudil odgovore na številna vprašanja o preteklosti naše šole. Naše osnovno gonilo za izdajo zbornika je bilo zavedanje, da so začetki dobrovške osnovne šole (bili) zaviti v temo. Pri brskanju za temi podatki in pri pisanju zgodovine našega kraja nam je na pomoč z veseljem priskočil zgodovinar Matjaž Grahornik.

Želel bi se zahvaliti vsem, ki ste s svojimi prispevki obogatili naš zbornik, družinama Tušek in Rukav za fotografije in dokumente iz družinskega arhiva, g. župniku Jožetu Šömnu za vpogled v slivniški župnijski arhiv, Občini Miklavž na Dravskem polju za natis ter vsem ostalim, ki ste kakor koli pripomogli k nastanku te knjige.

Posebna zahvala gre Matjažu Grahorniku, ki je veliko svojega prostega časa namenil brskanju po zaprašenih knjigah, dokumentih in zbiranju informacij, seveda brezplačno in z veliko mero entuziazma. Prav tako se zahvaljujem Ani Koritnik za brezplačno lektoriranje in pomoč pri oblikovanju zbornika ter izboru prispevkov naših učencev.

Naj vas ob branju zbornika preplavijo spomini na osnovnošolska leta, otroški smeh in igro ter ponos, da imamo v našem malem kraju tako bogato preteklost.

Sandi Staklenac v imenu KS Dobrovce

SEZNAM V KNJIGI UPORABLJENIH OKRAJŠAV

d – pfenig ali denarič

din – dinar

gld – goldinar

K – krona

KLO – Krajevni ljudski odbor

KPJ – Komunistična partija Jugoslavije

kr – krajcar

KS – Krajevna skupnost

NOB – Narodnoosvobodilni boj

NOV – Narodnoosvobodilna vojna

NŠAM – Nadškofijski arhiv Maribor

OF – Osvobodilna fronta

OLO – Okrajni ljudski odbor

OPB – Oddelek podaljšanega bivanja

OŠ – osnovna šola

PAM – Pokrajinski arhiv Maribor

PD – Prosvetno društvo

PRKS – Podmladek Rdečega križa Slovenije

SŠM – Slovenski šolski muzej Ljubljana

ŠK – Šolska kronika

ZAČETKI ŠOLSTVA NA SLOVENSKEM

Raznim reformam razsvetljene vladarice **Marije Terezije** (1740–1780) so sledile tudi šolske. Bile so odmev velikih pedagoških reform zahodne Evrope. Uvod v njeno šolsko reformo je predstavljala anketa okrožnih glavarstev (izvedena s pomočjo Cerkve, gospostev in mestnih uprav) iz začetka leta 1751. Rezultati tega vladnega poizvedovanja, ki je trajalo do leta 1756, so bili zelo pestri. Splošne ugotovitve so bile, da je šol zelo malo (na vsem Slovenskem med 70 in 80), da učne moči niso verificirane niti za najosnovnejše šolske potrebe, da je šolski obisk neznaten, materialno stanje učiteljev skrajno uborno in šolska poslopja povečini v izredno slabem stanju.

Po začetnih posegih v višje šolstvo, namenjenih izobrazbi in vzgoji državi zvestih uradnikov, ko so bile po letu 1773 dotedanje jezuitske gimnazije preoblikovane v liceje, se je vladarica odločila še za temeljite reforme osnovnega šolstva.

Cesarica Marija Terezija je s svojimi reformami posegla tudi na področje šolstva
(portret je leta 1759 naslikal Martin van Meytens, vir: wikipedia).

»Splošni šolski red«, ki ga je Marija Terezija potrdila 6. decembra 1774, je osnovno šolo utemeljil kot državno ustanovo. Predvideval je obvezno obiskovanje pouka za vse otroke od 6. do 12. leta starosti v treh vrstah javnih nemških šol. Zakon je uvajal enorazredne **trivialke** (tj. osnovne ali ljudske šole na podeželju z brezplačnim najosnovnejšim učnim programom za otroke določene starosti v materinščini), trirazredne **glavne šole** (tj. osnovne šole v večjih mestih in trgih s popolnim učnim programom) in štirirazredne **normalke** (tj. osnovne šole v glavnih deželnih mestih). Uresničevanje »Splošnega šolskega reda«, s katerim je država vdrla na področje, ki ga je dotlej obvladovala Cerkev, je potekalo počasi in neenakomerno. Ker ni bilo ustrezne organizacijske podpore, denarja in šolskih učiteljev – vse je bolj ali manj slonelo na Cerkvi in lokalnih oblasteh, ki so bile delno fevdalne, delno že državne uradniške – je bil šolski obisk v tem obdobju še naprej slab, svoj glas pa so povzdigovali tudi nasprotniki splošne šolske obveznosti med duhovščino in plemstvom.

Napredek šolstva, zlasti osnovnega, je v času terezijanskih šolskih reform še posebej zaviralo splošno pomanjkanje šolskih stavb. O šolskih poslopjih v tem času skoraj ne moremo govoriti; pouk je še vedno potekal v neprimernih, zatohlih in mračnih sobicah, največkrat po župniščih, v prizidkih k cerkvenim poslopjem ali pa v kakšnih lesenih kolibah, navadno v bližini cerkve. Lastnih stavb tedanja podeželska šola v glavnem še ni poznala. Tudi vzdrževanje šolskih stavb je bilo prepuščeno skrbi posameznikov – običajno župniku –, krajevni gosposki in občinam. Število šol je začelo po letu 1774 počasi naraščati, čeprav na Slovenskem ne tako naglo kot v nemških deželah. Pri nas sta razvoj osnovnega šolstva zavirala vsiljen nemški jezik in trajno pomanjkanje učiteljev.

Učitelji na podeželskih šolah so vse do revolucionarne dobe (1848) bili propadli dijaki latinskih šol, nekdanji vojaki, razni obrtniki in podobni brez kakšne posebne izobrazbe. Splošna kulturna zaostalost oz. nepismenost je bila tedaj očitna. Učiteljevi dohodki so bili borni. To so bili postranski prejemki iz cerkvenih opravil ter nekaj bere poljskih pridelkov. Učitelj je v tej dobi moral biti na prvem mestu cerkovnik in organist, šele potem učitelj. Temu primerni so bili njegovi šolski uspehi. Trajno neurejeni učiteljevi dohodki so povzročali, da so se mnogi raje zatekali v obrtništvo, med gostilničarje (krčmarje), ranocelnike (padarje), krojače, peke, lončarje ipd., in postransko opravljali za dogovorjeno štolnino še učiteljsko službo.

Šolski pouk nekoč (vir: splet).

Učenci so bili različne starosti, običajno tudi niso imeli enotnega poprejšnjega znanja. Učni proces je učitelj prikrojeval glede na višino štolnine. Najmanj je stalo poučevanje v branju in pisanju, več pouk v računstvu, največ pa priprava na gimnazijo. Poučevalo se je še vedno individualno. Pouk ni bil obvezen niti reden. Poznal ni niti učnega načrta ali učne ure in ni bil namenjen vsej mladini. Dovoljene učne knjige,

v kolikor so jih seveda sploh uporabljali, so bile samo nemške in šele potem tudi dvojezične. Slovenskih knjig in literature je bilo do srede 19. stoletja namreč zelo malo. Učitelji so si sprva pomagali s katekizmi in nemškimi abecedniki, od druge polovice 18. stoletja naprej pa s spisi iz obdobja razsvetljenstva.

Šola, ki se je do terezijanskega časa (predvsem zaradi nemškega učnega jezika) omejevala na ozek krog mladine, se je tedaj začela odpirati tudi slovenskemu otroku. Po svoje je prispevala k manjšanju germanizacije absolutistične države. Slovenska šolska knjiga, čeprav še vedno izredno redka, je pomagala ustvarjati enotni slovenski knjižni jezik na večjem delu slovenskega etničnega ozemlja, s čimer je pomembno sodelovala pri utrjevanju slovenske narodne enotnosti in ustvarjala nove možnosti za narodno prebujanje na Slovenskem.

* * *

Reformistično delo Marije Terezije je tudi v šolstvu nadaljeval **Jožef II.** (1780–1790). Najprej je poskušal v smislu zakona pomnožiti število trivialk in glavnih šol, pridobiti šolam primerne prostore in zagotoviti učiteljem dostojne plače. Za večji šolski obisk je moral leta 1782 iziti patent o odpravi osebne odvisnosti podložnikov (t. i. nevoljniški patent), ki je omogočal tlačanskemu otroku svoboden odhod v šolo. V tem obdobju so bili dolžni šole ustanavljati povsod, kjer je bilo v razdalji pol ure hoda vsaj 90 za šolo primernih otrok.

Razsvetljeni vladar Jožef II., najstarejši sin Franca I. Štefana Lotarinškega in Marije Terezije
(vir: wikimedia).

Do leta 1800 so na današnjem slovenskem ozemlju ustanovili 130 trivialk, 15 glavnih šol in 4 gimnazije. Šolski obisk iz tega časa ni znan. Ker pa je bil to čas francoske revolucije, se je vlada bala širjenja njenih idej in drugih posledic, ki jih je prinašala trajna in kakovostna šola. Šolstvo je bilo po mnenju višjih cerkvenih krogov treba spraviti v manj radikalne kroge, kjer bi bil večji poudarek na verouku. Po daljših posvetovanjih je komisija sestavila osnutek za osnovnošolski zakon, ki je bil potrjen **11. avgusta 1805**. To je bil **drugi šolski zakon**, ki je v bistvu veljal vse do zakona o osemletni šolski obveznosti iz leta 1869. Z drugim šolskim

zakonom je šola dobila **konfesionalen značaj**. Posvetni okrožni šolski komisarji, strokovnjaki in preroditelji (npr. Linhart, Kumerdej) so bili odpravljeni, krajevni šolski nadzorniki pa so postali župniki. Okrožni šolski nadzorniki so postali dekani, saj so se meje šolskih okrajev v glavnem pokrivale z dekanijskimi. Dekani so vsaj enkrat letno – običajno konec šolskega leta, ko so potekala preverjanja doseženega znanja – obiskali vsako šolo v šolskem okraju in o stanju poročali pristojni škofiji.

Z drugim šolskim zakonom so veliko bolj kot prej terjali, da otroci obiskujejo šolo do 12. leta starosti. Praktično pa to še vedno ni bilo povsod mogoče, ker se pogoji v šolstvu niso tako naglo spreminjali. Mnogo otrok je še vedno ostalo brez vsakršnega pouka in še tisti, ki so hodili v šolo, so po izstopu kmalu pozabili vse, kar so se naučili. Pravi namen pouka je namreč bil v priučitvi nemškega jezika. Za mladino, ki je dopolnila 12. leto starosti, so že v drugi polovici 18. stoletja organizirali nedeljsko ponavljalno šolo, ki je po letu 1816 postala obvezna. Do dopolnjenega 15. leta starosti jo je morala obiskovati mladina, ki s šolanjem ni nadaljevala na gimnaziji.

Kljub mnogim oviram (npr. revščina prebivalstva, kmečko delo otrok, nasprotovanje mnogih uradov šoli, pomanjkanje učiteljstva, zakoreninjeni predsodki proti šolanju otrok iz ljudstva, zavračanje dajatev za šole) je bilo okoli leta 1790 na Slovenskem po ocenah skupaj nekaj nad 8.000 osnovnošolskih učencev, kar je bil glede na prejšnje stanje velik napredek. Do okoli leta 1810 je nato šolo na današnjem slovenskem ozemlju obiskoval vsak sedmi, okoli srede 19. stoletja pa že vsak tretji otrok. Cerkveni nadzor nad ljudsko šolo je bil za Slovence marsikje koristen, saj so duhovniki poskrbeli za ustrezno zastopanost slovenskega jezika. Ko so bile po revoluciji leta 1848 v Avstrijski monarhiji uvedene občine, je lokalna duhovščina v županih pogosto dobila ne le idejnega in političnega, ampak tudi narodnega nasprotnika. Mnogim lokalnim veljakom se je zdelo znanje nemškega jezika pomembnejše kot znanje materinščine. Zato so zlasti na narodno mešanih območjih, kot je bil južni del dežele Štajerske (tj. Spodnja ali »Slovenska« Štajerska), poskrbeli za nemške ljudske učitelje. Nasprotja med duhovniki in učitelji (predvsem zaradi vprašanja prevlade v šoli) so bila na našem podeželju v zadnjih desetletjih 19. stoletja temelj liberalno-klerikalnih političnih bojev.

Šoloobvezni otroci so ljudsko šolo na podeželju najbolj obiskovali pozimi. Vzrok za slab šolski obisk poleti je bil v pomanjkanju skupnih pašnikov, zaradi česar je vsaka kmetija oz. gospodarstvo potrebovala svojega pastirja. V prvi polovici 19. stoletja so se nekatere podeželske šole prilagodile razmeram tako, da je pouk potekal dopoldne od 10.00 do 12.00 in popoldne od 13.00 do 15.00. V tem času je namreč živina zaradi opoldanske vročine počivala po hlevih, tako da so imeli otroci takrat možnost obiskovati šolo.

Treba je poudariti, da so pouk na šoli pogosto ovirale nalezljive bolezni, ki so velikokrat tudi terjale mlada življenja. Od druge polovice 19. stoletja so bile posebej razširjene gripa, davica, norice in ošpice. Bolezni niso prizanašale niti učiteljstvu, zato so bila pogosta nadomeščanja učiteljev ali pa izmeničen pouk.

Učitelj »stare šole« (tj. do novega šolskega zakona iz leta 1869), zlasti pa nadučitelj, je svojo avtoriteto gradil na osebnem položaju, ki si ga je ustvaril z večjim ali manjšim prilagajanjem cerkveni in posvetni oblasti. Materialno stanje učiteljev v tem obdobju je bilo neprestano na tehtnici, sredstva za njegovo vzdrževanje pa so izvirala predvsem iz drugih, ne pedagoško-vzgojnih storitev. Kjer je učitelj upošteval jezik učencev, so se otroci še česa naučili, sicer so pa nekaj nemških fraz hitro pozabili in od šolskih let ni bilo pravega učinka. Osnovne šole pred letom 1869 so bile v glavnem brez svojih šolskih stavb in so do njih prihajale šele v naslednjih desetletjih.

* * *

Nov osnovnošolski zakon je bil sprejet 14. maja **1869**. Izhajal je iz nezadostnosti dotedanjega šolskega sistema, ki je oteževal prehode na gimnazije. Pouk je tedaj slonel na pisanju, branju, računanju in verouku. Novo osemletno osnovno šolo, ki so jo morali obiskovati otroci med 6. in 14. letom starosti, so dopolnili s poglobljenim učenjem materinščine, zemljepisa, zgodovine in naravoslovja. Kljub velikim materialnim

težavam – sezidati je bilo treba mnogo novih šol – pomeni osnovnošolski zakon iz leta 1869 **velik napredek**. Po prejšnji zakonodaji je ob njenem koncu šolo obiskovala dobra polovica šoloobveznih otrok, odslej pa praktično vsi. To je bilo zelo pomembno za slovenski gospodarski in tudi kulturni razvoj.

Po osnovnošolskem zakonu iz leta 1869 je osnovna šola slonela na novih, na učiteljiščih šolanih učiteljih. Zanje in za šolske stavbe je v sodelovanju z občinami in deželami **skrbela država**. Država je opravljala tudi nadzor nad šolstvom. To je veljalo tudi za gimnazije, ki so bile po letu 1848 osemletne namesto prejšnjih šestletnih, nanje pa so se vpisovali po končanem četrtem razredu osnovne šole. Tak šolski sistem je potem veljal do konca obstoja Avstro-Ogrske.

Z novim šolskim zakonom se je učiteljeva avtoriteta začela identificirati z **znanjem** njegovih **učencev**. Učni program se je moral z novimi predmeti razširiti, kar je zahtevalo drugačne delovne pogoje in tudi drugačno nagrajevanje (stimulacijo) za opravljeno delo. Cerkveno šolsko nadzorstvo se je po letu 1869 zamenjalo s posvetnim, materialne **stroške šolstva** pa so od tedaj morale kriti **všolane občine**. Učitelji javnih šol so postali deželni nameščenci, razdeljeni po plačilnih kategorijah, ki so se regulirale približno na vsako desetletje.

Učiteljice, ki so morale imeti po šolskem zakonu iz leta 1869 enako izobrazbo kot učitelji, so za enako delo prejemale manjšo plačo, vrh tega so jim predpisi kratili nekatere najosnovnejše človekove pravice, tako npr. neomejeno pravico do možitve. Učiteljice se brez posebnega dovoljenja okrajnega šolskega sveta niso smele poročiti, če so želele obdržati učiteljsko službo. Pozneje so ta predpis na Štajerskem nekoliko omilili; učiteljica se je lahko poročila samo z učiteljem, pa še to na posebno priporočilo krajnega šolskega sveta. Ženska emancipacija se je v tem pogledu začela šele konec 20. let 20. stoletja.

Učiteljice so bile na šolah vse pogostejše od konca prvega desetletja 20. stoletja. Povečini so prihajale z mariborskega ženskega učiteljišča, ki ga je deželna vlada ustanovila leta 1902, da bi nekako odpravila vsesplošno **pomanjkanje učiteljstva** na Štajerskem. Moškemu učiteljišču v Mariboru se je tako pridružilo še žensko; skupna značilnost obeh je bila v tem, da je izobraževanje potekalo samo v nemškem jeziku. Od leta 1906 do 1919, ko so to učiteljišče ukinili, je na njem maturiralo 428 gojenk. Glede na rojstvo jih je s Spodnje Štajerske prihajalo 188, od drugod pa jih je bilo 240. Slovenščino, ki je bila neobvezen predmet, je od 428 gojenk obiskovalo samo 98.

Šolsko leto se je začelo s slovesno mašo na vsakokratni povelikonočni torek, končalo pa slavnostno (s petjem in deklamacijami) na vsakokratno veliko sredo. Ker sta dneva vezana na premični praznik, se pouk ni začel oz. končal vsako leto na isti dan. Tudi glavne počitnice niso bile časovno določene. Sprva so trajale od 15. avgusta do začetka oktobra, nato od 31. avgusta do 15. oktobra, po letu 1882 pa od 1. septembra do 3. novembra. Glavne počitnice so bile pogosto tema vročih razprav, saj so učenci s podeželja jeseni morali pomagati pri poljskih opravilih. Četrtki so bili še vedno pouka prosti dnevi. Tedanja šola je za pouka proste dni izkoristila še številne dinastične praznike, npr. cesarjev rojstni dan (18. avgust), nastop vlade (2. december), cesarjev in cesaričin god (4. oktobra in 19. novembra), poroko cesarjeviča Rudolfa s Štefanijo (10. maj), smrt cesarjeviča (30. januar) itd. Krajše počitnice so bile še za cerkvene praznike, tako ob božiču (od 24. decembra do 1. januarja), veliki noči (od torka pred veliko nočjo do srede po njej), binkoštih (od sobote do vključno torka) ipd. V šolo so morali otroci, ki so do začetka šolskega leta dopolnili šesto leto starosti, iz šole pa so lahko izstopili kar sredi leta, ko so dopolnili 14 let. Kazni za odsotnost od pouka niso pretirano zalegle, ker jih niso dosledno izvajali.

Odkar je veljal novi šolski in učni red, novih počitnic po zakoniti poti ni bilo mogoče spregledati. Glavne počitnice je bilo po tem zakonu možno podaljšati samo v izrednih primerih (npr. gradnja šolskega poslopja) in še to samo enkrat. Zdravstvene in gospodarske okoliščine všolanih občin, njihova razsežnost, krajevno stanje cest in poti ter vremenske razmere so bile pogoj, da so se različne vloge glede šolskega pouka sploh lahko utemeljevale.

Z novim šolskim in učnim redom za vse ljudske in meščanske šole iz leta 1905, ki se je uveljavil s šolskim letom 1906/07, so se na predlog deželnega šolskega sveta v Gradcu glavne šolske počitnice prestavile na od 15. julija do 15. septembra. Nezadovoljstvo staršev šoloobveznih otrok s podeželja nad prestavitvijo glavnih šolskih počitnic je bilo tolikšno, da so otroke v času poljskih in drugih opravil enostavno pridržali doma. Krajni šolski svet je po številnih opominih staršem, ki jeseni otrok niso pošiljali v šolo, enostavno obupal, saj ni imel prave podpore v deželnem šolskem svetu, ki se je prav tako »utapljal« v pritožbah. Nemočna deželna šolska oblast je nato prepustila časovno razporeditev glavnih počitnic posameznim okrajnim šolskim svetom, ki so se v glavnem hitro vrnili k staremu jesenskemu oddihu. Tako se je po letu 1907 tudi na dobrovški šoli šolsko leto začenjalo v začetku novembra in se končalo konec avgusta.

Z letom 1869 je vlada kot obvezne predpisala tudi **šolske vrtove**. Na teh so učitelji v poletnem času učence praktično učili cepiti, jih seznanjali s čebelarstvom, gojitvijo sviloprejke in ponekod tudi s hmeljarstvom ter splošnimi kmečkimi opravili. **Telesno vzgojo** so v osnovne šole dokončno uvedli leta 1874 s Spiessovim telovadnim sistemom, po katerem so bile za osnovo telovadne ure redovne in proste vaje, v redkih šolah s telovadnicami pa tudi vaje na orodju. Podeželski otroci so navadno telovadili samo poleti, največkrat na neurejenem šolskem dvorišču. Krepitvi telesa so na Štajerskem posvečali od leta 1874 prvi dve šolski leti po eno, potem pa po dve uri tedensko. Dekleta so po odločbi iz leta 1883 telovadila samo fakultativno.

Obisk šoloobveznih otrok se je skozi 19. stoletje drastično izboljšal in se je še naprej izboljševal. Število šolskih obveznikov in tudi tistih, ki so šolo zares obiskovali, je raslo, obratno pa se je odstotek otrok, ki so ostajali brez vsakršnega pouka, stalno zmanjševal. Leta 1905 je bilo na Štajerskem 203.000 šoloobveznih otrok, od tega jih je šolo obiskovalo 196.000. Leta 1910 jih je od 219.000 šolo obiskovalo 212.000. Število javnih osnovnih šol se je na Štajerskem pomnožilo za 26 v razdobju od 1905 do 1911, ko jih je bilo na celotnem ozemlju Štajerske 894. Kljub vsemu pa so Štajerski Slovenci do I. svetovne vojne še vedno ostali brez meščanske šole, čeprav bi glede na šolsko mrežo nemške Štajerske morali imeti vsaj 10 meščanskih šol.

Po novem šolskem zakonu iz leta 1869 (in poznejšem odloku iz 2. maja 1883) so bile določene tudi **plače** ljudskih **učiteljev**. Šole so bile uvrščene od I. do IV. razreda; slivniška, ki so jo do izgradnje lastne šole obiskovali Dobrovčani, je v obdobju od 1870 do 1895 spadala v IV. razred. Za ta razred je plača stalnega učitelja med leti 1870 in 1874 letno znašala 400 goldinarjev (= gld), med leti 1874 in 1895 550 gld, med 1895 in 1899 600 gld in po letu 1899 ponovno 550 gld (oz. 1000 kron (= K)).

Od te glavne plače so dobivali začasni podučitelji z zrelostnim izpitom letno 240 gld, stalni podučitelji z učiteljskimi sposobnostmi 320 gld, začasni učitelji z zrelostnim izpitom 385 gld, celoten znesek (550 gld) pa stalni učitelji z učiteljskimi sposobnostmi. Nadučitelj je dobival še letno doklado v višini 50 gld. Vsakemu stalnemu učitelju je pripadala starostna doklada za vsakih 5 let (»petletnica«) v višini 10 % stalne letne plače (tj. 55 gld). Od leta 1892 so vsem začasnim podučiteljem plačo povišali na 360 gld. Od šolskega leta 1897/98 je deželni šolski svet vsakemu učitelju, ki je skupaj služboval že 20 let, podelil osebno doklado v višini 50 gld letno. Te plače so učitelji mesečo prejemali pri davčni službi na račun deželnega šolskega fonda, kateremu je vsak okraj prispeval 7 % doklad od okrajnega odbora. Vsakemu stalnemu učitelju so od tega za pokojninski sklad odtegnili 10 % od prve plače in 2 % od letne plače.

Na podlagi zakona št. 73 iz 19. septembra 1899 se je odpravil naslov podučitelja in se spremenila plača. Po tem zakonu so se šole vsakih 10 let uvrščale v I., II. in III. krajevni razred. Plače so nastopile po številu službenih let, in sicer so se štele od prvega dne naslednjega meseca, ko je oseba napravila izpit učiteljske sposobnosti. Po I. stopnji (od 1 do 10 službenih let) je plača znašala 1.000 K, po II. stopnji (od 10 do 20 let) 1.200 K, po III. stopnji (od 20 do 30 let) 1.400 K in po IV. stopnji (od 30 do 40 let) 1.600 K. K temu je učitelj za vsakih pet let službe v obdobju od 1. do 30. leta dobil starostno doklado po 200 K, nadučitelj pa doklado 200 K za 3 razrede, 250 K za 4 razrede in 300 K za 5 razredov. Učitelji in učiteljice z zrelostnim izpitom so po tem zakonu dobili letno plačo 720 K, po zaključenem izpitu učnih sposobnosti pa 1.000 K.

ŠOLSTVO V DOBROVCAH DO IZGRADNJE LASTNE ŠOLSKE ZGRADBE

V štajerskem urbarju vojvode Babenberškega se na tem ozemlju pred letom 1227 omenja ena podložniška kmetija kot *apud Welgoy*. Prvi zapis kraja je zaslediti v urbarju češkega kralja Otokarja II. Přemysla za obdobje med letoma 1265 in 1267 – *Steisam Dorf*. Svoje slovensko ime Zgornja Dobrava (izpričano po viru iz leta 1441) je kraj dobil po obsežnih hrastovih gozdovih (star. dób), ki so se pred petsto in več leti razraščali na tem delu Dravskega polja. Lastniki tega ozemlja so se skozi stoletja menjavali. Poleg deželnega kneza in slivniške gospoščine se omenjajo še gospodje vurberški, raški, mariborski idr. V času večjih turških vpadov (v 16. stoletju) je deželni knez tukajšnjo zemljo podelil uskoškim priseljencem. Še več se jih je nastanilo v okolici Dobrovc; ime sosednje vasi Skoke še danes spominja nanje, čeprav so uskoške družine po dobrem stoletju te kraje zapustile oz. so se tukaj postopoma asimilirale.

Sredi 18. stoletja se vaščani Dobrovc omenjajo kot podložniki slivniške gospoščine. Gospostvo Slivnica s pridruženim gospostvom Fram je leta 1738 Janez Jurij grof Herberstein, visoki oficir v Vojni krajini, prodal Francu Ludviku grofu Khuenburgu. Leta 1741 je Anton pl. Curti gospostvu dokupil vas Dobrovce (*Härdtl*). Po ohranjenih terezijanskem katastru in urbarju (1749–1755) se tedaj v Dobrovcah omenja 10 družin.[1] Gospoščini so letno oddajali po 31 gld ter po 72 škafov rži in 64 škafov ovsa zvrhane celjske mere.[2] Med leti 1769 in 1785 je bil lastnik gospostva Slivnica Janez grof Khuenburg. V njegovem času se po urbarju iz leta 1773/1774 v Dobrovcah še naprej omenja 10 družin na desetih kmetijah (hubah). Dajatve vaščanov so tedaj skupaj znašale 116 gld. Leta 1802 je Gašper Viljem grof Khuenburg združeni gospostvi prodal poljskemu knezu Stanislavu Poniatowskemu.[3]

Do konca leta 1810 so kresije na Štajerskem posredovale nižjim oblastem, gospostvom in magistratom trgov in mest vrsto vprašanj, ki jih je sestavil nadvojvoda Janez. Slednji je hotel s to anketo zbrati gradivo za štajersko statistiko (tj. za opis dežele in njenih prebivalcev, njihovega življenja). Kot upravitelj slivniškega gospostva in hkrati okrajni komisar slivniške okrajne gosposke, kamor je tedaj spadal dobrovški urad, se tedaj omenja Anton Ambrožič. Ta je v **Dobrovcah** v svojem elaboratu zabeležil 35 družin v 36 hišah. Moških je bilo 71, žensk pa 92. Otrok pod 12. letom starosti je naštel 51. V vasi je 11 družin obdelovalo celo kmetijo (hubo), 8 polovico, 7 četrtino, eden pa je bil kajžar. Uživalcev podložnih zemljišč je bilo 32. Denarne dajatve deželnemu knezu (tj. cesarju) so znašale 216 gld 48 kr 2 d, zemljiškemu gospostvu pa 120 gld 3 kr 2 d. Vprežne cestne tlake deželnemu knezu je bilo za 75 dni, ročne pa za 70 dni. Drobne dajatve (mala pravda) so za vas znašale 34 škafov rži, 30 škafov ovsa, 11 škafov ajde, 10 škafov prosa, 24 kopunov, 21 kokoši in 105 jajc. Vprežne tlake je bilo za 25 dni, ročne pa za 48 dni. V **Skokah** je v istem obdobju živelo 13 družin v 12 hišah. Moških v vasi je bilo 21, žensk 28, otrok do 12. leta starosti pa 16. Celohubnih kmetov je bilo 8, na polovični hubi je bil eden, četrt hube sta obdelovala 2, kajžar pa je bil ponovno eden. Uživalci podložnih zemljišč so bili štirje. Denarne dajatve so znašale 96 gld 44 kr za deželnega kneza in 48 gld 29 kr za slivniško gospostvo. Vprežne cestne tlake je bilo za 50 dni, drobnih dajatev ni bilo. V šestletnem povprečju se je v obeh krajih odvila samo po ena poroka. V tem razdobju se je v Dobrovcah rodilo šest otrok, umrli so štirje vaščani. V Skokah se jih je rodilo pet, od teh eden nezakonski, umrla pa sta dva krajana. Kmetje iz obeh vasi so se v glavnem bavili s pridelavo rži. Veljali so za manj premožne.[4]

Do 19. stoletja je znana delitev Dobrovc na dva dela. Južno od kapelice (iz prve polovice 19. stoletja) se je reklo »Na vasi«, severno od nje pa »Gmajna«. Na vasi so bili večji oz. premožnejši kmetje, na Gmajni pa kočarji.

---

[1] Koropec, Framsko zemljiško gospostvo, str. 38; Grahornik, *Demografska in zemljiškoposestna podoba Dravskega polja*, str. 23.

[2] Škaf celjske mere (*Ciller schäffel*) je v 18. stoletju zaradi zvrhane mere držal ok. 33 litrov. Baravalle, Zur Geschichte der steirischen Maße II, str. 63–64 in 111.

[3] Koropec, Framsko zemljiško gospostvo, str. 40 in 43.

[4] Leskovec, Gospodarske razmere na območju slivniške okrajne gosposke po opisu iz leta 1814, str. 55–58.

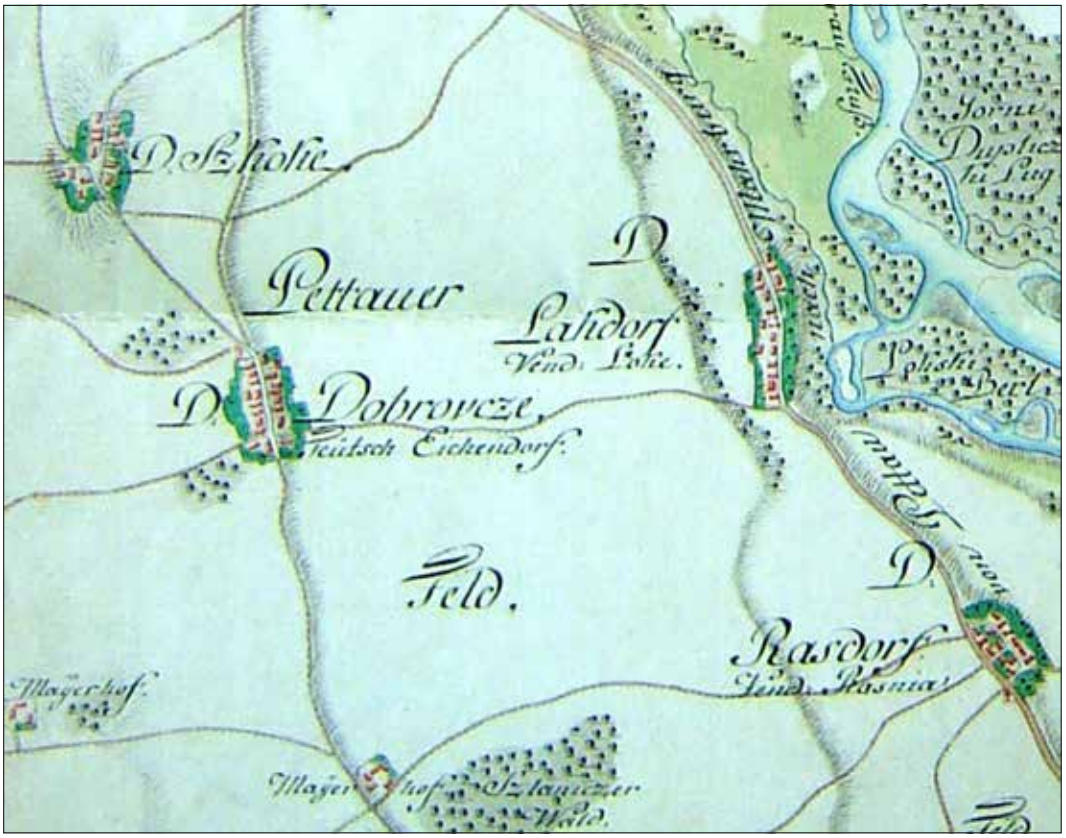

Dobrovce na jožefinski vojaški karti iz zadnje tretjine 18. stoletja
(vir: *Slovenija na vojaškem zemljevidu*, sekcija 166).

V slivniški šolski kroniki iz sredine 19. stoletja je zabeleženo, da so Dobrovce skupaj s Skokami spadale v občino Skoke. Občina je tedaj obsegala 750,95 hektarjev, v njej pa je bilo 73 hiš oz. 445 prebivalcev. Do leta 1872 je bila občina všolana v slivniško šolo, nato v miklavško, dokler ni bila v Dobrovcah leta 1893 zgrajena šolska zgradba. Cerkveno-upravno so (bile) Dobrovce oz. občina Skoke sestavni del župnije Slivnica.[5] Ta se je nahajala v okviru oglejskega patriarhata, dokler ni leta 1751 ozemlja južno od Drave prevzela goriška nadškofija, od te pa po letu 1787 sekovska (tj. današnja graška) škofija. Ko so bile za časa Jožefa II. škofije razdeljene na dekanije, so Dobrovce ostale v slivniški dekaniji in vse do Slomškove združitve štajerskih Slovencev v lavantinsko škofijo (l. 1859) tudi pod sekovsko škofijo.

* * *

Po terezijanski šolski reformi se je morala ustanoviti trivialka na vsaki večji župniji. Mariborski okrožni glavar Maksimiljan S. Bendel je denimo v anketi iz leta 1751 poročal, da po vaseh mladino poučujejo **šomoštri** (iz nem. *Schulmeister*) v branju, pisanju in v krščanskem nauku, vendar da kmetje svoje otroke raje zadržujejo pri delu, tako da imajo šomoštri na kmetih za poučevati malo ali pa sploh nobenih otrok. Tedaj se tudi že omenja **šomošter v Slivnici**. Ti šomoštri so do terezijanskih šolskih reform navadno poučevali od 5 do 9 učencev za malo plačo (štolnino), večji del zaslužka jim je predstavljalo delo cerkovnika in organista. Ker so bile poznejše trivialke v glavnem nemške, ni bilo pravega zanimanja za brezplačen pouk. Za leto 1753 je znano, da se je za verouk uvedel katekizem jezuita Ignacija Parhammerja v slovenskem prevodu, ki so ga duhovniki uporabljali ob nedeljah, ko so izpraševali krščanski nauk. Dobri dve desetletji pozneje, leta 1776, je Emanuel grof Torres, vnet pospeševalec terezijanskih šolskih reform, za Spodnjo Štajersko predlagal osnovanje začetnih razredov s slovensko-nemškim učnim jezikom, vendar je bil njegov predlog zavrnjen.

[5] Z izjemo obdobja od 1785 do 1793, ko so po jožefinskih cerkvenih reformah spadale v novo (in za kratek čas) ustanovljeno župnijo Sv. Miklavž na Dravskem polju.

Kraj Dobrovce v okviru občine Skoke je bil, kot rečeno, prvotno všolan v slivniško šolo. V **Slivnici** se je **reden pouk začel** leta **1811** v Bregantovi hiši (Slivnica št. 9). Okoli 40 učencev iz slivniške župnije je tedaj poučeval organist **Franc Ratej** (*Rathay*), nekdanji vojak. **Slivniška šola** se je načrtno **zgradila** leta **1814** pri cerkvi (Slivnica št. 5). Do leta 1818, ko je začasni učitelj Ratej zaključil s poučevanjem v Slivnici, so bili vanjo všolani vsi kraji v okviru slivniške župnije, kar je pomenilo okoli 120 učencev. Obiskovanje šole je bilo prostovoljno in je trajalo od 3 do 4 leta. Po pogodbi iz leta 1813 je bilo slivniškemu župnijskemu učitelju (*Pfarrschullehrer*) kot plačilo zagotovljeno prosto stanovanje, 100 vaganov rži (vagan = ok. 60 litrov), štartin (= ok. 560 litrov) vina in šest sežnjev (seženj = ok. 4 m³) drv. Bero ni pobiral učitelj, temveč jo je gospoščinska oblast preračunala glede na cene pridelkov v novembru vsakega leta in jo razdelila med župljane. Izplačilo je potekalo na četrtletje, zato pa so za učitelja odpadle vse nabirke in štolnina. Ker pa je učitelj navadno opravljal še delo cerkovnika in organista, je prejemal še druge dohodke.

Rateja je kot stalni učitelj v letu 1818 zamenjal **Janez Križ** (*Johann Krisch*). Križ je v Slivnici poučeval tri desetletja, vse do svoje smrti 4. decembra 1848. Glede na njegov obračun dohodkov iz 14. septembra 1828 je tedaj prejemal za 100 vaganov rži, štartin vina in šest sežnjev drv, preračunano 545 gld,[6] za štolnino dodatnih 40 gld in od nekega travnika še 25 gld. Od skupnih 610 gld jih je moral 60 plačati podučitelju, tako da mu je ostalo 550 gld. Ta denar so morale prispevati vse gospoščinske oblasti všolanih kmetij. Kmetije, od koder so prihajali učenci slivniške šole, so tedaj spadale v okvir gospoščin Slivnica, Hompoš, Rače, Radvanje, Frajštajn, Frajdenek (*Freydeneg*) in Žusem ter v okvir slivniškega župnišča. Podučitelj je imel pri učitelju zagotovljeno hrano, ki je pripadala cerkovniku.

Po smrti Janeza Križa je v naslednjem šolskem letu mesto začasnega učitelja nastopil **Janez Kocmut** (*Kotzmut*). Tega je potem od 1. novembra 1849 nasledil **Jožef Triebnik**. Zanj je znano, da je v šolo vpeljal vse Slomškove dvojezične knjige. Še posebej vešč je bil v glasbi, ustvarjal je tudi kot skladatelj. Pozneje je bil imenovan za slivniškega nadučitelja. Po skoraj 36-ih letih poučevanja v Slivnici je 25. junija 1885 umrl za srčno vodenico in bil dva dni pozneje slovesno pokopan.

Slivniška šolska kronika (vir: PAM).

[6] Goldinar (= gld) je do leta 1857 veljal 60 krajcarjev (= kr) oz. 240 denaričev, po tem letu pa 100 krajcarjev. Avstro-ogrska monarhija je z valutno reformo leta 1892 uvedla krono (= K), ki se je delila na 100 vinarjev, vendar pa je stara valuta bila (ponekod) še dolgo v rabi, praktično do konca I. svetovne vojne.

Kot nadučitelj je Triebnika zamenjal **Karel Pestevšek**. Karel (tudi Karol) se je rodil 30. decembra 1855 v Zrečah pri Slovenskih Konjicah, kjer je bil učitelj njegov oče. Leta 1874 je zaključil višjo realko v Ljubljani in 7. julija 1875 učiteljišče v Gradcu, kjer je 25. oktobra 1877 opravil zrelostni izpit. Sprva je od 15. julija 1875 do leta 1876 v Slivnici deloval kot začasen učitelj. Nato ga je služba vodila v Krčevino pri Mariboru, Laško in Žalec, dokler se ni 1. aprila 1883 vrnil v Slivnico. Po smrti Jožefa Triebnika je bil 30. decembra 1885 imenovan za slivniškega nadučitelja. V Slivnici je Karel deloval 42 let in prav v njegovem času je bilo leta 1900 zgrajeno novo šolsko poslopje s šolskim vrtom in telovadnico.

* * *

Po 82. točki drugega šolskega zakona iz leta 1805 so učenci hodili v šolo pet dni v tednu. Do leta 1850 je pouk v slivniški šoli potekal med 9.00 in 12.00 ter 13.00 in 15.00. Pozneje so hodili učenci 1. razreda v šolo dve leti le popoldan, učenci 2. razreda pa dopoldan od tretjega do šestega šolskega leta. Do leta 1869 se je šolo obiskovalo 6 let. Po koncu obiskovanja domače šole so morali tisti, ki šolanja niso nadaljevali na gimnazijah, še od 2 do 3 leta obiskovati nedeljsko šolo. Pouk je v Slivnici potekal v nedeljo popoldan za od 1 do 2 uri.

Počitnice so bile razen četrtka in nedelje še dnevi ob božiču, štirje dnevi v času pusta, dnevi ob veliki noči in binkoštih, na Markovo in trije dnevi v »križevem tednu«.[7]

Zaradi oddaljenosti slivniške šole so otroci iz Dobrovc in Skok do sprejetja tretjega šolskega zakona (l. 1869) tja hodili še poredkoma; obiskoval jo je vsak drugi šoloobvezen otrok (skupaj okoli 30).

Do leta 1853 je število šoloobveznih otrok v Slivnici naraslo na 449, od katerih jih je pouk obiskovalo 236. S tem se je moral vpeljati poldnevni pouk. Popoldan je obiskovalo pouk pri podučitelju od 80 do 100 učencev 1. razreda, dopoldan pa je učitelj poučeval med 120 in 200 učencev 2. razreda in 1. razreda višje stopnje.

Lokalna komisija je v začetku maja **1855** odsvetovala gradnjo prizidka ali nadzidavo obstoječe šole, saj se je ta nahajala preblizu cerkve in je imela preslabe zidove. Že tedaj je **Jožef Eidič** (*Josef Eiditsch*), župan občine Skoke, podpisal izjavo, s katero so želeli predstavniki oddaljenih všolanih občin – Rač, Skok in Podove – postaviti svoje šole ali pa za te potrebe adaptirati obstoječe objekte v svojih krajih; slivniška šola je bila namreč oddaljena več kot eno uro hoje. Če za to ne bi dobili dovoljenja cesarsko-kraljevega krajnega sveta, potem so podpirali predviden nakup koče Jurija Ozvalda (*Georg Auswald*) oz. zidanje nove šole v Slivnici.

Ker se za novo slivniško šolo dolgo ni našlo ustrezne rešitve oz. lokacije, je bila dodatna učilnica v šolskem letu 1866/67 urejena v hiši **Slivnica št. 3**, ki jo je 16. junija 1866 na dražbi za 1.905 gld kupil tedanji slivniški župnik Matija Dolinar. Odločitev je 9. junija 1867 potrdil cesarsko-kraljevi krajni svet v Mariboru, 24. junija 1867 pa še višji cesarsko-kraljevi deželni svet. Zato je bilo istega leta določeno, da bodo stroške v višini ok. 2.400 gld poplačali lastniki posesti iz šestih všolanih občin. Slivniški župnik je v ta namen popisal prebivalce, ki so se udeležili nabirke. Do 20. decembra 1870 je bilo prispevkov za 730 gld 38 kr. Iz **občine Skoke** (oz. vanjo vključenih krajev Dobrovce in Skoke) je denar prispevalo **31 občanov**: Simon Gradišnik (2 gld 74 kr), Gašper Kampl (44 kr), Peter Marat (86 kr), Jernej Toličič (92 kr), Janez Pulko (2 gld 27 kr), Matevž Kac (3 gld 97 kr), Janez Partlič (56 kr), Mihael Leskovar (60 kr), Jurij Avguštin (49 kr), Jožef Čander (3 gld 74 kr), Jožef Primec (90 kr), Anton Horvat (29 kr), Anton Špurej (4 gld 20 kr), Mihael Poznak (2 kr), Jakob Šolar (4 gld 25 kr), Jurij Satler (40 kr), Štefan Beber (2 gld 51 kr), Jurij Pleteršek (2 gld 5 kr), Janez Kokol (46 kr), Anton Pernat (53 kr), Janez Fras (9 kr), Franc Pleteršek (26 kr), Franc Mikl (50 kr), Jurij Kampl (3 gld), Alojz Bogdan (2 gld 86 kr), Jakob Krajnc (47 kr), Gregor Pahič (3 gld 53 kr), Andrej Falež (95 kr), Jožef Eidič st. (3 gld 60 kr) in Marija Terglavčnik (5 kr). Občani Skok so tako skupaj prispevali 47 gld 51 kr.

[7] T. i. križev teden je čas pred praznikom Gospodovega Vnebohoda, ki nastopi 40 dni po veliki noči.

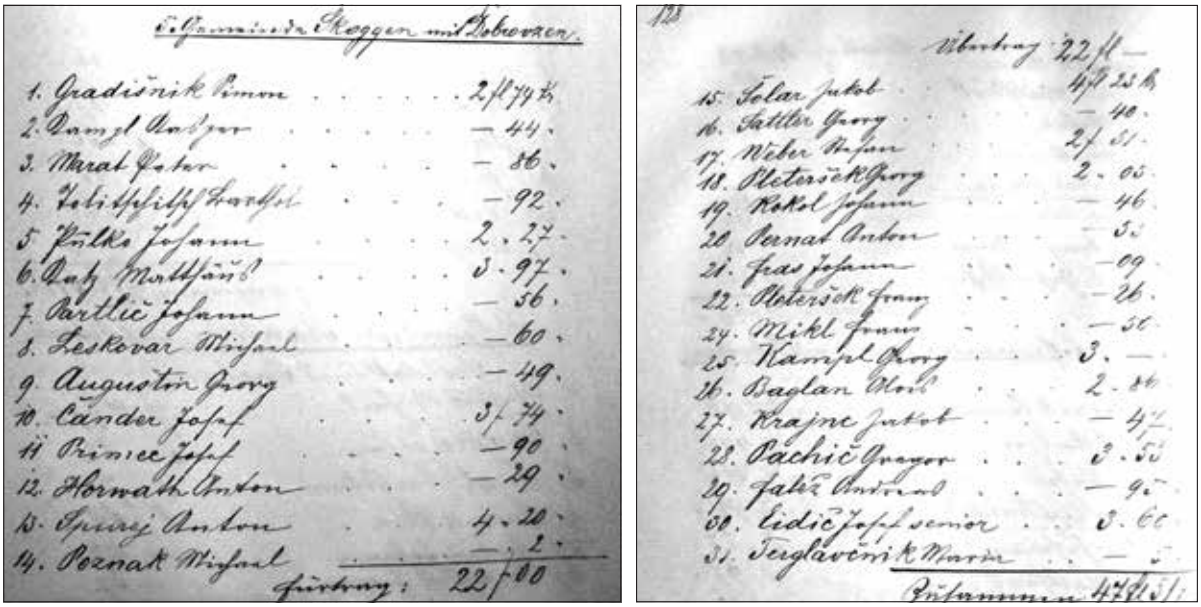

Občani Skok, ki so sodelovali v nabirki za novo šolo
(vir: PAM, ŠK Slivnica, str. 127–128).

V šoli na naslovu Slivnica št. 3 je sprva poučeval podučitelj **Valentin Stolcer**, za njim pa **Gustav Potočnik**. Od 17. avgusta 1864 je bil med petčlanskim šolskim odborom kot predstojnik občine Skoke tudi **Franc Avguštin** iz Dobrovc. Ko je 17. marca 1868 potekala seja šolskega odbora glede plače podučitelja (znašala naj bi 230 gld), je prav Avguštin predlagal, da se učilnica v hiši št. 3 zapre in da naj plačo podučitelja plačuje tisti, ki je to hišo kupil. Z odlokom iz 21. decembra 1868 je cesarsko-kraljevo okrajno glavarstvo odločilo, da bo v Slivnici potekal celodnevni pouk in da mora pouk potekati tudi v omenjeni sobi. V primeru neupoštevanja odloka je bila zagrožena kazen v višini 50 gld.

Slivniški nadučitelj je že 9. novembra 1867 izjavil, da je zadovoljen s plačo 400 gld zanj in 230 gld za podučitelja, dokler opravlja še delo organista oz. cerkovnika.

Pouk je v hiši Slivnica št. 3 potekal do leta 1869, ko je župnik Dolinar hišo prodal. Iz februarja tega leta so natančno popisani predvideni stroški v zvezi s šolanjem v Slivnici. Največji znesek je predstavljala dotacija za oba učitelja, ki je znašala 630 gld. Terjatev g. Forsterja je znašala 159 gld 60 kr, terjatev Mohorka za šolsko kurjavo v letu 1868 pa 67 gld 50 kr. Za 9 m³ lesa, porabljenega v letu 1869, je bilo potrebnih 63 gld 40 kr, za nadomestilo Otmanu Pišeku (*Pischeg*) pa 61 gld 50 kr. Manjše stroške so predstavljali: popravila (30 gld), čiščenje dveh učilnic (24 gld), nakup šolskih rekvizitov (10 gld) in nedoločljivi odhodki (40 gld). Vsi stroški skupaj so znašali točno 1.086 gld.

Iz leta 1869 je ohranjena tudi porazdelitev stroškov za delovanje župnijske šole med všolanimi občinami. Porazdelitev stroškov je izhajala iz kvote neposrednih davkov, skupni znesek iz občin v okviru župnije Slivnica pa je znašal 7.406 gld 8 kr. Iz občine Slivnica so morali krajani Slivnice prispevati 1.089 gld 10 kr, krajani Radizela 619 gld 31 kr in krajani Črete natanko 573 gld. To je skupaj zneslo 2.281 gld 41 kr. Iz občine Orehova vas so morali vaščani Orehove vasi za šolo prispevati 500 gld 35 kr, tisti iz Hotinje vasi pa 663 gld 21 kr, kar je skupaj zneslo 1.163 gld 56 kr. V občini Ranče so vaščani Ranč prispevali 261 gld 38 kr, vaščani Polane 215 gld 22 kr, »Pohorci« (*Pachern*; sem sta spadala predela Planice (hišne št. od 22 do 30) in Reke (št. od 1 do 21)) pa 291 gld 40 kr, kar je skupaj zneslo natanko 768 gld. Občina Rače oz. taisti vaščani so morali v skupno »šolsko« blagajno prispevati 1.509 gld 88 kr, Podovčani iz občine Podova pa 1.093 gld 36 kr. **Občina Skoke** s krajani iz Skok in Dobrovc je za slivniško šolo tedaj **prispevala 589 gld 87 kr**. Prispevke so od krajanov oz. predstavnikov družin (šoloobveznih otrok) pobirali njihovi občinski predstavniki (tj. župani) in jih vsako četrtletje izročali učitelju. Z novim šolskim zakonom so bile zamude pri (iz)plačilih učiteljev ali kakšne druge tozadevne mahinacije strogo sankcionirane z denarnimi kaznimi.

ŠOLA DOBROVCE

Novi krajni šolski svet je 4. marca **1870** za 2.700 gld kupil od Jožefa Lobnika nekdanjo hišo lončarja Kocbeka (*Kotzbeck*) na naslovu **Slivnica št. 10**. V eni od njenih izb je pouk potekal že od 19. decembra 1870. Krajni šolski svet je pri posojilnici v Gradcu najel dodatnih 1.400 gld za prezidavo te hiše v šolo z dvema učilnicama in s stanovanji za učitelja. Cesarsko-kraljevi šolski svet je šolo z odlokom iz 6. avgusta **1874** razširil v **trirazrednico**, njen začasni učitelj je do leta 1876 bil Karel Pestevšek. Ko je ta potem odšel v Maribor, je bil zaradi pomanjkanja učiteljev en razred vse do leta 1880 prazen. Slivniški šolski okoliš se je leta 1872 zaradi prešolanj in ustanovitve šol v Račah in Reki zmanjšal. Vseeno je število otrok še naprej naraščalo, saj so ob strožjem nadzoru šoloobvezni otroci tudi zares hodili v šolo.

Lobnikova hiša (Slivnica št. 10), v obdobju 1870–1900 »zgornja šola«
(vir: PAM, ŠK Slivnica).

Z odlokom št. 1690 cesarsko-kraljevega deželnega šolskega sveta v Gradcu z dne **24. oktobra 1872** je bila **občina Skoke prešolana v šolski okoliš Sv. Miklavž**. Tedaj je občina obsegala 78 hiš oz. hišnih številk. Občinski odbor je temu odloku sicer ugovarjal. Prosil je, da bi se pustilo občino Skoke še nadalje v okolišu šole Slivnica – njeni občani so navsezadnje za slivniško šolo prispevali svoj delež v denarju –, v nasprotnem primeru pa naj se jim dovoli osnovati samostojno enorazrednico. Mariborski okrajni šolski svet je 15. aprila 1875 odločbo višjega cesarsko-kraljevega deželnega šolskega sveta razglasil za dokončno. Glavni razlog k tej odločitvi je bila mnogo krajša šolska pot v Miklavž in slabše poti v Slivnico v zimskem času, ko so se snežne gazi utrdile šele čez nekaj časa (tj. dni). Obenem je v zimskem času čez Dravsko polje pogosto pihal mrzel veter. Dodaten razlog za prešolanje v bližnji Miklavž je predstavljalo dejstvo, da je od 63 šoloobveznih otrok le-to obiskovalo zgolj 30. Postavitev ljudske šole v Dobrovcah deželni šolski svet ni odobril prav zaradi premajhne oddaljenosti Skok in Dobrovc od Miklavža, ne bi pa nasprotoval razširitvi miklavške šole v dvorazrednico, v kolikor bi število šoloobveznih otrok iz občine Skoke preseglo število 80. Kljub temu da je bila prošnja rešena negativno, so starši otroke raje pošiljali v Slivnico. Občinski odbor s tedanjim županom Jožefom Čandrom je v zadevi prešolanja otrok vnovič poskusil leta 1878, ko je bila v Miklavžu zgrajena nova šola, vendar tudi tedaj deželni šolski svet prošnji ni ugodil.

Na tem mestu lahko zabeležimo notico v zvezi z osnovno šolo v Miklavžu iz leta 1885. Časopis *Marburger Zeitung* je 28. junija tega leta poročal o pritožbi Terezije Bizjak (*Wisiak*) na višjo instanco šole zaradi poniževanja njenega 8-letnega sina Franca. Njen sin je, preden se je družina preselila v Miklavž, rad obiskoval osnovno šolo na Studencih. Tam se je tedaj poučevalo predvsem v nemškem jeziku. Ob njegovem prešolanju v osnovno šolo Miklavž pa je že velikokrat izostal od pouka brez materine vednosti. Ker je mati zaradi njegovih izostankov od pouka morala plačati denarno kazen, je poiskala vzrok za sinovo početje. Pri tem je ugotovila, da je bil sin večkrat strogo kaznovan za to, ker ni poznal slovenske govorice. Učitelj [Franc Fridl] ga je npr. obravnaval na grob način in ogovarjal z neprimernimi besedami (npr. »prekleti nemški pes«), fant pa je moral večkrat tudi klečati.[8] Vse to priča o tem, da je na podeželju v tem času prevladovala domača govorica.

Leta 1888 je prišlo zaradi prevelikega števila učencev v Miklavžu do deljenega pouka. Naslednja priložnost za prešolanje otrok iz občine Skoke se je ponudila, ko je krajevni šolski odbor v Miklavžu sklenil šolo razširiti v dvorazrednico. Ker je bilo v letih od 1887 do 1889 v občini Skoke povprečno že 90 šoloobveznih otrok, je cesarsko-kraljevi deželni šolski svet v Gradcu 11. januarja 1891 na prošnjo občinskega odbora odgovoril, da ne dovoli prešolanja občine Skoke v šolski okoliš Slivnice, pač pa da se v tej občini dovoli ustanovitev lastne šole. Z zmanjšanjem šolskega okoliša je Miklavž ohranil enorazrednico. Z odlokom št. 5645 z dne **8. oktobra 1891** je bila tudi uradno **dovoljena ustanovitev enorazrednice v Dobrovcah**, nakar se je na licu mesta vršil komisijski ogled. Občina Skoke je dala brezplačno na razpolago primeren prostor ter se zavezala postaviti šolsko poslopje za samostojno enorazrednico s primerno velikim šolskim vrtom. Stavbni prostor je bil določen na mestu (na »Gmajni«), kjer se šola nahaja še danes.[9]

[8] *Marburger Zeitung*, 28. junij 1885, št. 77, str. 4.

[9] Slovenski šolski muzej Ljubljana (v nadaljevanju SŠM), *Izvleček iz šolske kronike, šola Dobrovce* (v nadaljevanju *Izvleček iz šolske kronike*), str. 1–2. Glede na pisavo in podatke je izvleček najverjetneje po letu 1936 spisal tedanji šolski upravitelj Franc Kašpar.

IZGRADNJA IN RAZVOJ ŠOLE V DOBROVCAH DO II. SVETOVNE VOJNE (1893–1941)

Prvi krajevni šolski odbor pod predsedstvom Mat(ije?) Bezjaka je dal sestaviti načrt šolske stavbe in njen proračun. 15. avgusta 1892 se je izvedla minuendna licitacija za oddajo posameznih izvajalskih del na šolskem poslopju. Z gradnjo stavbe se je pričelo v drugi polovici avgusta tega leta in se nadaljevalo oz. zaključilo do konca septembra 1893. Dne 27. septembra 1893 se je na novi stavbi opravil strokovni pregled opravljenih del (t. i. kolavdacija), kjer je komisija odkrila nekatere pomanjkljivosti, ki pa se niso odpravile. **Blagoslov šole se je izvedel 11. novembra 1893**, **pouk v njej pa se je pričel z naslednjim dnem**. Tedanja šolska stavba je bila pritlična in je obsegala eno učno sobo ter stanovanje za šolskega upravitelja. Kot prvi šolski upravitelj se omenja **I. Gselmann**.[10] Glede na ohranjene matične knjige župnije Slivnica je nova stavba v občini Skoke dobila hišno številko 87. Po matičnih knjigah je kot šolski upravitelj pred letom 1900 izpričan še **Martin Sotošek**; 19. januarja 1900 se mu je v zakonu z Berto, roj. Schmidt, rodila hči, ki je 24. januarja ob krstu dobila ime po materi. Po letu 1900 je šolski upravitelj v Dobrovcah postal **Bogdan Tušek**.[11]

Bogdan se je rodil 2. januarja 1872 v Slovenskih Konjicah št. 39,[12] v okraju Poljčane, očetu Matevžu in materi Mariji, roj. Lenazi. Oče se je ukvarjal s sedlarstvom. Obrt je želel prenesti na svojega sina, vendar se je ta po koncu šole v Slovenskih Konjicah odločil obiskovati ljubljansko gimnazijo. Obiskoval jo je do leta 1886, usposabljanje pa je zaključil v Celju. Po zaključeni gimnaziji so ga starši leta 1887 vpisali v učiteljišče v Mariboru. Po končanem študiju (1891) se je takoj zaposlil kot učitelj v Lovrencu na Pohorju. Od tam je bil pozneje premeščen v Tepanje pri Slovenskih Konjicah, pa v Veliko Nedeljo pri Ptuju in do leta 1900 v Juršince v Slovenskih goricah.[13]

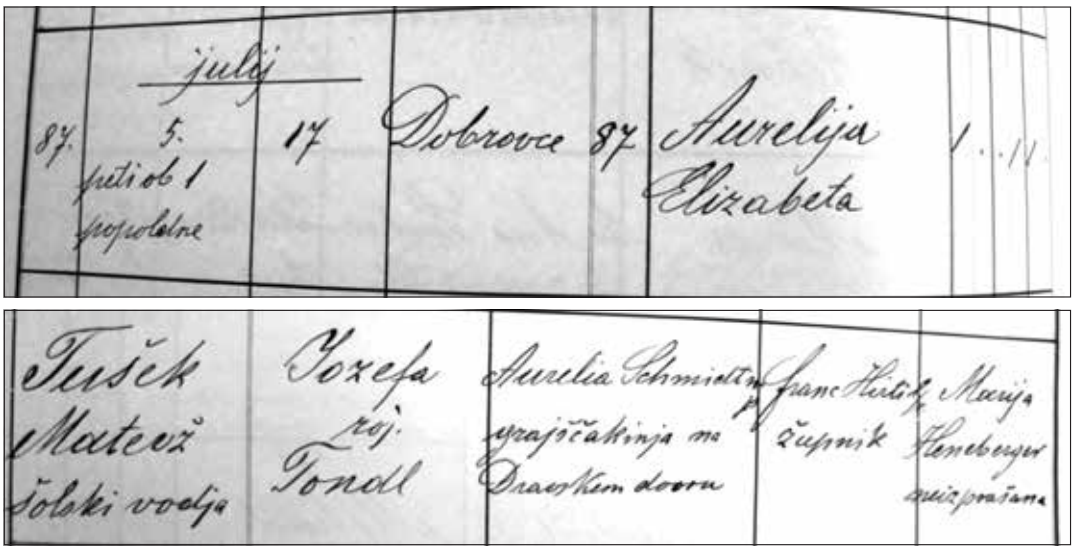
julij
87. 5. peti ob 1 popoldne 17 Dobrovce 87 Aurelija Elizabeta 1 . . 11
Tušek Matevž šolski vodja Jozefa roj. Tondl Aurelia Schmidt grajščakinja na Dravskem dvoru Franc Hirtl župnik Marija Heneberger neizpraša

Leva (zgoraj) **in desna** (spodaj) **stran slivniške krstne knjige. Avrelija Elizabeta Tušek je bila krščena 17. julija 1902. Kot hišni naslov šolskega vodje se omenjajo Dobrovce št. 87** (vir: NŠAM, Krstna matica Slivnice, str. 428).

[10] SŠM, *Podatki za zbiranje gradiva za šolski muzej v Ljubljani, šola Dobrovce*, 29. novembra 1939 izpolnil Franc Kašpar (v nadaljevanju SŠM, *Podatki za zbiranje gradiva*), str. 3.

[11] Po nekaterih drugih virih naj bi bil Tušek na šolo v Dobrovce nameščen leta 1902. SŠM, *Podatki za zbiranje gradiva*, str. 3.

[12] Njegovo krstno ime je v matični knjigi zapisano kot Matevž, podpisoval pa se je tudi kot Matej. Obe obliki izhajata iz latinskega imena *Mathaeus*, to pa prek grške oblike *Mattháios* iz hebrejskega imena *Mattitjáhu*. Hebrejska oblika je sestavljena iz besed *matti* v pomenu »dan, dar« in *jah* v pomenu »bog«, tj. s sestavljenim pomenom »dan od boga« ali »božji dar«. Od tod izhaja še ena slovenska oblika imena – Božidar. https://sl.wikipedia.org/wiki/Matev%C5%BE_(ime).

[13] *Bogdan Tušek*, tipkopis (iz arhiva družine Tušek).

Zaradi naraščanja števila šoloobveznih otrok je krajevni šolski odbor po desetih letih od izgradnje šolske stavbe zaprosil za razširitev šole v **dvorazrednico**, in sicer z nadzidavo prvega nadstropja. Dne 18. junija **1903** se je opravil komisijski ogled, ki je nadzidavo stavbe tudi odobril. V pritličju se je prvotna učna soba prezidala v stanovanje za šolskega upravitelja, iz njegovega prejšnjega stanovanja pa se je uredila pisarna in stanovanje za drugega učitelja. V nadstropju sta se pozidali dve učni sobi. Prezidava se je zaključila v **jeseni 1904**, reden pouk pa se je pričel s 1. decembrom tega leta.[14]

Entlassungs-Zeugnis. Odpustnica.

Marija Poharc, geboren am / rojena dne 21 maja 1892 hat die / je dvo klassige allgemeine Volksschule, Abteilung / splošno ljudsko šolo, razdel 5. in / v Brezulah na Štajerskem / v Dobrovcah vom / od 5. 11. 1897 bis / do 21. 5. 1906 besucht, sich in den / obiskovala. Njena Sitten / vedenje in Fleiße sowie bei / marljivost je bila celo primerno / dovolj na, / zunanja oblika äußerer Form der schriftlichen Arbeiten in den einzelnen / pismenih del po prav skrbna. / V posameznih Lehrgegenständen folgenden Fortgang gemacht: / učnih predmetih je napredovala / tako-le:

	Fortgang — napredek	Unterschriften — podpisi
Religion (verouk)	prav dobro	Jos. Zolitz
Lesen (čitanje)	prav dobro	
Schreiben (pisanje)	dobro	
Unterrichtssprache (učni jezik)	dobro	
Zweite Landessprache (drugi deželni jezik)	dobro	
Rechnen und geometr. Formenlehre (računanje in geometr. oblikoslovje)	dobro	
Naturgeschichte (prirodopis)	dobro	
Naturlehre (prirodoslovje)	dobro	
Geographie und Geschichte (zemljepis in zgodovina)	dobro	
Zeichnen (risanje)	dobro	
Gesang (petje)	dobro	
Turnen (telovadba)		
Weibliche Handarbeiten (ženske ročne dela)	prav dobro	A. Tuch

Zahl der versäumten halben Schultage / Število zamujenih šolskih polednevov 150 davon nicht entschuldigt / od tih neopravičenih 93

Derselbe wird daher, da / Ker je torej zadostil den Anforderungen des Gesetzes Genüge geleistet / postavnim zahtevam, odvzet se dolžnosti hat, aus der Schulpflichtigkeit entlassen. / v šolo hoditi.

Zweiklassige allgemeine Volksschule in / Dvorazredna splošna ljudska šola v Dobrovcah am / dne 9. julija 1906.

Leiter der allgemeinen Volksschule. / Vodilj splošne ljudske šole.

Odpustnica oz. spričevalo Marije Poharc iz leta 1906
(vir: arhiv družine Rukav).

[14] SŠM, *Izvleček iz šolske kronike*, str. 2.

V torek, 30. julija 1912, je *Marburger Zeitung* poročal, da je na ponedeljkov popoldan po 13.00 v Dobrovcah izbruhnil ogenj, ki bi lahko ob drugačni smeri vetra upepelil vso vas. Ker kraj leži v ravnini in je bil okrog in okrog obdan z gozdom, je bil ogenj v njegovi okolici dalj časa neopazen. Stražar na mariborskem stolpu je šele ob poltretji uri opazil čuden dim, ki se je dvigoval iz rogoških gozdov. Takoj je obvestil mariborske prostovoljne gasilce, ki so v kratkem času z motorno gasilsko brizgalno in orodnim vozom odhiteli na kraj požara. Pred njimi so bili na pogorišču gasilci iz Hotinje vasi s svojo ročno brizgalno. Ker so bili v Hotinji vasi ta čas vsi konji na poljih, so tamkajšnji gasilci do kraja požara vlekli gasilski voz z ročno brizgalno kar sami, za kar so potrebovali okoli tričetrt ure. Za njimi so na kraj požara prispeli še vojaki iz kobilarne pri Račah, mariborski in še drugi gasilci. Ogenj se je iz nepojasnjenega vzroka razplamtel na hrbtni strani gospodarskega poslopja Janeza Mariniča (hiša št. 59). Nato se je razširil na hišo Jurija Sagadina, zatem na hišo Franca Pivca in končno še na posestvo kajžarja Franca Ozimiča, ki jo je prav tako popolnoma upepelilo. V vasi v času požara ni bilo moških, razen enega, pri katerem so bile vidne posledice nedeljskega praznovanja, ostali so bili na poljih. Na kraju požara se je prvi znašel nadučitelj [Bogdan Tušek] iz Dobrovc, ki je skušal rešiti, kar se je rešiti dalo. Vaščani do prihoda mariborskih gasilcev niso posebej pomagali izmučenim gasilcem z njihovo ročno brizgalno. Ogenj je na omenjene hiše uspelo omejiti šele mariborskim gasilcem z motorno črpalko s črpanjem vode iz bližnjega ribnika. Gašenje in reševanje se je zaključilo ob 18.45, izčrpani mariborski gasilci so domov prispeli ob 21.45. Škoda je pri Mariniču in Sagadinu znašala 6.000 K, pri Pivcu 5.000 K in pri Ozimiču 2.500 K. Kajžar Ozimič je lahko rešil samo svoje življenje in obleko, ki jo je tisti dan nosil na sebi. V hiši mu je zgorelo tudi 92 K gotovine. Kot po čudežu so se iz goreče hiše uspeli rešiti trije oroci, ki jih je mati že smatrala za pogubljene. Na srečo so vsi oškodovani imeli svoje imetje zavarovano, vendar pa so lahko od zavarovalnice pričakovali nižje zneske, kot je bila dejanska škoda.[15]

Nr. 91, 30. Juli 1912

Großer Brand in Dobrofzen. Montag nachmittags nach 1 Uhr kam in Dobrofzen (zwischen St. Nikolai am Draufelde und Kötsch) ein Schadenfeuer zum Ausbruche, welches den ganzen Ort in Asche gelegt haben würde, wenn die Windrichtung eine andere gewesen wäre. Da Dobrofzen ziemlich tief liegt und von Wäldern umgeben ist, konnte der Brand in der Umgebung lange nicht bemerkt werden. Erst nach halb 3 Uhr bemerkte der Marburger Türmer in der Gegend von Rogeis verdächtigen Qualm aus den dortigen Wäldern aufsteigen, worauf er sofort die Marburger freiwillige Feuerwehr davon verständigte, die in unglaublich kurzer Zeit mit der Landdampfspritze und einem Gerätewagen ausrückte und zu dem weit entfernten Brandherde fuhr. Vor ihr war schon die Feuerwehr von Ottendorf mit ihrer Spritze am Brandplatze erschienen; da die Ottendorfer Wehr keine Pferde zur Verfügung hatte (die Pferde waren alle auf den Feldern), zogen die Wehrmänner selbst die Spritze den dreiviertel Stunden weiten Weg. Dann kam die Spritze des ärarischen Fohlenhofes bei Kranichsfeld mit Militärmannschaft; den Marburgern folgte die Feuerwehr von Pobersch mit ihrem Wehrhauptmanne Herrn Zaff. Der Brand entstand aus bisher unbekannter Ursache im rückwärtigen Trakt des Wirtschaftsgebäudes des Besitzer Johann Marinitsch, Hausnummer 59, griff sodann über auf das Haus des Besitzers Georg Sagadin, dann auf das Haus des Besitzers Franz Pivec und schließlich auf den Besitz des Keuschlers Franz Ostmitsch, der ebenfalls gänzlich eingeäschert wurde. Im Dorfe war, als der Brand ausbrach, von der männlichen Bevölkerung außer einigen, die noch an den Folgen des Sonntags-Schnapsrausches litten, fast niemand anwesend; alles war weit draußen auf den Feldern und so konnten die Flammen ungehindert ihr Werk verrichten, was ihnen auch, da die Julihitze alles ausgedörrt hatte, gründlich gelang. Der Oberlehrer von Dobrofzen war der erste, welcher an das Rettungswerk ging, soweit noch etwas zu retten war. Als endlich die Feuerwehren kamen, weigerten sich die Leute, die Wehren durch Pumpen zu unterstützen. Als der Gendarmerlewachtmeister Virgil Pinter vom Posten Kranichsfeld erschien und die müßig stehenden Bauerntöchter zum Pumpen anhielt, antworteten diese slowenisch, daß sie das nichts angehe, daß dafür die Feuerwehr da sei! Erst unter Aufwendung aller Energie gelang es ihm, die Leute zum Pumpen zu bringen; wenn er sich aber einer anderen Stelle des Brandherdes zuwandte, waren die Leute schon wieder fort. Als die Marburger Feuerwehr unter dem Kommando des Zugsführers Günther eingetroffen war, erregten die Leistungen ihrer Kernreuterschen Landdampfspritze (Maschinist Dr. Schmiderer d. J.) mit ihren drei Strahlrohren allgemeine Bewunderung. Das Wasser zog sie aus einem unweit gelegenen Teiche. Den vereinten Bemühungen der Feuerwehren gelang es schließlich, den Brand auf die erwähnten Objekte einzuschränken; wäre aber die Windrichtung eine andere gewesen, so wäre, bevor noch alle Wehren versammelt waren, das ganze Dorf in Flammen aufgegangen. Der Schaden beträgt bei Marinitsch 6000, bei Sagadin 6000, bei Pivec 5000 und bei Ostmitsch 2500 Kronen. Bis auf Sagadin, der bei der Slavia versichert ist, sind alle versichert bei der Wechselseitigen in Graz, doch soll die Versicherungssumme niedriger sein, als der Schaden. Der Keuschler Ostmitsch konnte nichts retten, als sein Leben und die Kleider, die er am Leibe trug; auch 92 Kronen Bargeld sind ihm verbrannt. Wie durch ein Wunder konnten die drei Kinder aus dem brennenden Hause gerettet werden; ihre Mutter hatte schon verzweifelt nach ihren im brennenden Hause befindlichen Kindern geschrien und sie als verloren betrachtet. Außer dem genannten Wachtmeister hatten sich am Brandplatze auch eingefunden Bezirkswachtmeister Hahne aus Marburg, ferners die Gendarmerlewachtmeister Müllerer und Novacan aus Kötsch, Drame aus Brunndorf und Magditsch aus Marburg. Um dreiviertel 7 Uhr waren die Löschungs- und Sicherungsarbeiten beendet und die wackeren Feuerwehren konnten wieder nach Hause fahren. Die Marburger Wehr langte um viertel 10 Uhr abends im Rüsthause ein.

Prispevek o požaru v Dobrovcah leta 1912 (vir: *Marburger Zeitung*, 30. julij 1912, št. 91, str. 4–5).

[15] *Marburger Zeitung*, 30. julij 1912, št. 91, str. 4–5.

V letu 1912 je deželni šolski odbor potrdil **Cecilijo Kocbek**, do tedaj začasne učiteljice v Dobrovcah, na mesto stalne učiteljice. S tem imenovanjem sta ji bila od 1. avgusta 1912 potrjena letna plača v višini 1.200 K in draginjski dodatek v znesku 80 K letno. Osnovno plačo ji je moral deželni šolski fond ob primernih dokazilih (oz. računih) nakazovati v dvanajstih enakih mesečnih zneskih. 3 % osnovne plače (v višini 36 K) se je moralo nakazati v učiteljski pokojninski sklad.[16]

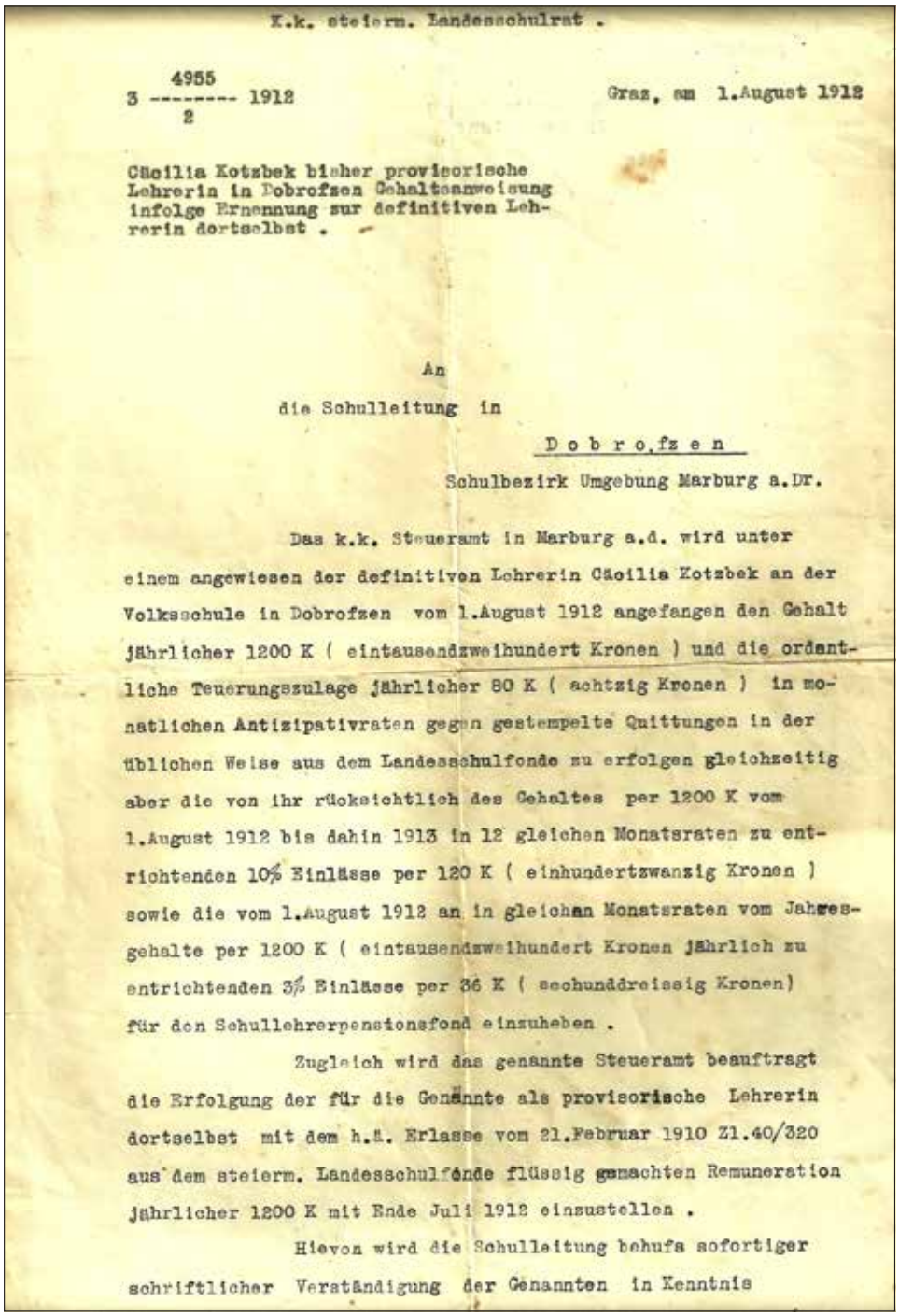

K.k. steierm. Landesschulrat .

3 4955/2 1912 — Graz, am 1.August 1912

Cäcilia Kotzbek bisher provisorische Lehrerin in Dobrofzen Gehaltsanweisung infolge Ernennung zur definitiven Lehrerin dortselbst .

An

die Schulleitung in

Dobrofzen

Schulbezirk Umgebung Marburg a.Dr.

Das k.k. Steueramt in Marburg a.d. wird unter einem angewiesen der definitiven Lehrerin Cäcilia Kotzbek an der Volksschule in Dobrofzen vom 1.August 1912 angefangen den Gehalt jährlicher 1200 K (eintausendzweihundert Kronen) und die ordentliche Teuerungszulage jährlicher 80 K (achtzig Kronen) in monatlichen Antizipativraten gegen gestempelte Quittungen in der üblichen Weise aus dem Landesschulfonde zu erfolgen gleichzeitig aber die von ihr rücksichtlich des Gehaltes per 1200 K vom 1.August 1912 bis dahin 1913 in 12 gleichen Monatsraten zu entrichtenden 10% Einlässe per 120 K (einhundertzwanzig Kronen) sowie die vom 1.August 1912 an in gleichen Monatsraten vom Jahresgehalte per 1200 K (eintausendzweihundert Kronen jährlich zu entrichtenden 3% Einlässe per 36 K (sechunddreissig Kronen) für den Schullehrerpensionsfond einzuheben .

Zugleich wird das genannte Steueramt beauftragt die Erfolgung der für die Genannte als provisorische Lehrerin dortselbst mit dem h.A. Erlasse vom 21.Februar 1910 Zl.40/320 aus dem steierm. Landesschulfonde flüssig gemachten Remuneration jährlicher 1200 K mit Ende Juli 1912 einzustellen .

Hievon wird die Schulleitung behufs sofortiger schriftlicher Verständigung der Genannten in Kenntnis

Potrdilo deželnega šolskega odbora za učiteljico Cecilijo Kocbek iz leta 1912
(vir: arhiv družine Tušek).

[16] Potrdilo deželnega šolskega odbora za učiteljico Cecilijo Kocbek iz leta 1912. Iz arhiva družine Tušek.

ŠOLA DOBROVCE

Do začetka I. svetovne vojne je bilo v občini Skoke po slivniških matičnih knjigah 94 hišnih številk oz. hiš. V kraju Skoke jih je bilo 29, v Dobrovcah pa 65. Zanimivo, da je manjši kraj dal ime občini; to je (bilo) verjetno povezano s poznejšim hitrejšim razvojem Dobrovc (od konca 18. stoletja naprej). Dravski Dvor (*Drauhof*) je v tem času nosil naslov Dobrovce št. 45, medtem ko sta tedanja nadučitelj oz. šolski upravitelj Bogdan Tušek z ženo Jožefo, roj. Tondl, živela v Dobrovcah na številki 83(a). Predtem sta živela v hiši na številki 87.[17]

Šolski upravitelj Tušek se je v dobi avstrijskega režima boril za slovenske šole, še posebej, ker so nekateri nemškutarji na narodnostno mešanih območjih želeli vzpostaviti nemške šole (*Schulverein*). S pomočjo nacionalno zavednih vaščanov je dosegel, da je bila šola v Dobrovcah skozi vso obdobje avstrijskega režima slovenska.

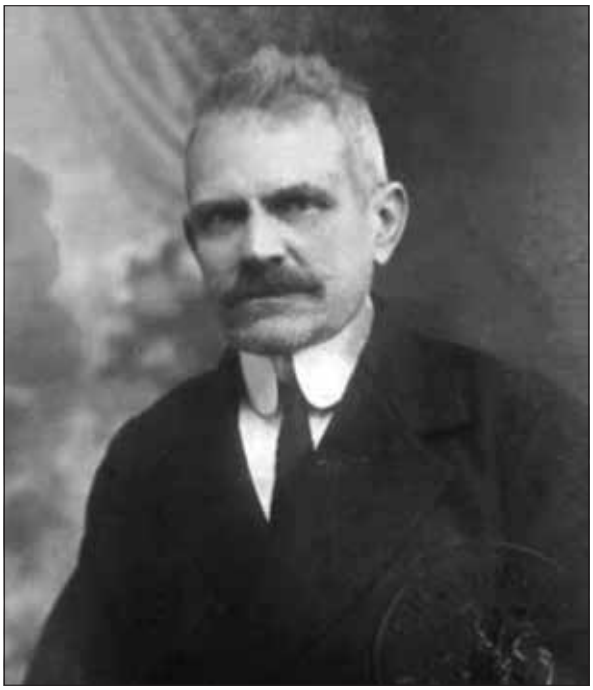

Bogdan Tušek (vir: arhiv družine Tušek).

Leta 1919 se je šolo prebelilo in pokrilo s streho. V naslednjih letih so se potem izvajala le manjša popravila. Leta 1922 se je v Dobrovcah ustanovila knjižnica. Poleg branja knjig se je kulturni nivo kraja in širše okolice dvigal tudi s prirejanjem »gledaliških« iger.

[17] V njunem zakonu se je 23. maja 1909 rodil četrti sin, krščen za **Bogdana**. V dobrovško osnovno šolo je hodil med leti 1917 in 1921, meščansko šolo je nato obiskoval v obdobju od 1921 do 1925 v Mariboru. Tako kot njegov oče je šolanje nadaljeval na učiteljišču v Mariboru (1925–1931). Po zaključenem šolanju je bil tri leta brezposeln oz. je delal na različnih mestih. 23. maja 1934 je bil potem nastavljen za učitelja pripravnika v Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Tukaj je služboval do 30. junija 1938. Od tam je bil po lastni prošnji premeščen za učitelja v Dobrovce, kjer je ostal do okupacije 10. aprila 1941. Ko je nemški okupator zasedel deželo, je bil kot učitelj odpuščen. Zaradi obtožbe, da sodeluje v NOB, ga je 25. aprila 1944 aretiral gestapo. V mariborskih zaporih je bil zaprt do 15. avgusta 1944, ko je bil zaradi bolezni in nezadostnih dokazov izpuščen. Bogdan Tušek ml. se je 26. aprila 1951 v Slivnici poročil z Alojzijo, roj. Fleisklar. Umrl je 26. oktobra 1976 na Slivniškem Pohorju. *Bogdan Tušek ml.*, tipkopis (iz arhiva družine Tušek).

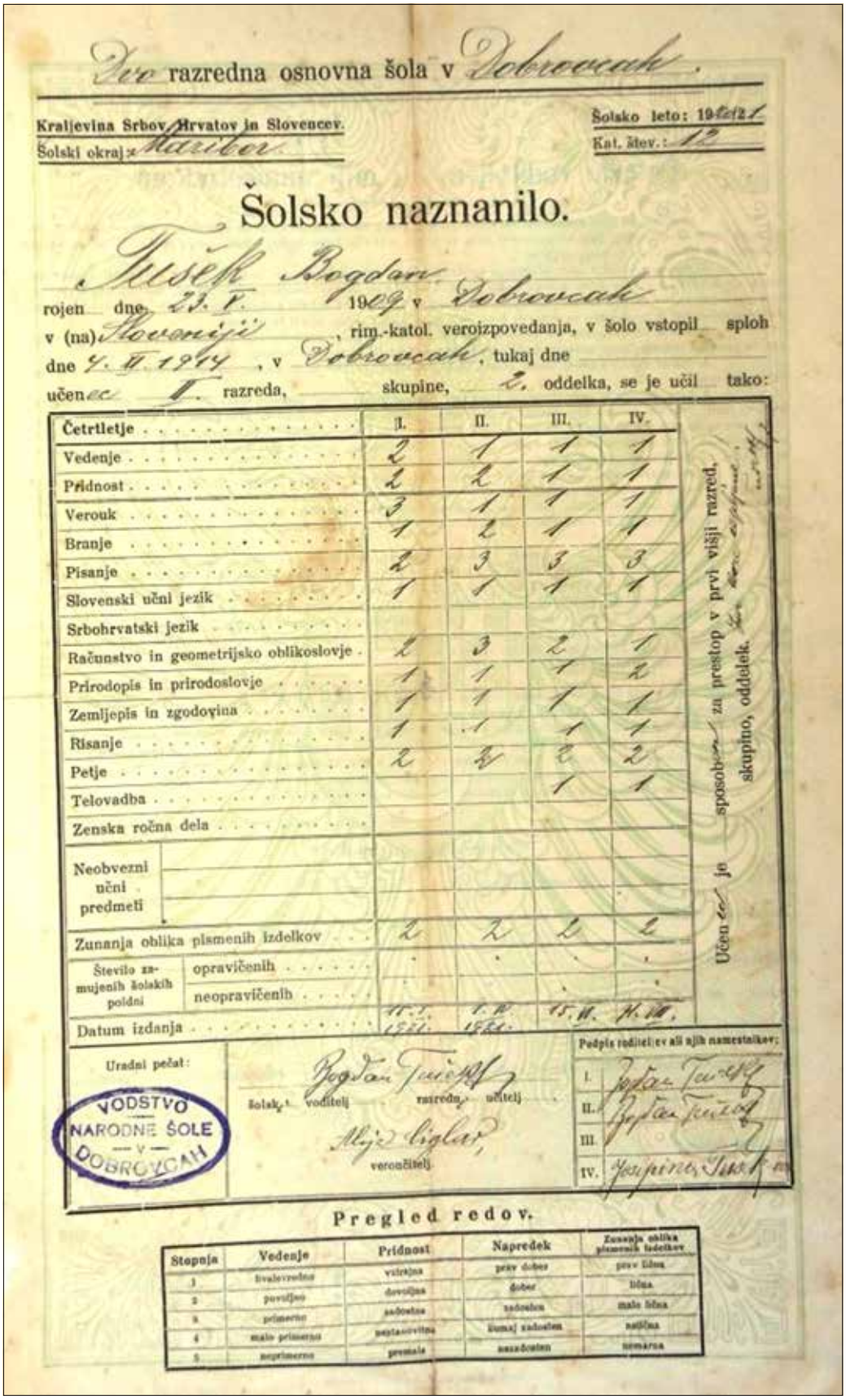

Dvo razredna osnovna šola v Dobrovcah.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.
Šolski okraj: Maribor

Šolsko leto: 1920/21
Kat. štev.: 12

Šolsko naznanilo.

Tušek Bogdan
rojen dne 23. V. 1909 v Dobrovcah
v (na) Slovenji, rim.-katol. veroizpovedanja, v šolo vstopil sploh
dne 9. II. 1914, v Dobrovcah, tukaj dne
učenec I. razreda, skupine, 2. oddelka, se je učil tako:

Četrtletje	I.	II.	III.	IV.
Vedenje	2	1	1	1
Pridnost	2	2	1	1
Verouk	3	1	1	1
Branje	1	2	1	1
Pisanje	2	3	3	3
Slovenski učni jezik	1	1	1	1
Srbohrvatski jezik				
Računstvo in geometrijsko oblikoslovje	2	3	2	1
Prirodopis in prirodoslovje	1	1	1	2
Zemljepis in zgodovina	1	1	1	1
Risanje	1	1	1	1
Petje	2	2	2	2
Telovadba			1	1
Ženska ročna dela				
Neobvezni učni predmeti				
Zunanja oblika pismenih izdelkov	2	2	2	2
Število zamujenih šolskih poldni – opravičenih				
Število zamujenih šolskih poldni – neopravičenih				
Datum izdanja	15. I. 1921.	1. IV. 1921.	15. VI.	11. VII.

Učenec je sposoben za prestop v prvi višji razred, skupino, oddelek.

Uradni pečat: VODSTVO NARODNE ŠOLE v DOBROVCAH

Bogdan Tušek
šolski voditelj — razredni učitelj

Mihael Ciglar
verončitelj

Podpis roditeljev ali njih namestnikov:
I. Jožefa Tušek
II. Jožefa Tušek
III.
IV. Josipina Tušek

Pregled redov.

Stopnja	Vedenje	Pridnost	Napredek	Zunanja oblika pismenih izdelkov
1	kvalevredno	vzorna	prav dober	prav lična
2	povoljno	dovoljna	dober	lična
3	primerno	zadostna	zadosten	malo lična
4	malo primerno	nestanovitna	komaj zadosten	nečitna
5	neprimerno	prenagla	nezadosten	nemarna

Spričevalo Bogdana Tuška ml., učenca dvorazrednice v Dobrovcah, v šolskem letu 1920/21
(vir: arhiv družine Tušek).

Učenci 2. razreda leta 1926 s šolskim upraviteljem Bogdanom Tuškom
(vir: arhiv družine Tušek).

Bogdan Tušek je bil po kraljevem ukazu kot učitelj in šolski upravitelj upokojen 15. avgusta 1928. Zaradi pomanjkanja primernih učiteljev, ki bi ga lahko v Dobrovcah nadomestili, pa ga je tedanji sreski poglavar v Mariboru–desni breg po prosvetnem inšpektorju pri velikem županu mariborske oblasti dne 3. oktobra 1928 pooblastil, da je do nadaljnje odredbe še naprej opravljal službo šolskega upravitelja in razrednega učitelja. Dokončno upokojitev je Bogdan Tušek nato nastopil s 6. januarjem 1929.[18]

[18] V arhivu družine Tušek se denimo hrani pismo Višjega šolskega sveta v Ljubljani iz leta 1919, ko ga je ta zaradi 21 let službene dobe s 1. decembrom 1919 uvrstil v III. plačilni razred 2. stopnje, kar je tedaj pomenilo osnovno letno plačo 3.200 K. Obenem sta mu pripadali še aktivitetna doklada v višini 720 K in opravilna doklada v letnem znesku 300 K. Potemtakem je bil Tušek upokojen po več kot 30-ih letih učiteljske službe. Nato je živel v Bohovi (št. 13), nedaleč stran od Dobrovc. Še kot upokojenec je deloval v društvu Sokol v Hočah. V času II. svetovne vojne je pomagal v NOB. Jeseni 1943 ga je ob aretaciji Vebra in Plombergerja prijel *gestapo* (tj. okupatorjeva tajna policija), vendar ga je po 14-dneh v zaporu zaradi pomanjkanja dokazov in njegove starosti izpustil. To je bila zgolj pretveza, saj ga je gestapo še naprej nadziral. Ker je še naprej pomagal v NOB, je gestapo 11. julija 1944 vdrl v njegovo stanovanje, kjer sta živela sama z ženo (sin Jože je bil v NOB, Ervin in Bogdan ml. pa v gestapovskih zaporih), ju hudo mučil in na koncu tudi ubil. Po njem je v obdobju od 1965 do 1990 nosila ime OŠ Miklavž. *Bogdan Tušek*, tipkopis (iz arhiva družine Tušek).

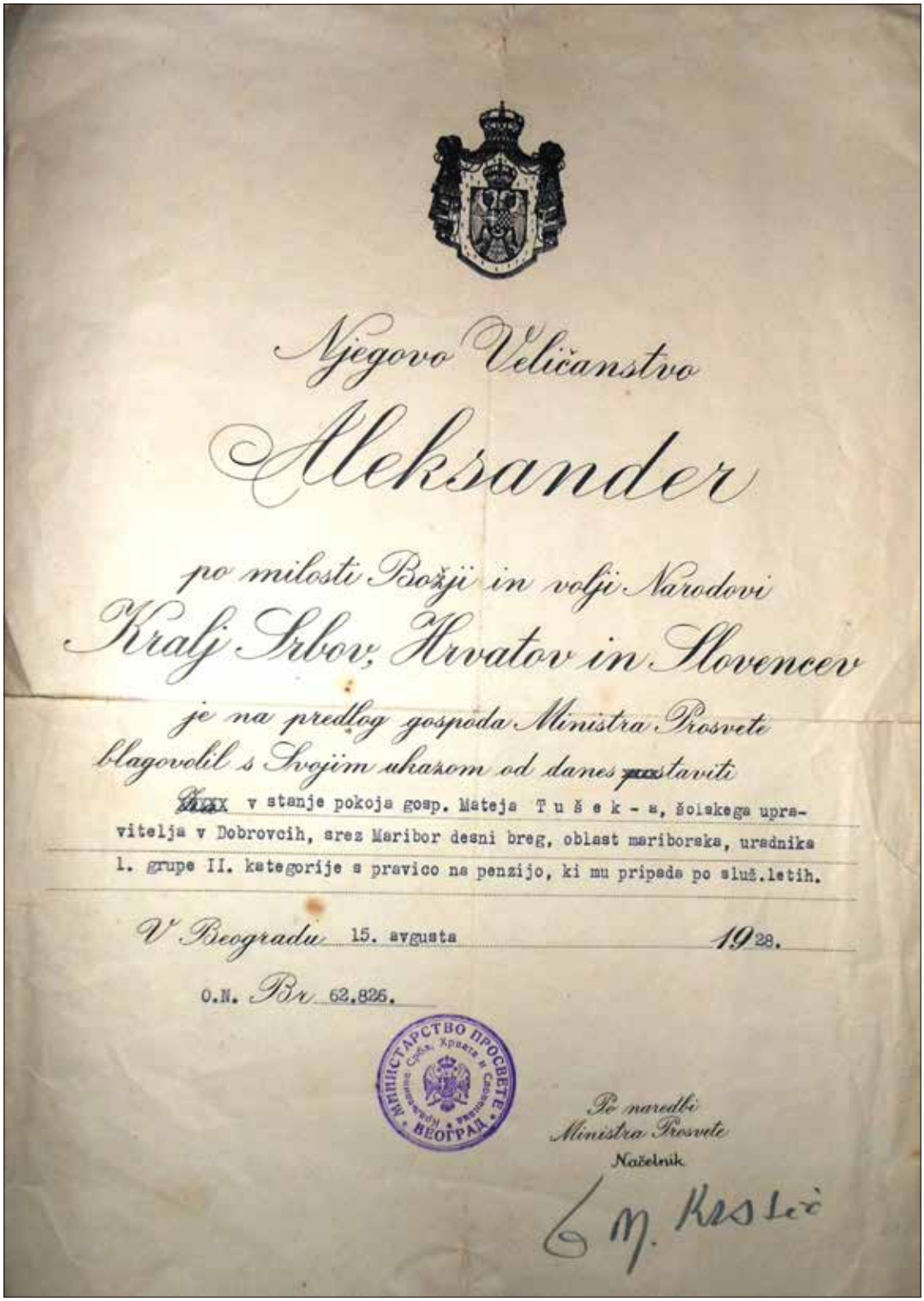

Njegovo Veličanstvo

Aleksander

po milosti Božji in volji Narodovi

Kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev

je na predlog gospoda Ministra Prosvete

blagovolil s Svojim ukazom od danes ~~po~~staviti

~~Xxxx~~ v stanje pokoja gosp. Mateja T u š e k - a, šolskega upravitelja v Dobrovcih, srez Maribor desni breg, oblast mariborska, uradnika 1. grupe II. kategorije s pravico na penzijo, ki mu pripada po služ.letih.

V Beogradu 15. avgusta 1928.

O.N. Br 62.826.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца ВЕОГРАД

Po naredbi
Ministra Prosvete
Načelnik

Kraljev ukaz za prvo upokojitev Bogdana Tuška
(vir: arhiv družine Tušek).

V šolskem letu 1928/29 so morali predstavniki šol za potrebe kraljeve banske uprave natančno izpolniti t. i. Šolske liste. 27. aprila 1929 je Šolski list za dobrovško osnovno šolo izpolnila **Milica Stupan**. Tedaj je bilo v Dobrovcah 65 hiš s 317 prebivalci, v sosednjih Skokah pa 42 hiš z 233 prebivalci.

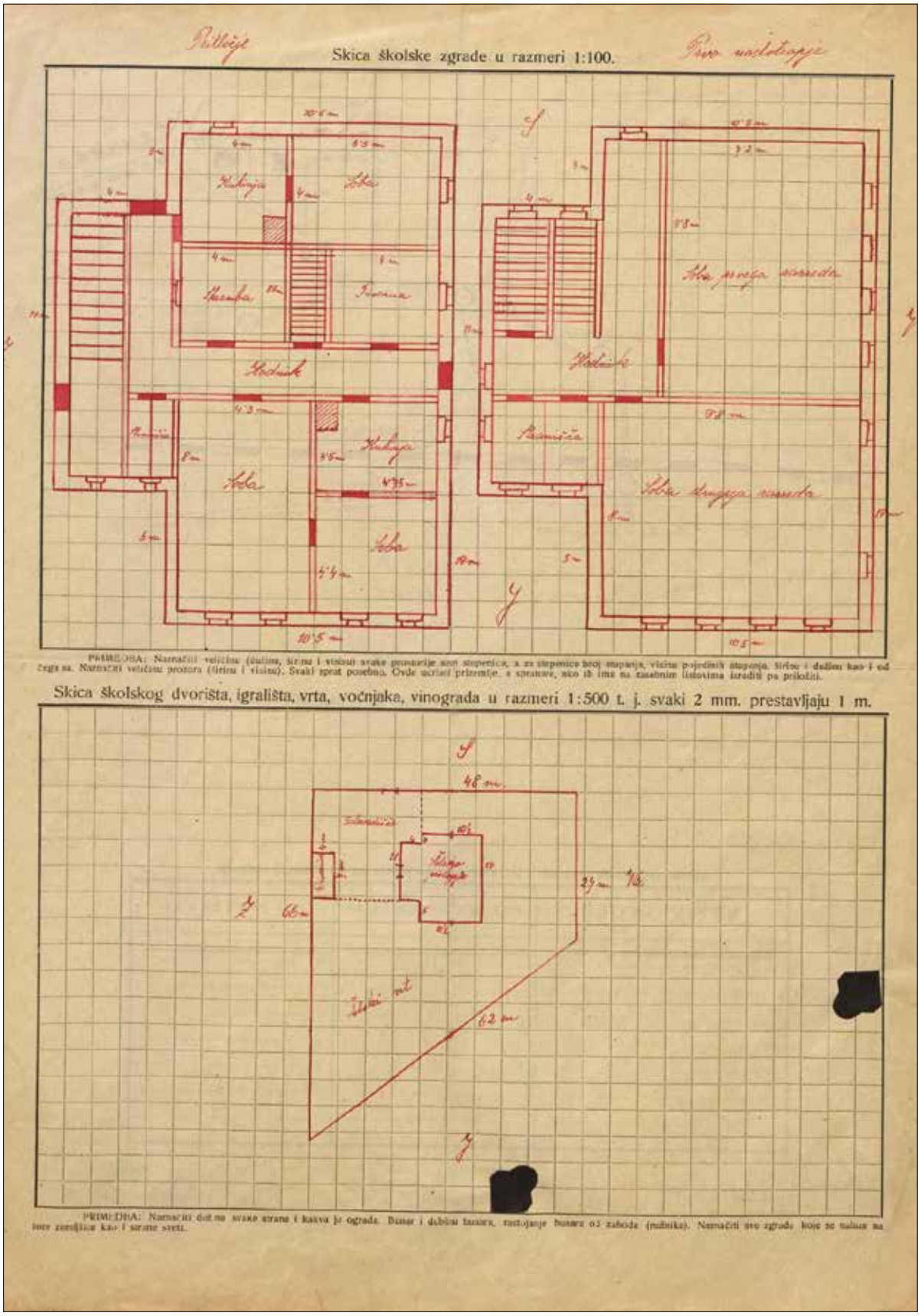

Skica pritličja in nadstropja šolske stavbe (zgoraj) **ter drvarnice, telovadišča in šolskega vrta v okolici šolske stavbe** (spodaj) **v letu 1929** (vir: SŠM, *Šolski list za državno osnovno šolo v Dobrovcah*).

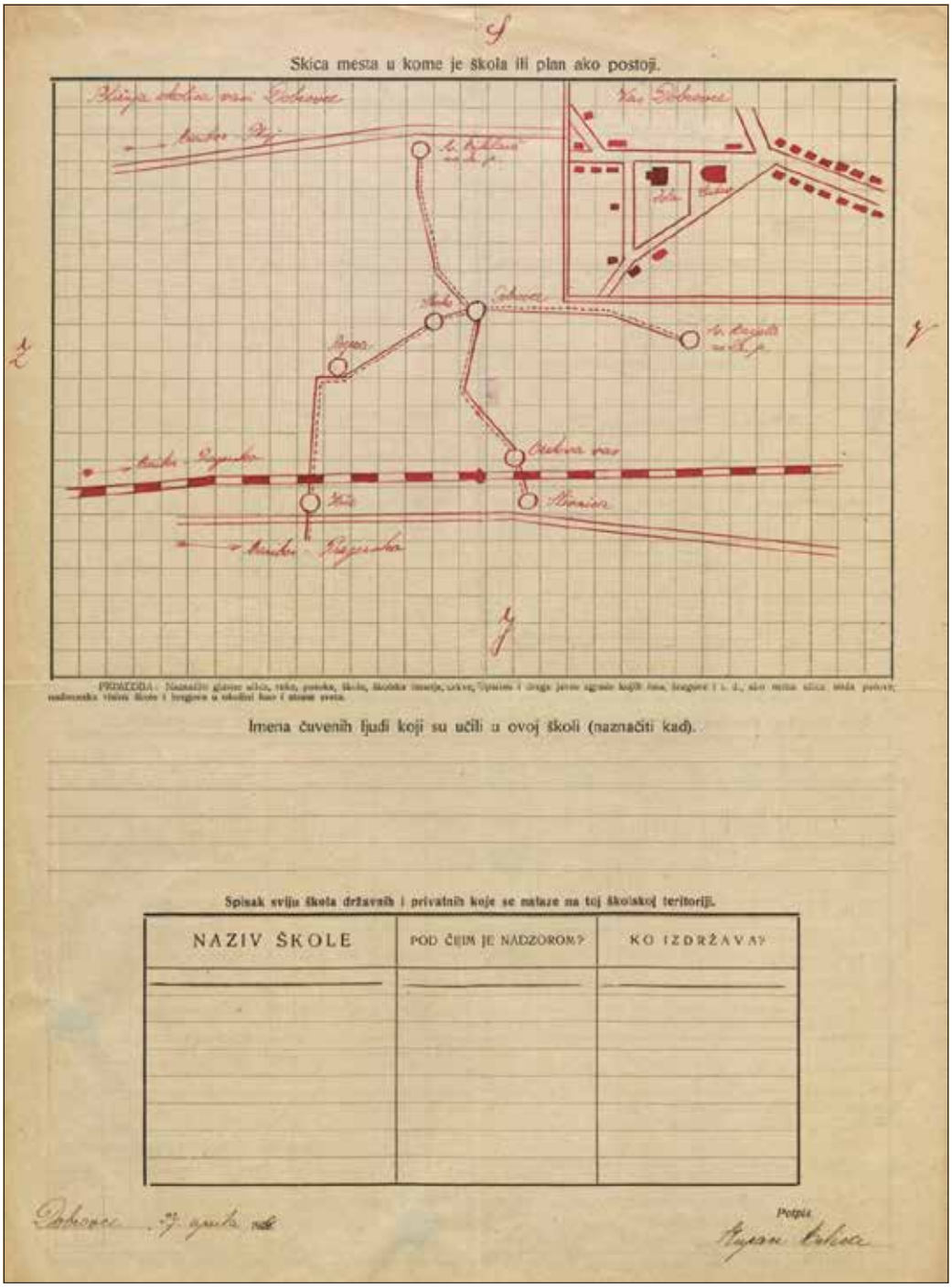
Skica mesta u kome je škola ili plan ako postoji.

Imena čuvenih ljudi koji su učili u ovoj školi (naznačiti kad).

Spisak svilju škola državnih i privatnih koje se nalaze na toj školskoj teritoriji.

NAZIV ŠKOLE	POD ČEIM JE NADZOROM?	KO IZDRŽAVA?

Potpis

Skica lokacije, kjer se šola nahaja (vir: SŠM, *Šolski list za državno osnovno šolo v Dobrovcah*).

V letu 1930 je bil kot šolski upravitelj nameščen **Franc Kašpar**. V ohranjenem izvodu njegovega službenega lista je razvidno, da se je rodil 3. septembra 1899 na Ptujski Gori. Do leta 1930 je bil že poročen, v zakonu s Tilčko so se rodili Dragica, Branko in Milena. Zrelostni izpit je opravil 7. julija 1921, izpit o usposobljenosti pa 9. novembra 1923. Kot učitelj je pred nastopom službe v Dobrovcah od 1. februarja 1920 do 30. aprila 1922 poučeval na Ptujski Gori, od 1. maja 1922 do 16. septembra 1924 na Sv. Duhu v Halozah in od 17. septembra 1924 do 3. julija 1929 v Narapljah pri Majšperku, kjer je opravljal tudi vlogo šolskega upravitelja.

Leta 1932 se je prebelila notranjost šolskih prostorov, na šolskem vrtu pa se je postavil **čebelnjak**.

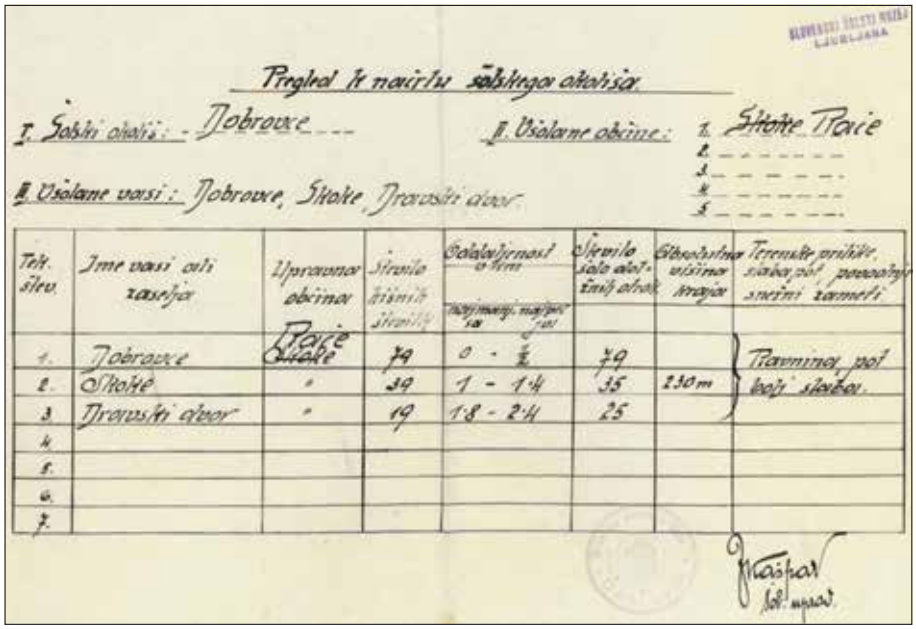

Pregled k načrtu šolskega okoliša.

I. Šolski okoliš: - Dobrovce

II. Usolarne občine: 1. Šiške Prade 2. 3. 4. 5.

III. Usolarne vasi: Dobrovce, Šiške, Dravski dvor

Tek. štev.	Ime vasi ali zaselja	Upravna občina	Število hišnih številk	Oddaljenost v km (najmanj. – najpoz.)	Število šolo obiskujočih otrok	Glavobolna višina kraja	Terenske prilike, sistem, pot, pomembne znamenitosti
1.	Dobrovce	Prade Šiške	79	0 - ½	79		Ravnina, pot boljši sistem.
2.	Šiške	"	39	1 - 1·4	35	230 m	
3.	Dravski dvor	"	19	1·8 - 2·4	25		
4.							
5.							
6.							
7.							

Kašpar
šol. upr.

Pregled k načrtu šolskega okoliša, ki ga je spodaj podpisani Kašpar izpolnil leta 1934.
(vir: SŠM, Zbrana dokumentacija za šolo v Dobrovcah).

Učenci s šolskim upraviteljem Francem Kašparjem pred letom 1934 (vir: arhiv družine Tušek).

Zaradi stalnega naraščanja števila prebivalcev v kraju oz. s tem povezanim številom šoloobveznih otrok je krajevni šolski odbor na kraljevo bansko upravo v Ljubljani naslovil prošnjo za razširitev šole v **trirazrednico**. Omenjena uprava je z odlokom IV., št. 9278/1, iz 21. junija **1934** prošnjo tudi uslišala. Trirazrednica v Dobrovcah je uradno delovala v šolskem letu 1934/35. Prostor za pisarno v pritličju se je preuredil v stanovanjsko sobo za tretjega učitelja, pisarna pa se je preselila v prvo nadstropje. V prvem nadstropju se je hodnik predelal z leseno razdelilno steno.

Leta 1934 se je napravil še zložljiv **šolski oder**. Pri njegovi postavitvi so pomagala vsa domača društva, ki so se ga nato tudi posluževala, kadar ga ni potrebovala šolska mladina.

Skica dobrovškega šolskega okoliša leta 1934
(vir: SŠM, *Zbrana dokumentacija za šolo v Dobrovcah*).

Z odlokom IV., št. 12691/1, iz 19. avgusta **1937** je osnovna šola v Dobrovcah delovala že kot **štirirazrednica**. Kljub temu je šolska stavba še naprej imela samo dve učilnici.

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
DRAVSKA BANOVINA

Drž. štiri razredna narodna šola

v Dobrovcah

Šolsko leto: 1937/38 Razred: II. 2. odd.

Ime učenca (-ke)

Rukav Marija

Šol. upravitelj .....:

Podatki o učencu (-ki)	
Priimek in ime	Rukav Marija
Dan, mesec, leto rojstva	6. jul. 1929
Rojstni kraj	Dobrovce
Srez	Maribor d. br.
Banovina	dravska
Narodnost	slov.
Veroizpovedanje	rim. kat.
Stanovanje	Dobrovce št. 75
Starši ali odgovorni skrbnik	Rukav Metem in Marija roj. Šoare
Prvi vstop v šolo	1. 9. 1935

Začetni strani izkaza učenke 2. razreda Marije Rukav za šolsko leto 1937/38, kjer se omenja štirirazrednica v Dobrovcah (vir: arhiv družine Rukav).

V šolskem letu 1938/39 je bil na tukajšnjo šolo na lastno željo premeščen Bogdan Tušek ml., do tedaj učitelj v Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. S proračunskim letom 1939/40 je krajevni šolski odbor pričel zbirati gradbeni fond za dozidavo in pridobitev manjkajočih učnih sob.

Učenci 1. razreda z učiteljico Berto Kos in katehetom.
(vir: arhiv družine Tušek).

Učenci 2. in 3. razreda z učiteljem Bogdanom Tuškom ml. in katehetom
(vir: arhiv družine Tušek).

Učenci 4. razreda z učiteljem in šolskim upraviteljem Kašparjem ter katehetom
(vir: arhiv družine Tušek).

29. novembra 1939 je šolski upravitelj Franc Kašpar izpolnil podatke za zbiranje gradiva za Šolski muzej v Ljubljani. Kot vir podatkov mu je v glavnem služila šolska kronika. Tedaj je v Dobrovcah bilo 79 hiš oz. hišnih številk, v Skokah 39 in v Dravskem Dvoru 19. Ker je bil dobrovški šolski okoliš zelo strnjen – najoddaljenejši otroci so do šole imeli dobre četrt ure hoje – na šoli ves ta čas ni bilo kuhinje. Šolsko poslopje je tedaj merilo 20 m v dolžino in 10 m v širino; prizidek stopnišča je meril 10 x 4 m. Na vsako učno sobo je prišlo 46 otrok. Šola je tedaj bila v dobrem stanju. Do leta 1937 so se vsa popravila izvršila na račun upravnih občin, po letu 1937 pa deloma iz občinskih in banovinskih prispevkov. Enako je veljalo za nabavo učnih in drugih pripomočkov. Šolski vrt je bil urejen in je meril 16 arov. Po večini je bil ograjen z močno ograjo z betonskim podstavkom in betonskimi sohami.

Šolsko poslopje okoli časa 1932–1941.
(vir: fototeka SŠM, inv. št. 1573).

ŠOLA DOBROVCE

V šolskem letu 1940/41 je dobrovško šolo obiskovalo **167** šoloobveznih **otrok**, od tega 68 dečkov in kar 99 deklic, ki so prihajali iz Skok, Dobrovc in Dravskega Dvora. Na šoli so bili štirje pedagoški delavci, ravnatelj Franc Kašpar ter učitelji Bogdan Tušek ml., Berta Kos in Karolina Grobin. Ker je bil januarja 1941 šolski upravitelj Kašpar poklican na orožne vaje, ga je do okupacije na tem mestu nadomeščala Berta Kos.

Šolsko poslopje je bilo pred vojno v dobrem stanju, saj je bila streha na novo prekrita, nova so bila tudi okna in vrata. Šolski vrt je bil vzorno urejen. Opremljenost z učili je bila dobra, zlasti bogati sta bili zemljepisna in naravoslovna zbirka. Na šoli sta bili tudi knjižnici za učitelje in šolarje, ki sta skupaj imeli okoli 380 knjig. Pred II. svetovno vojno je v Dobrovcah delovala še ljudska knjižnica z okoli 350 knjigami. Na šoli je bil velik zložljiv oder, ki sta ga za gledališke predstave uporabljala krajevni dramski odsek in šolska mladina. Že 1. decembra **1940** je v Dobrovcah zasvetila **električna luč**.

ŠOLSTVO V DOBROVCAH V ČASU II. SVETOVNE VOJNE (1941–1945)

Vaščane Dobrovc je 6. aprila v zgodnjih jutranjih urah zbudilo brnenje letal, ki so naznanjala začetek sovražnosti s strani nemškega okupatorja. Kmalu po izbruhu II. svetovne vojne na naših tleh, 9. aprila 1941, je banska uprava v Ljubljani za svoje območje odredila, da se na vseh šolah zaradi izjemnih razmer preneha pouk in se učencem izdajo letna spričevala, datirana s 1. aprilom 1941. Istega dne, 9. aprila, sta v dobrovško šolsko poslopje vdrla domačina Jože Rajh in Avgust Marinič, ki sta raztrgala državno zastavo in iz nje napravila hitlerjansko. Dan zatem so v kraj prišli prvi oddelki nemške vojske, ki jih je prebivalstvo sprejelo popolnoma mirno. Šele, ko je domačin Ivan Magdič na čelu z nekaterimi pijanimi vaščani pričel kričati fašistični pozdrav ter izzival in napadal druge vaščane, še posebej učiteljstvo, je nastalo v vasi silno razburjenje in divje razpoloženje. Ivan Magdič je na šolsko poslopje izobesil še hitlerjansko zastavo. Nekateri domačini, ki jih je vodil Alojz Avguštin, so se celo ponudili okupatorjevi vojski za kažipote, da jim pokažejo, kje se zbira jugoslovanska vojska. Vojska je sicer že poprej odšla, tako da niso našli nikogar več. V tej gonji so morali največ pretrpeti Jakob Živko, Ervin Tušek, Berta Kos in žena šolskega upravitelja Tilčka Kašpar. Nekateri pijani domačini so po njih pljuvali ter jim grozili, tako da se nihče od zavednih Slovencev ni upal na cesto. Ta vrtoglavost in pijanost je postopoma začela prehajati v trezno razmišljanje in se je do konca leta 1941 popolnoma polegla. Med domačini so se našli tudi ljudje, ki so predlagali ljudi za izselitev. Kot prvi je bil zaprt Ervin Tušek, ki pa je pozneje prišel domov. Za izselitev so bili predlagani Franc Kašpar, Berta Kos, Ervin Tušek in Peter Avguštin. Vendar pa ni bil nihče od teh izseljen, kar je preprečil takratni župan v Slivnici. Učiteljstvo, ki je bilo prej na šoli, je dobilo odpoved. Šolski upravitelj Franc Kašpar je dobil službo v pisarni v slivniškem občinskem uradu, Berta Kos v tovarni letal na Teznem. Karolina Grobin je odšla v Maribor, kjer se je za nekaj časa zaposlila na uradu za delo, se nato poročila in do konca vojne ostala doma. Bogdan Tušek ml. je bil najprej nekaj časa doma, nato dobil službo v katastrski upravi v Mariboru, kjer je ostal do marca 1942, ko si je našel delo v mlekarni v Gradcu. Šola je ostala zaprta do 1. septembra, ko se je začelo novo šolsko leto 1941/42. Tik pred začetkom novega šolskega leta, na dan 31. avgust 1941, je glede na ohranjen popis v šolo hodilo 90 dečkov in 96 deklic, skupaj 186 otrok. Poučevali so jih štirje, dva učitelja in dve učiteljici. Šolsko poslopje je bilo v dobrem stanju. V šolski knjižnici se je nahajalo ok. 300 knjig, v učiteljski pa ok. 100 knjig.

S šolskim letom 1941/42 je pouk na dobrovški šoli stekel izključno v nemškem jeziku. Šolo je vodil Friedrich Boldin iz Gleisdorfa (rojen je bil v Lovrencu na Pohorju), ki je bil hkrati ravnatelj šole v Miklavžu. Od septembra 1941 do leta 1943 je poučevala na dobrovški šoli Marta Kliengenstein iz Hartberga v Avstriji, do septembra 1944 je bila učiteljica Herta Hechenbergen iz Andritza pri Gradcu, v letih 1942 in 1943 pa tudi Herta Werk iz St. Erharda pri Brucku an der Mur. Razen Boldina od učiteljskega kadra nihče ni znal slovensko. Od 1. septembra 1943 do 1. septembra 1944 je na dobrovški šoli poučeval tudi slovenski učitelj Franc Kogelnik, ki je občasno uporabljal slovenski jezik, vendar je bil ves čas povsem lojalen do okupatorja in kljub večkratnemu prigovarjanju ni želel sodelovati z odporniškim gibanjem. Čeprav sta miklavška in dobrovška šola med vojno delovali kot samostojni šoli (prva je bila tri-, druga pa štirirazredna), sta imeli skupnega ravnatelja Boldina, in del učiteljskega kadra (Werkova in Klingensteinova). Učitelji obeh šol so zaradi večje varnosti stanovali v Miklavžu. V okviru šole v Dobrovcah je deloval tudi okupatorjev otroški vrtec, za katerega sta bili zadolženi domačinki Zofija in Ivana Fras iz Skok. Tako v šoli kot v vrtcu je bil obisk slab pa tudi s tečaji nemščine za odrasle ni bilo nobenih uspehov. Otroci so prihajali v šolo in v vrtec bolj kot ne zaradi groženj, da bodo starši izseljeni, če ju ne bodo obiskovali. V šolskih letih 1942/43 in 1943/44 je bil šolski obisk in uspeh še slabši. Že po nekaj dneh šolskega leta 1944/45, ki se je začelo 1. septembra 1944, je bil pouk na dobrovški šoli prekinjen, ker so okupatorjevi učitelji zaradi partizanskih groženj šolo zapustili in se do konca vojne niso več vrnili.

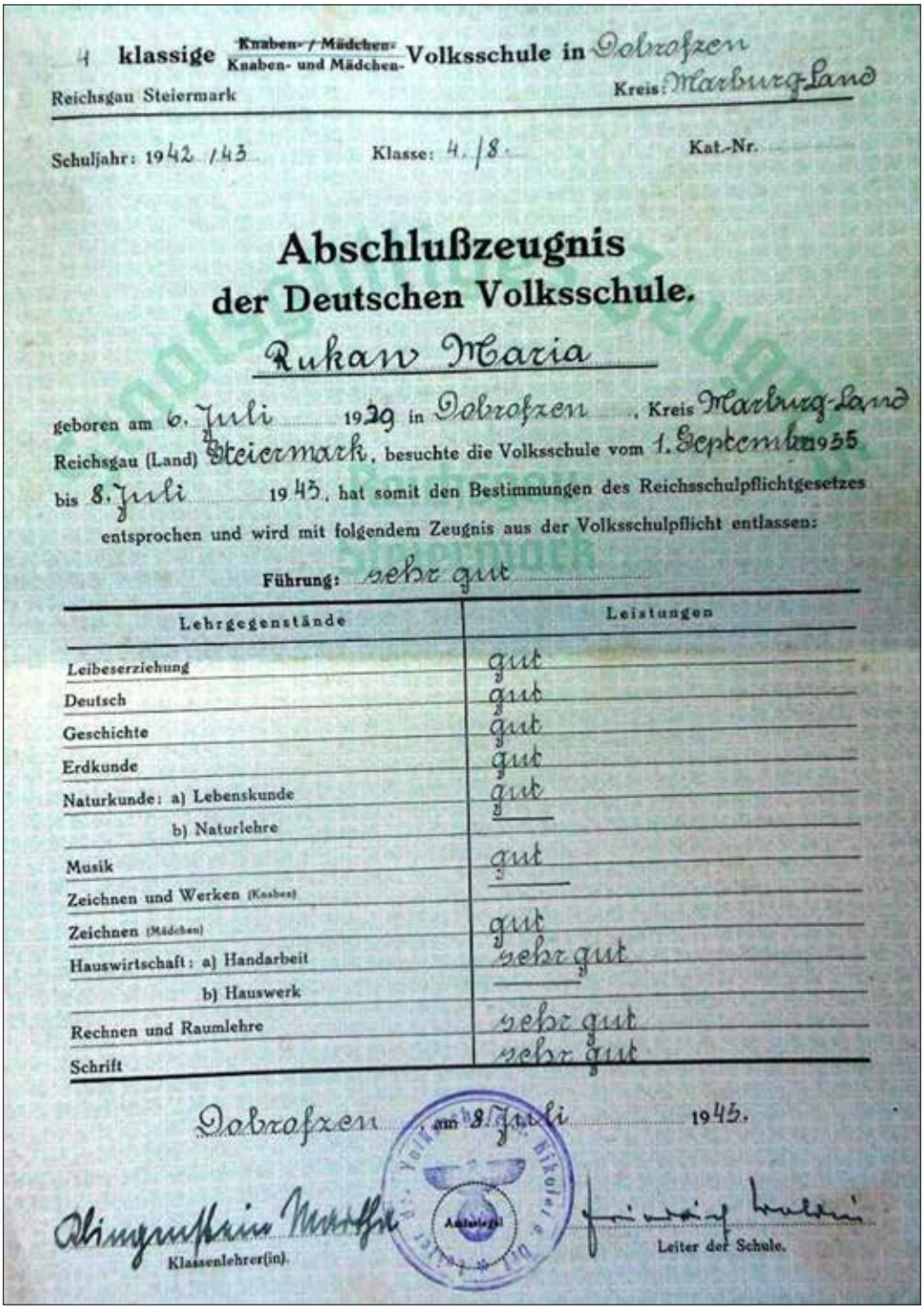

4 klassige ~~Knaben- / Mädchen-~~ Knaben- und Mädchen- Volksschule in Dobrofzen

Reichsgau Steiermark Kreis: Marburg-Land

Schuljahr: 1942/43 Klasse: 4./8. Kat.-Nr.

Abschlußzeugnis der Deutschen Volksschule.

Rukav Maria

geboren am 6. Juli 1929 in Dobrofzen, Kreis Marburg-Land Reichsgau (Land) Steiermark, besuchte die Volksschule vom 1. September 1935 bis 8. Juli 1943, hat somit den Bestimmungen des Reichsschulpflichtgesetzes entsprochen und wird mit folgendem Zeugnis aus der Volksschulpflicht entlassen:

Führung: sehr gut

Lehrgegenstände	Leistungen
Leibeserziehung	gut
Deutsch	gut
Geschichte	gut
Erdkunde	gut
Naturkunde: a) Lebenskunde	gut
b) Naturlehre	
Musik	gut
Zeichnen und Werken (Knaben)	
Zeichnen (Mädchen)	gut
Hauswirtschaft: a) Handarbeit	sehr gut
b) Hauswerk	
Rechnen und Raumlehre	sehr gut
Schrift	sehr gut

Dobrofzen am 8. Juli 1943.

Klassenlehrer(in). Leiter der Schule.

Zaključno spričevalo Marije Rukav iz leta 1943
(vir: arhiv družine Rukav).

Maja 1944 je postal komandant varnostne policije in varnostne službe za okupirano Spodnjo Štajersko Kurt Stage. Ker se je v tem obdobju v Mariboru in okolici močno razraslo osvobodilno gibanje, se je Stage odločil, da bo pri odstranjevanju sodelavcev OF poleg metod, ki sta jih uporabljala že njegova predhodnika Lurker in Vogt, vključil še »črno roko«. To naj bi pomenilo, da pristaše OF pobija slovenska, osvobodilni fronti sovražna organizacija. Ker na Štajerskem take organizacije ni bilo, je okupator uporabil »črno roko« zgolj kot krinko, v resnici pa so usmrtitve izvajali gestapovci, na žrtvah pa puščali listek z njeno oznako. Med njenimi žrtvami na mariborskem območju je bil tudi Bogdan Tušek.

V narodnoosvobodilnem boju je tukajšnje prebivalstvo aktivno sodelovalo in doprineslo velike žrtve. Življenje so izgubili: Jožef Živko, Boštjan Goričnik, Ivan Ekart, Franc Ozimič, Jožef Levstik, Anton Gredelj, Franc Horvat, Ambrož in Nada Kovačič, Jožef Divjak, Martin Tomažič, Anton st., Anton ml. in Franc Paher, Ludvik Breznik, Kapun, Barbara Lebe, Vincl in njegova žena. V koncentracijskih taboriščih so umrli: Gradišnik, Miha Babič, Milan Maglica, Jurij Orač in Ivan Peršiko. Iz dobrovškega šolskega okoliša je bilo zaprtih in interniranih 23 oseb.

12. maja 1945 je vkorakala v Dobrovce 63. divizija Jugoslovanske armade (JA) in tukaj tudi prenočila. Osvobodilno vojsko je prebivalstvo Dobrovc sprejelo s slavoloki in velikim slavjem. Kulturna ekipa je priredila v šoli miting, 20. maja pa se je slovesno otvorila še šola. Pouk sta na šoli prevzela učiteljica Berta Kos in učitelj Bogdan Tušek ml. Pouk je trajal dva meseca in je imel nalogo, da učence pripravi na normalni redni pouk. Šolski obisk je bil prav dober.

Šolsko poslopje je bilo v času okupacije zelo poškodovano. Zaradi raznih eksplozij so popokale šipe, da jih je en čas manjkalo okoli sto. Od januarja 1945 pa do osvoboditve maja 1945 je bilo na šoli nastanjeno nemško vojaštvo, ki je mnogo stvari uničilo. Ker je primanjkovalo drv za kurjavo, so denimo skurili kar šolski oder ter nekaj klopi. Zidovi v razredih so bili preluknjani, odtujene so bile ključavnice, ravno tako so odnesli električne luči in strgali žice. Tudi šolski vrt je bil v času okupacije zelo zanemarjen, tako da sta na njem večinoma rasla koruza in plevel.

ŠOLSTVO V DOBROVCAH PO II. SVETOVNI VOJNI DO IZGRADNJE OSEMLETKE V MIKLAVŽU (1945–1975)

Takoj po osvoboditvi sta se na šolo najprej vrnila Berta Kos in Bogdan Tušek ml., septembra 1945 pa še predvojni ravnatelj Franc Kašpar. S 15. oktobrom, ko se je pričelo novo šolsko leto, se je omenjeni trojici pridružil še učitelj tečajnik Dragomil Ferk. Tako se je lahko začel pouk v vseh štirih razredih. Po zaključenem četrtem razredu so otroci iz Dravskega Dvora šolanje nadaljevali v Račah, iz Dobrovc v Slivnici in iz Skok v Hočah. V šolskem letu 1960/61 je začel na relaciji Maribor–Dobrovce–Kidričevo redno voziti avtobus. Šele tedaj so bili učenci Dravskega Dvora, Dobrovc in Skok preusmerjeni v Maribor, najprej v peti razred v OŠ Miklavž, pozneje pa v ostale tri razrede osemletke na OŠ Martina Konšaka v Mariboru. Takšna ureditev je veljala do leta 1975, ko je bila v Miklavžu zgrajena nova osnovna šola s popolno osemletko.

NARODNA VLADA SLOVENIJE
MINISTRSTVO ZA PROSVETO

Ljubljana, dne 17. septembra 1945

DEKRET

Tov. Tušek Bogdan,
učitelj
v Dobrovcah

Sprejeli ste v državno službo in minister za prosveto Vas je postavil za učitelja na osnovni šoli v (na) Dobrovce okraj Maribor-desni breg okrožje Maribor s pravicami državnega uradnika – ~~uradniškega pripravnika~~ IX. skupine z / periodičnim povitkom.

Polovico prvomesečnih prejemkov pri na novo postavljenih se odtegne v korist pokojninskega zavoda podpornega sklada.

Stalna ureditev Vaših službenih prejemkov bo sledila s posebnim odlokom.

Službeno mesto nastopite najkasneje v desetih dneh po prejemu dekreta.

Po naročilu ministra
pomočnik ministra:

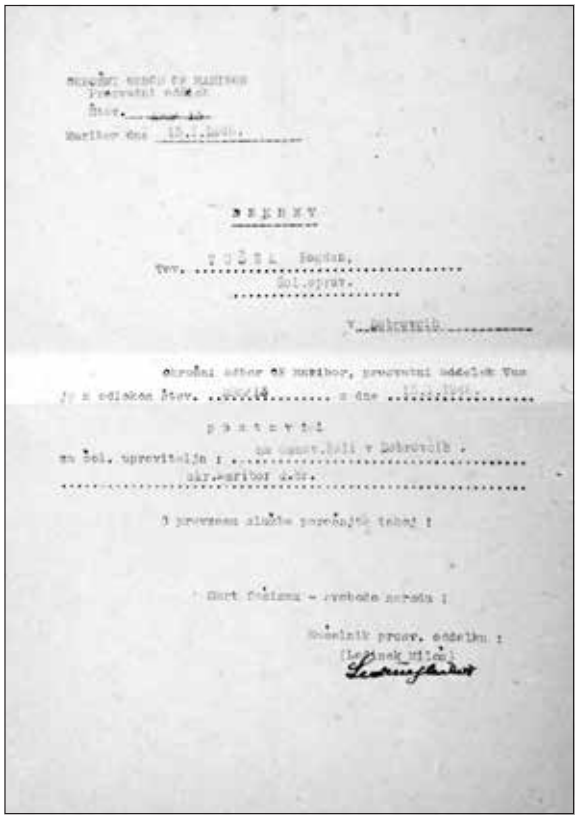
Maribor dne 15. jan.

NAPREDEK

Tov. TUŠEK Bogdan,
Šol.upravi.
v Dobrovcah

Okrožni urad za Maribor, prosvetni oddelek Vas je z odlokom štev. ..... z dne .....

P O S T A V I L

za šol. upravitelja v Dobrovcah.

Maribor dne

Z prvomesečno službo pričnite takoj!

Kurt Čeligoj – vrhovni uradnik!

Načelnik prosv. oddelka:

Dekret iz 17. septembra 1945, s katerim je bil Bogdan Tušek ml. v Dobrovcah (vnovič) imenovan za učitelja, in drugi iz 15. januarja 1946, v katerem je bil imenovan za njenega začasnega šolskega upravitelja
(vir: arhiv družine Tušek).

Po ohranjenem popisu iz 15. oktobra 1945 je šolo tedaj obiskovalo **152 otrok**. V času božičnih počitnic leta 1945 je bil ravnatelj Kašpar pozvan na enomesečni upravnopolitični tečaj v Ljubljano, medtem pa je bil tudi premeščen in imenovan za upravitelja na osnovni šoli v Pekrah pri Mariboru. Ker je Berta Kos sredi januarja 1946 zbolela, sta do začetka junija istega leta na šoli poučevala samo učitelja Ferk in Tušek ml., ki je od 15. januarja prevzel tudi ravnateljevanje. Od začetka junija jima je pri poučevanju otrok pomagala Nežika Rus iz Laporja. Po vrnitvi iz bolniške, septembra 1946, je ravnateljstvo šole začasno prevzela Berta Kos. Tušek ml. je bil zaradi bolezni namreč odsoten, Rusova pa se je vrnila na matično šolo v Laporje. Na njeno mesto je prišla Marija Bregant iz Slivnice. Ker je že 21. septembra istega leta moral Bogdan Tušek ml. na šolo v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici, so v Dobrovce nastavili učiteljico pripravnico iz Slivnice Marijo Lončarič. Ta se je že po slabem letu dni (avgusta 1947) vrnila na slivniško šolo.

Šolska stavba je bila v tem času v slabem stanju. Posebej klavrno so izgledali razredi, zlasti 1. razred, saj je bila v času okupacije v njih nastanjena nemška vojska. Obe knjižnici, šolska in učiteljska, sta bili med vojno popolnoma uničeni. Šolski vrt je bil po koncu vojne na novo obdelan, učiteljstvo je začelo gojiti drevesnico. Takoj v začetku šolskega leta sta se na šoli ustanovila pionirska organizacija in Podmladek Rdečega križa Slovenije (PRKS). Pionirji so uprizorili igro »Poštelski zaklad« in z njo gostovali v Slivnici. Za nižjo osnovno šolo je bil izdelan enoten učni načrt, medtem ko je za višjo osnovno šolo učiteljstvo samo sestavilo načrt. Učnih knjig ni bilo. V 1. razredu se je uporabljala čitanka, v drugih razredih pa mladinski reviji »Ciciban« in »Pionir«. Kmetijski pouk se je v višji osnovni šoli vršil kot predmet, posebnih kmetijskih tečajev pa ni bilo. Mladina je bila v splošnem zdrava in dobro hranjena, le za nekatere otroke so starši premalo skrbeli. Šoloobvezni otroci so bili to leto slabo preskrbljeni z obleko in obutvijo, kar je vplivalo na slab šolski obisk v zimskih mesecih. V Dobrovce je prispelo 11 bosanskih otrok, ki so jih v oskrbo vzeli kmetje. Vsi so obiskovali tukajšnjo šolo. Trije se niso uspeli navaditi na novo življenje v vasi, zato so jih poslali v Maribor. Dve deklici sta zboleli in sta morali v bolnico. Do konca šolskega leta je šolo nato obiskovalo sedem Bosancev. Ti so se privadili na tukajšnje življenje, tako da jim je bilo v juliju kar težko, ko so morali oditi nazaj domov. V tem šolskem letu je bil ustanovljen prosvetni svet OF, ki si je zadal za nalogo, da čimprej postavi gledališki oder. Gledališka družina je uspešno delovala. Z denarjem, ki ga je dobila pri predstavah in mitingih, si je nabavila nekaj lesa. Ostali les za oder so darovali vaščani.

Šolsko leto **1946/47** se je pričelo 15. septembra 1946 in končalo 26. junija 1947. Z novim šolskim letom je začasno upraviteljstvo prevzela Berta Kos, ker je bil Bogdan Tušek na bolniškem dopustu. Učiteljica Nežika Rus, ki je bila zaposlena na šoli začasno, je dobila službo na matični šoli v Laporju. Na njeno mesto je prišla Marija Bregant iz Slivnice, kjer je službovala po okupaciji do 15. septembra 1946. Z 21. septembrom 1946 je bil Bogdan Tušek ml. dodeljen šoli na Črešnjevcu. Z 21. avgustom 1946 je bila v Dobrovce z ministrskim dekretom premeščena Marija Lončarič, učiteljica pripravnica iz Slivnice. S 25. avgustom 1947 je bila razrešena službe in prestavljena nazaj v Slivnico učiteljica Marija Bregant.

Šolska stavba je še vedno bila v slabem stanju. Šolskih pripomočkov za 1. razred je bilo zelo malo. Učilnice še niso bile pobeljene, medtem ko so bila zastekljena samo notranja okna. Ograja šolskega vrta je bila deloma popravljena, ena stran je bila popolnoma nova. Šolski vrt je obdelovala upraviteljica šole Berta Kos. Pionirska organizacija na šoli je za Prešernovo proslavo 2. februarja uprizorila igro »Mezinček«, sodelovala je tudi pri »Pionirskih dnevih« v Slovenski Bistrici. V tem šolskem letu so bili izdelani učni načrti za vse razrede. Vsi učenci so imeli majniški izlet; 1. razred v Sv. Lenart na Pohorju, 2. razred v Savinjsko dolino na goro Oljko in 3. razred v Zagreb. Knjige so bile izdane za nižjo in srednjo osnovno šolo. Za višji razred ni bilo učnih knjig, otroci so brali iz mladinske revije Pionir. Učenci so bili poleg te revije naročeni še na Cicibana. Kmetijski pouk se je tudi to leto vršil kot predmet na višji osnovni šoli. Posebnih kmetijskih tečajev ni bilo. Mladina je bila v splošnem slabo preskrbljena. Nekaj slabotnih otrok je odšlo v šolsko kolonijo v Guštanj in na morje. Zaradi pomanjkanja obleke in obutve je bil zelo slab šolski obisk, posebej v februarju in marcu, ko se je nakopičilo ogromno snega in je po odjugi voda onemogočila pot v šolo. Prosvetni svet OF si je to leto postavil nov gledališki oder.

Šolsko leto **1947/48** se je pričelo 15. septembra 1947 in zaključilo 26. junija 1948. Daljših šolskih izletov nižji razredi niso imeli, višji razredi (4., 5. in 6.) pa so bili na izletu v Postojnski jami in Opatiji. S 15. aprilom 1948 je bil na šolo nameščen kot učitelj pripravnik Julij Lončarič iz Makol, istočasno je bil Dragomil Ferk premeščen na sedemletno šolo v Ribnici na Pohorju.

3. marca 1948 je bila ustanovljena Kmetijska zadruga Dobrovce. V mesecu marcu 1948 je bilo izvedeno po vsej državi ljudsko štetje. Krajevni ljudski odbor Dobrovce, ki je tedaj obsegal vasi Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor, je imel tedaj skupaj 806 prebivalcev. V mesecu marcu 1948 je bil razformiran okraj Slovenska Bistrica, s čimer je bil KLO Dobrovce priključen okraju Maribor–okolica.

Šolski okoliš je ostal nespremenjen in je še nadalje obsegal vasi Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor. V zvezi s šolsko zgradbo, zemljiščem in upravo v tem šolskem letu ni bilo nobenih sprememb. 17. aprila 1948 je imel za vse pedagoške delavce minister prosvete dr. Potrč v Kazinski dvorani v Mariboru predavanje, v katerem je podrobno analiziral zahteve sodobne vzgoje mladine. Ministrstvo za prosveto je izdalo odlok o zavarovanju šolskih arhivov s podrobnimi določbami.

Maja 1948 je potekal vpis v državljansko knjigo. Ob koncu šolskega leta so se prvič izdali vpisi o končanem četrtem razredu osnovne šole. Spričevala so veljala kot vpisni dokument za srednje šole, ki so imele sprejemne izpite. Izpit je zajemal slovenski jezik in računstvo. Učenci osnovne šole Dobrovce so polagali izpit na osnovni šoli Miklavž.

Šolsko leto **1948/49** se je pričelo dne 3. septembra 1948 in je brez posebnih prekinitev trajalo do 24. junija 1949. 29. novembra 1948 je potekal prekop talcev in borcev NOV – 30 po številu – iz okoliških gozdov na šolski vrt sredi vasi, nakar je sledila množična proslava. Dne 8. februarja 1949 je potekala proslava zaključka I. polletja, združena s proslavo obletnice Prešernove smrti. Ob tej priložnosti je šola prejela pohvalo (diplomo) kot najboljša nižje organizirana šola v okraju, pionirji pa so bili nagrajeni s knjižnimi nagradami.

Dne 1. oktobra 1948 je bila učiteljica Berta Kos premeščena na Osnovno šolo Žitečka vas. S tem sta na šoli ostala samo učitelj Julij Lončarič in učiteljica Marija Lončarič, ki sta skozi vse leto poučevala celodnevno v štirih oddelkih (skupaj 107 otrok). Šolski okoliš je še naprej obsegal področja KLO Dobrovce–Skoke (vasi Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor). V bližnji okolici sta v tem letu začeli delovati sedemletni šoli Slivnica in Hoče, s čimer je bilo otrokom olajšano pridobivanje srednješolske izobrazbe. Za osnovne šole je bil v tem šolskem letu uveden nov učni načrt. Državna založba je izdala vrsto novih knjig (slovenske čitanke in jezikovne vadnice, narodopis, zemljepis), ki so prinesle kvalitetnejši pouk. Mladinski tisk (posebej Ciciban) je bil med otroki zelo priljubljen.

V tem šolskem letu je bila ustanovljena pionirska knjižnica s 53 knjigami. Kmetijski pouk se je vršil predvsem v trimesečnem izobraževalnem tečaju. Prek Državnega zavarovalnega zavoda je bilo uvedeno splošno zavarovanje šoloobveznih otrok v primeru nezgode. Mladina je bila na splošno zdrava, epidemij bolezni ni bilo. V času prireditve »Novoletna jelka« so vsi otroci dobili lepa darila, socialno ogroženi tudi čevlje.

Podatki o številu učencev na osnovni šoli v Dobrovcah so za prva leta po drugi svetovni vojni v šolski kroniki zelo skopi; do šolskega leta 1956/57 so na voljo le podatki o številu članov v pionirski organizaciji. Na šolski obisk je možno sklepati le iz znanih podatkov za 4. oddelek. V predvojni dobi, v šolskem letu 1937/38 je ta znašal 67 %, skoraj desetletje pozneje, v šolskem letu 1946/47, se je dvignil na 78 %. Leto pozneje se je dvignil na 84 %, v šolskem letu 1948/49 pa je znašal že 94 %.

Šolsko leto **1949/50** se je pričelo s 3. septembrom 1949 in je trajalo do 20. junija 1950. V tem šolskem letu je bil ukinjen komisijski izpit o dokončanem 4. razredu osnovne šole. Daljših šolskih izletov ni bilo. Učitelj Julij Lončarič je bil za mesec dni, od 10. septembra do 10. oktobra 1949, poslan na delovno akcijo gradnje ceste Bratstva in edinstva Beograd–Zagreb, pozneje (1. december 1949) pa je bil kot referent premeščen na Poverjeništvo za prosveto OKL Maribor–okolica. Na njegovo mesto je bila na šolo nameščena Anica Pauko, do tedaj zaposlena kot učiteljica na OŠ Zgornja Polskava. Tako sta tudi v tem šolskem letu na šoli v štirih oddelkih poučevali dve učiteljici, kar je zanju pomenilo celodnevni pouk. Na šoli je bilo konec šolskega leta vpisanih **109 učencev in učenk**. Prosvetna oblast je pričela z določevanjem šolskih okolišev sedemletnih šol, ki so bile s koncem šolskega leta preimenovane v nižje gimnazije. Vas Dobrovce in naselje Dravski Dvor sta pripadli Nižji gimnaziji Slivnica, vas Skoke pa Nižji gimnaziji Hoče.

Pred pričetkom šolskega leta 1949/50 je bila notranjost šolske zgradbe v celoti prebeljena. Denarna in materialna sredstva so v celoti prispevale organizacije iz samega kraja, deloma pa tudi Kmetijska delovna zadruga Skoke–Dobrovce.

Državna založba je za osnovno šolo izdala nove naravoslovne, zemljepisne in slovenske knjige, s čimer je omogočila boljše učne uspehe. Ministrstvo za prosveto je v tem letu izdalo podrobna navodila za zaključek šolskega leta. Z uredbo o brezplačnih stanovanjih za učiteljstvo, pa tudi o brezplačnem kurivu, se je materialni položaj prosvetnih delavcev precej izboljšal. Poleg tega, da so bili vsi šoloobvezni otroci nezgodno zavarovani, je bilo v tem letu izvedeno še splošno cepljenje otrok proti tuberkulozi in davici.

Šolsko leto **1950/51** se je prvič pričelo s 1. septembrom 1950; trajalo je do 20. junija 1951. Datum prvega šolskega dne se je kmalu docela uveljavil. Na podlagi prošnje sta bila 28. julija 1950 učitelja Julij in Marija Lončarič premeščena na nižjo gimnazijo Makole v okraju Poljčane. Istega dne je bila na osnovno šolo Dobrovce nameščena učiteljica Danica Pajtler, ki je pred tem leto dni poučevala na osnovni šoli Lehen na Pohorju. Za upraviteljico šole je bila imenovana Anica Pauko, ki je bila kot učiteljica nameščena leto pred tem. Z nanovo nameščeno učiteljico Slavico Dimec sta do 4. oktobra poučevali celodnevno v štirih oddelkih. Učencev je to šolsko leto bilo **114**. Šolska stavba je bila v precej slabem stanju. Prvo nadstropje je bilo trhlo, kot tudi podstrešje in vsi okenski okvirji. Učilnice niso bile prebeljene, okna pa so imela samo enojno zasteklitev. Se pa je našel denar za popravilo šolskega dvorišča. Vrt pri šoli so obdelovale vse tri učiteljice.

Na šoli sta obstajali Pionirska organizacija in PRKS. Pionirska organizacija je ob koncu štela 113 pionirjev. Mnogo pionirjev je bilo naročenih na mladinsko tiskovino, in sicer 68 na Cicibana, 40 na Pionirja in 30 na Pionirski list.

Šolsko leto **1951/52** se je pričelo s 1. septembrom 1951 in se končalo 4. junija 1952. Daljših šolskih izletov ni bilo, 23. maja je pionirski odred denimo proslavil Dan pomladi z izletom v Rače, kjer so si ogledali opekarno in vzorno urejeno državno posestvo. 24. junija 1952 se je izvedla zaključna proslava šolskega leta. S proslavo je bila v naslednjih letih uvedena tudi pogostitev in obdaritev najboljših učencev pri predsedniku Občinskega ljudskega odbora v Hočah.

4. avgusta 1951 sta bili premeščeni dve učiteljici: Anica Pauko v Spodnjo Polskavo, Slavica Dimec pa na šolo v Zgornji Polskavi. Na njuni mesti sta bila nameščena Julij Jarc, do tedaj učitelj na nižji gimnaziji v Hočah, in Albina Jarc, učiteljica na osnovni šoli v Hočah.

Na osnovi zakona o komasaciji občin je s 1. aprilom prenehal KLO Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor. Po komasaciji sta bili vasi Dobrovce in Skoke priključeni občini Hoče, Dravski Dvor pa zaradi svoje lege občini Rače. S komasacijo občin ni bil tangiran šolski okoliš, ki je še naprej obsegal omenjene vasi ter še nadalje spadal pod okraj Maribor–okolica.

Ker je bilo šolsko poslopje v zelo slabem stanju, se je v tem šolskem letu izvršilo nekaj generalnih popravil. Vsi stari in prepereli okenski okvirji so bili zamenjani z novimi (skupaj jih je bilo 36). Vsa okna šolske stavbe so dobila novo dvojno zasteklitev, v kuhinji šolskega upravitelja je bil nameščen nov štedilnik. Šolsko poslopje je bilo tudi prebarvano, tako da se je barva skladala z okolico. Pri renoviranju šole so s prostovoljnim delom pomagali tudi vaščani, še posebej mladina iz vasi Dobrovce in Skoke. Šolski vrt je bil razdeljen na tri enake dele in so ga obdelovali vsi trije učitelji.

Veliko pionirjev je bilo naročenih na mladinski tisk, in sicer na Cicibana 44, Pionirja 12 in Pionirski list 10. Pionirska organizacija je ob koncu šolskega leta štela 82 pionirjev. Mladina iz Dobrovc in Skok je uprizorila igri »Trije vaški svetniki« in »Rokovnjači«. Z zadnjo je gostovala na vseh večjih odrih v soseščini. Obe igri je režiral in kreiral učitelj Julij Jarc.

Šolsko leto **1952/53** je trajalo do 4. junija 1953. Pozdrav pomladi so pionirji proslavili 24. maja z izletom v Starše, kjer so si ogledali državno posestvo. Na soboto 13. junija 1953, torej že po koncu šolskega leta, je bil izveden majniški izlet na Boč, ki se ga je udeležilo 78 otrok. Z razglednega stolpa so otroci lahko obnovili svoje znanje zemljepisa. Zaključna proslava je sledila 24. junija.

ŠOLA DOBROVCE

Premestitev učiteljev v tem šolskem letu ni bilo. Pri ureditvi šolskega poslopja v prejšnjem koledarskem letu je bila prekoračena odobrena vsota dinarjev (650.000 dinarjev) za 133.000 dinarjev, ki jih je poravnal OLO Hoče po nalogu Ministrstva za finance LR Slovenije iz posebnega rezervnega sklada. Šolski vrt je bil še naprej razdeljen na tri dele in so ga obdelovali vsi trije učitelji. Pionirska organizacija je ob koncu leta štela **78** pionirjev. Pionirji niso več uprizarjali iger, saj je bil iz razreda odstranjen šolski oder, ki zaradi svoje starosti ni bil več primeren za uporabo. Ob proslavi »Novoletne jelke« je dedek Mraz obdaril vse učence. To leto so bili darovi še posebej izdatni, saj so denarne pripevke dale kmetijsko-obdelovalna zadruga, Lovska družina Dobrovce–Skoke, Zveza komunistov Jugoslavije, Antifašistična fronta žensk Skoke–Dobrovce in Ljudska mladina Slovenije. Mladina je bila na splošno zdrava, je pa v tem letu teden dni razsajala epidemija influence.[19] Šolska mladina je bila nezgodno zavarovana. Štirje učenci so se težje poškodovali (zlomi kosti), zato so dobili izplačano zavarovalnino. Zdravniški pregled je potekal dan za izletom na Boč, 14. junija 1953. Tega dne so bili otroci tudi cepljeni.

Šolsko leto **1953/54** se je pričelo 10. septembra 1953 in je trajalo do 19. junija 1954. Zamik pričetka šolskega leta je bil povezan z udeležbo mladine in učiteljev na veliki proslavi na Okroglici pri Gorici. Po odločbi Okrajnega ljudskega odbora Maribor–okolica iz dne 13. avgusta 1953 je bila učiteljica Danica Pajtler premeščena na bližnjo osnovno šolo Miklavž. Nadomeščanja zanjo ni bilo; na šoli sta ostali samo dve učni moči, zato je bilo delo učiteljev precej otežkočeno.

Ob proslavi »Novoletne jelke« so bili obdarjeni vsi učenci, kot kolektivno obdaritev je dedek Mraz mladini podaril še žogo za igranje odbojke in deset mladinskih knjig.

16. junija 1954 je šola organizirala izlet v Ljubljano in ogled tovarne Litostroj. Učenci so si mestno središče in njeno okolico ogledali še z ljubljanskega gradu. Zaključna proslava šolskega leta je tradicionalno sledila po koncu šolskega leta, tega leta 24. junija 1954.

Večjih popravil na šolskem poslopju v tem letu ni bilo. Od mladinskega tiska je bilo 43 pionirjev naročenih na Cicibana, 21 na Pionirja in 13 na Pionirski list. Mladina je bila splošno gledano zdrava, je pa v tem šolskem letu dva tedna razsajala epidemija ošpic in oslovskega kašlja. Vsi šolarji so bili nezgodno zavarovani, trije so po poškodbah dobili izplačano zavarovalnino. Zdravniški pregled in cepljenje sta bila izvedena na isti dan, dne 27. maja 1954.

Šolsko leto **1954/55** se je pričelo 2. septembra 1954 in je brez prekinitev trajalo do 20. junija 1955. Na osnovi odločbe Okrajnega ljudskega odbora Maribor–okolica z dne 27. julija 1954 je bila iz OŠ Miklavž premeščena na dobrovško šolo učiteljica Danica Pajtler. Ker je bila Pajtlerjeva od 13. septembra do 13. decembra 1954 na porodniškem dopustu, je njeno delo v razredu prevzel šolski upravitelj Julij Jarc.

V tem letu se je začelo s prestavitvijo stare in preperele šolske drvarnice in svinjaka, ki sta bila zgrajena tik pod glavnim vhodom v šolsko zgradbo. Prestavitev se je simbolično začela z dotacijo Sveta za prosveto in kulturo Maribor–okolica s skupnim zneskom 150.000 dinarjev. Ker je bila vsota precej nizka, se je vaščane poprosilo za stavbni les, brezplačne vožnje gramoza in peska ter prostovoljno delo – temu so ti rade volje ustregli. Po mnenju strokovnjakov naj bi znašali stroški prestavitve in za postavitev drvarnice okoli pol milijona dinarjev. Poleg tega se je v tem šolskem letu postavila pred glavnim vhodom v šolsko poslopje železnobetonska plošča, s čimer je šolsko poslopje dobilo povsem novo zunanjost. Šolski vrt je bil še naprej razdeljen na tri dele. Od pionirjev jih je bilo 45 naročenih na Cicibana, 25 na Pionirja in 29 na Pionirski list. Šolski izlet je bil 24. in 25. maja izveden v Rijeko in Opatijo.

V tem šolskem letu je 14 dni razhajala epidemija ošpic. En učenec je zbolel za meningitisom. Vsi šolarji so bili nezgodno zavarovani. Dva učenca sta si zlomila kost(i), za kar sta dobila izplačano zavarovalnino. Zdravniški pregled in cepljenje je potekalo 27. maja 1955.

[19] Influenca je nalezljiva bolezen z vročino in vnetjem dihal.

Šolsko leto **1955/56** se je pričelo 6. septembra 1955 in je trajalo s prekinitvijo zaradi visokega snega in mraza (od 3. februarja) do 10. junija 1956. 3. oktobra je bil na šoli potujoči kino, ki je predvajal tri poučne filme: »Negujmo zobe«, »Sanacija vasi« in »Nevarnost elektrike«.

16. januarja sta na šolo prišli kandidatki za učiteljici Marija Pušnik in Anica Pravdič, ki sta prevzeli razredno delo v 1. in 4. razredu. Razredni učitelji so ju usmerjali v njune naloge s praktičnim delom, na šoli pa sta ostali do konca januarja 1956.

Šolski izlet je bil izveden 6. in 7. junija na relaciji Hoče–Ljubljana–Kranj–Nova Gorica–Divača–Pivka–Ljubljana–Hoče. Pionirska organizacija je ob koncu leta štela **78** pionirjev. Na Cicibana in na Pionirski list je bilo to leto naročenih 47 učencev, na Pionirja pa 27. Mladina je bila na splošno zdrava. V tem letu je trajala nekaj dni epidemija ošpic, ki pa za seboj ni pustila kakih resnih posledic. Težje poškodbe (zlomljene kosti) so to leto pretrpeli trije učenci, ki so dobili izplačano pripadajočo zavarovalnino. Zdravniška ekipa iz Maribora je 27. aprila na šoli opravila temeljit pregled učencev in cepljenje.

Zaradi epidemije otroške paralize se je v šolskem letu **1956/57** pouk pričel šele 17. septembra 1956; trajal je do 20. junija.

11. februarja sta na šolo prišli kandidatki za učiteljici Angelca Lobnik in Elizabeta Mom, ki sta prevzeli delo v 1. in 4. razredu. 14. junija se je izpeljal šolski izlet na Ptuj, kjer so si učenci pogledali oba mestna muzeja in ostale mestne znamenitosti.

Na zgradbi se v tem šolskem letu ni izvršilo nobeno popravilo. Šolski vrt je bil razdeljen na dva dela, obdelovali pa so ga vsi učitelji. Pionirska organizacija je ob koncu šolskega leta štela **87** pionirjev. Na Cicibana jih je bilo naročenih 48, na Pionirski list 49, na Pionirja pa 27 učencev.

V tem letu je nekaj dni trajala epidemija ošpic in črnih koz, ki pa ni pustila trajnejših posledic. Vsi učenci so bili nezgodno zavarovani, od teh sta dva po zlomu kosti tudi dobila izplačano zavarovalnino. Sistematski zdravniški pregled se je izvedel 28. novembra 1956, cepljenje proti kozam in davici pa se je izvršilo 25. maja 1957.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali	Šolski obisk (v %)
1.	11	12	23	82,7	4	97,5
2.	10	11	21	76,2	5	96,2
3.	8	9	17	82,4	3	95
4.	13	12	25	80	5	96,4

V začetku šolskega leta **1957/58** sta bila iz tukajšnje šole po lastni želji premeščena učitelj in šolski upravitelj Julij Jarc ter njegova žena, učiteljica Albina Jarc. Premeščena sta bila na IV. osnovno šolo v Maribor, kjer je Julij prevzel tudi upraviteljske posle. Na njegovo mesto je prišel iz Korene **Niko Pisansky** z ženo Vido. Z odlokom občine Maribor–Tezno je Pisansky na šoli v Dobrovcah prevzel upraviteljske posle.

Obisk v tem letu je bil dober, ovira so bile le bolezni, predvsem gripa v jeseni 1957, zaradi katere se je moral pouk za en teden prekiniti.

Po temeljitem pregledu šestih gradbenih komisij je bilo odločeno, da se bo v času počitnic začela **obnavljati šolska zgradba**. Projekt je predvideval, da se morajo podreti vsi stropi od vrha do tal, urediti stranišča, napeljati vodovod in da se mora obnoviti električna instalacija. Po odobritvi načrta se je lahko pričelo z deli na šolski zgradbi. Pri udarniškem delu so zelo pomagali Ivo Pajtler (mož učiteljice v Dobrovcah), šolski upravitelj Niko Pisansky, Lovro Franko, Jože Rajh, Ivan Klinc, Ivan Pahič, Franc Žigert, Štefan Mohorko in Franc Holcer. Pomagali so tudi pionirji. Delo je prevzelo podjetje iz Slovenske Bistrice, nadzor nad delom pa zavod za investicije pri OLO Maribor v zastopstvu direktorja zavoda Antona Čača.

Dobrovce, 31. avgusta 1958: Delavci so pričeli kopati greznično jamo
(foto: Niko Pisansky, vir: ŠK OŠ Dobrovce 1940–1962).

Na pobudo šolskega upravitelja je bilo dne 27. novembra 1957 ustanovljeno **Prosvetno društvo Dobrovce**. Na ustanovnem zboru so bili navzoči 103 občani, ki so predlog sprejeli z navdušenjem. V društvu so bile ustanovljene naslednje sekcije: dramska, pevska, knjižničarska, šahovska in ljudska univerza. Za predsednika prosvetnega društva je bil izvoljen Bogdan Tušek ml.

1. razred v Dobrovcah, april 1958 (vir: ŠK OŠ Dobrovce 1940–1962).

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali	Šolski obisk (v %)
1.	11	15	26	80,7	5	97,5
2.	11	15	26	80,7	5	97,8
3.	6	9	15	80	3	97,1
4.	10	11	21	85,7	3	95,5

V šolskem letu **1958/59** je ena od učiteljic položila strokovni izpit, tako da so ga s tem na šoli imeli opravljenega vsi trije učitelji.

To leto je bila 19. aprila 1959 v počastitev 40. obletnice Komunistične partije Jugoslavije (KPJ) izvedena posebna proslava. Najprej je potekala v razredu, kjer so program izvedli otroci. Na vzhodni strani vodnjaka je bila nato v trajen spomin vsajena **lipa**. Med korenine lipe je bila postavljena steklenica s spomenico z naslednjo vsebino: »Lipa kot simbol Slovenstva je bila zasajena dne 19. 4. 1959, to je na dan, ko je bila pred 40. leti ustanovljena KPJ.« Poleg spomenice se je priložil še znak, izdelan prav v počastitev 40. obletnice KPJ.

Dobrovški učitelji in učenci pred šolskim poslopjem enkrat po letu 1957
(vir: fototeka SŠM, inv. št. 2160).

Večji razmah kulturno-prosvetnega društva v Dobrovcah je močno oviralo dejstvo, da ni bilo na voljo dvorane, niti večjega prostora, kjer bi se lahko odvijal kulturni program. Težavo je predstavljalo še popravilo šole. Je pa društvo to leto s pomočjo šolskega upravitelja Pisanskyega od Okrajnega odbora RK Maribor kupilo zvočno kinoaparaturo. Aparat *De Vry USA 2 Super* je bil sicer stare znamke, vendar je kar odgovarjal potrebam društva. S projektorjem je bilo mnogo dela, marsikaj je bilo treba popraviti. Posebno skrb in sodelovanje je pri tem pokazal Branko Koren, predsednik PD Dobrovce. S skupnim sodelovanjem se je tako uspelo dogovoriti z distribucijama »Croatia–Film« iz Zagreba in »Vesna« iz Ljubljane. Prvi film z lastnim projektorjem je bil predvajan 4. aprila 1959 v skladišču na koncu vasi Dobrovce. Predvajani mehiški film »Umiram srečna« je za vas pomenil pravo doživetje. Skozi vse leto je bilo predvajanih prek 80 filmov, nekaj tudi v bližnjih vaseh Marjeta in Miklavž. Pozneje se je moralo skladišče sprazniti, tako

da se je filme predvajalo v šoli. Prostore sta v glavnem urejala Branko Koren in Niko Pisansky, in ni bilo nedelje, da ne bi bilo kake predstave. Društvo je delovalo še na področju knjižnice, ki jo je že dolga leta vodila Danica Pajtler, in pa šahovske sekcije pod vodstvom Janeza Tementa iz Dobrovc. Dramska sekcija je naštudirala enodejanko »Gobja juha«, s katero je nastopila doma in v Miklavžu. Občinski ljudski odbor (OLO) Maribor–Tezno je poskrbel za ceste v kraju; cesta Maribor–Kidričevo je postala okrajna, vzdrževal pa jo je OLO Maribor. OLO je poskrbel še za finančna sredstva in je v kraju postavil nov transformator. S tem so krajani dobili tudi boljšo luč.

Šolski upravitelj Niko Pisansky ob omenjenem filmskem projektorju
(vir: ŠK OŠ Dobrovce 1940–1962).

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali	Šolski obisk (v %)
1.	11	17	28	92,8	2	99,7
2.	4	15	19	84,2	3	99,5
3.	10	12	22	86,3	3	97,3
4.	10	11	21	90,4	2	98,3

Začetna adaptacija šole se je nadaljevala. V celotno šolsko zgradbo je bil speljan vodovod. Voda je prvič pritekla po ceveh 10. januarja 1959, kar je za učence in delavce šole predstavljalo precejšnje olajšanje.

V nekdanji shrambi šolskega upravitelja je bila urejena kopalnica, in sicer tako, da sta lahko kopalnico uporabljali dve stranki, vsaka s svojim vhodom. V vseh učilnicah in stanovanju učiteljstva je bil položen parket. Stopnišče, hodniki in avla v mlečni kuhinji so bili prevlečeni s teraco.[20] Po celi šoli je bila na novo instalirana elektrika, tako da so tedaj bili na šoli trije tokokrogi. V straniščih so bile montirane posebne infra peči, ki so jih vključevali samo v primeru hude zime. V bližini mlečne kuhinje je bila urejena tudi ponikovalnica, pa velika trodelna greznična jama, skratka šola je bila docela preurejena. Pleskarji iz Maribora so opleskali tudi notranjost celotne zgradbe. Celotna adaptacija šolske zgradbe je stala 7.000.000 dinarjev. Znesek sta deloma krila OLO Maribor–Tezno in OLO Maribor. Urediti bi se morala še šolska ograja (do tedaj so jo urejali učenci pod vodstvom šolskega upravitelja), prepleskati pa okna na celi zgradbi, vrata, v razredih in na hodniku pa še zidovje. Urediti bi bilo treba igrišče za šolsko drvarnico, dozidati jedilnico in urediti delavnico. V času adaptacije šole je bilo učiteljstvo več kot leto dni nastanjeno po sosednjih hišah. Pri tem je treba poudariti, da sta oba učiteljska para imela še predšolske otroke.

V šolskem letu **1959/60** sta zelo zaživela modelarski in ročnodelski krožek. Modelarji so nastopili 21. maja 1960 na slivniškem letališču in dosegli 3. mesto. Uredili so si tudi primerno delavnico, primanjkovalo jim je sicer modelarskega orodja.

Šolska zgradba je bila potrebna dozidave **jedilnice** in večje **delavnice**, na šolskem igrišču pa je primanjkovalo raznega športnega orodja. Tudi šolska ograja je bila potrebna temeljite obnove; 90 m so je sicer popravili učenci s šolskim upraviteljem.

22. februar 1960: prvi avtobus v Dobrovcah na relaciji Maribor–Kidričevo
(foto: Niko Pisansky, vir: ŠK OŠ Dobrovce 1940–1962).

Na podlagi zbora volilcev je bila z 22. februarjem 1960 uvedena **redna avtobusna proga Maribor–Kidričevo**. Z njo je bila vas Dobrovce med obema krajema povezana štirikrat na dan. Prosvetno društvo je v tem letu s pomočjo OLO Maribor–Tezno odkupilo parcelo Antona Faleža iz Dobrovc. Parcela je stala 50.000 dinarjev, na njej pa je prosvetno društvo načrtovalo postavitev kulturnega doma.

[20] Teraco je zmes oz. obloga iz cementa, vode in barvnega drobljenca.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali	Šolski obisk (v %)
1.	10	17	27	100	-	99
2.	4	14	18	94,5	1	99,3
3.	10	12	22	90,9	2	96,9
4.	10	11	21	95,3	1	97,5

V šolskem letu **1960/61** je bila šolska zgradba potrebna beleža v notranjosti in prepleska oken. Oba dimnika sta počila, tako da sta bila potrebna popravila (že od adaptacije šole v letih 1958/59). Urediti je bilo treba še žlebnike. Ograja je bila potrebna popravila, čeprav so učenci skupaj s šolskim upraviteljem v tem letu izdelali okoli 40 m nove ograje.

Prosvetno društvo Dobrovce je v tem letu delovalo normalno. Kino sekcija je imela pod vodstvom predsednice Vide Pisansky 117 predstav doma in v drugih krajih (Korena, Vurberk, Dvorjane, Miklavž, Trniče). Ljudem je nudila 54 filmov. Vse filme je predvajal šolski upravitelj Niko Pisansky, v veliko pomoč pa so mu bili še Branko in Jerica Koren ter Danica Pajtler. Dramska sekcija pod vodstvom Franca Živka je naštudirala igro Danila Goriška »Silni bič«. Delo je bilo prikazano 12-krat, od tega enkrat na Pobrežju na reviji dramskih skupin občine Maribor–Tezno. Posebej zaživeli sta to leto folklorna in recitacijska skupina. Recitacijska skupina je delovala pod vodstvom Jožice Veber, folklorna pa pod vodstvom Marte Jurančič. Knjižnica je pod vodstvom Danice Pajtler in Betke Gradišnik imela vsako leto večji krog bralcev. Celotno kulturno in prosvetno delo se je odvijalo na šoli, saj drugje ni bilo prostora. Aktivnosti učencev so se v glavnem odvijale v isti smeri kot v preteklem letu, tj. pri modelarjih, ročnih spretnostih, športu itd.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali	Šolski obisk (v %)
1.	9	9	18	94,4	1	98,5
2.	8	17	25	92	2	98,4
3.	4	14	18	94,4	1	97,6
4.	8	12	20	95	1	98,5

V šolskem letu **1961/62** je OLO Maribor–Tezno dal na razpolago sredstva za javno razsvetljavo. Dela na električnem omrežju so bila končana 4. septembra 1961. Teden dni pozneje, 10. septembra, se je izvedla **občinska proslava**, ki se je je udeležilo več tisoč ljudi. Po njej se je odkril spomenik šestim talcem, ki jih je nemški okupator ustrelil 10. avgusta 1941 v gozdu pri Miklavžu. Po osvoboditvi so bila trupla teh in drugih prekopana na tukajšnji šolski vrt. Spomenik je bil izročen v varstvo OLO Maribor–Tezno.

Posebno slovesno se je praznovalo 29. novembra sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo in pa v decembru »Novoletno jelko«. Sredstva za obdaritev otrok so prispevala vsa društva in organizacije na vasi. Okraske za novoletno jelko so izdelali učenci pri tehničnem pouku.

Prosvetno društvo je delovalo normalno. Filmske predstave so se vršile na vsakih 14 dni, saj je obisk pri tedenskih predstavah padal. Na sporedu je bilo 25 filmov. Dramska sekcija pod vodstvom Nika Pisanskyega je naštudirala igro Janka Žmavca »V pristanu so orehove lupine«, dramska skupina pod vodstvom Franca Živka pa igro »Če kličeš hudiča«. Obe skupini sta nastopali v vseh bližnjih krajih (Trniče, Podova, Starše, Miklavž, Hoče, Dvorjane, Korena). Obe deli sta bili prikazani na VII. kulturnem festivalu v Hotinji vasi. Recitacijska skupina ni bila tako aktivna kot prejšnja leta. Knjižnica pod vodstvom Danice Pajtler je delovala normalno. Odprta je bila vsak ponedeljek med 18.00 in 20.00. Za nabavo novih knjig je skrbelo PD Dobrovce.

10. september 1961: množica ljudi med proslavo v Dobrovcah
(vir: ŠK OŠ Dobrovce 1940–1962).

Šolski odbor je v času od septembra do decembra 1961 imel seje, na katerih je obravnaval predvsem problem združitve šol Dobrovce in Miklavž. Šoli sta bili v en zavod združeni z novim letom 1962. Za upravitelja na obeh šolah je bil imenovan Niko Pisansky. V tem šolskem letu je bil nameščen učitelj Rudolf Kodrič. S tem se je delo na šoli normaliziralo, saj je odpadel celodnevni pouk. Svobodnih aktivnosti so se udeleževali učenci 3. in 4. razreda. Sodelovali so v ročnodelskem, modelarskem, športnem in strelskem krožku. Krožke, z izjemo strelskega, so vodili učitelji. Zaradi združitve šol Dobrovce in Miklavž je bilo v načrtih v bodoče zgraditi novo šolo. Ta naj bi se nahajala nekje na sredi med obema šolskima okolišema. Stari šolski zgradbi naj bi se preuredili v stanovanja za učiteljstvo.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	17	8	25	96	97
2.	11	9	20	95	99,4
3.	9	17	26	88,5	95,6
4.	5	14	19	94,8	97,9

Poseben dogodek se je pripetil v avgustu leta 1962, ko je po dvajsetih letih prišel iz Anglije na obisk Franc Beranič. S seboj je imel svojo ženo (Angležinjo) in hčer. V Anglijo so ga zanesli vojni viharji II. svetovne vojne. Franc je obiskal tudi svojega nekdanjega učitelja in dolgoletnega šolskega upravitelja Franca Kašparja, ki je tedaj živel v Selnici ob Dravi. Vaščani so ga bili zelo veseli, posebej pa njegovi sorodniki. Ob uri njegovega odhoda iz Dobrovc se je zbralo mnogo vaščanov.

V šolskem letu **1962/63** je bila na podlagi razpisa na šolo Dobrovce iz Svečine premeščena učiteljica Bojana Velišček. S tem je prenehala honorarna zaposlitev za učitelja Rudolfa Kodriča, ki se je v preteklem letu vozil poučevat iz Maribora.

To leto se je posebej slovesno praznovalo 20. obletnico pionirske organizacije. Proslava se je izvedla 27. septembra 1962 za šoli Dobrovce in Miklavž v miklavškem kulturnem domu. 29. novembra je bila proslava združena s sprejemom cicibanov v pionirsko organizacijo. Šolarje je v decembru obiskal dedek Mraz z

lepimi darili. Sredstva za obdaritev so prispevali številni krajani Dobrovc. Vsakih 14 dni so se vršile filmske predstave. Predvajalo se je 16 filmov. Dramska sekcija je naštudirala dve igri, »Pogospodena butica« in »Sreča na upanje«. Pionirska dramska skupina je pod vodstvom učiteljice Bojane Velišček naštudirala igro »Deklica Marjetica in velikan Teleban«, s katero je gostovala v Orehovi vasi in v Miklavžu. V zimskih mesecih so se vsakih 14 dni odvijali klubski večeri. Na enem so brali pesmi in odlomke iz svojih del pesniki in pisatelji iz Maribora – Janez Švajncer, Branko Rudolf, Gema Hafner, Nada Gaborovič in Slavko Jug. Knjižnica je bila še naprej odprta vsak ponedeljek (med 18.00 in 20.00).

Na šoli so učenci 2., 3. in 4. razreda lahko obiskovali dramski, likovni, ročnodelski, tehnični in modelarski krožek. Vse krožke so vodili učitelji. Učitelj Niko Pisansky je posebej za 4. razrede imel še filmski krožek. Zaradi izredno hude zime so bile zimske počitnice v tem šolskem letu podaljšane za teden dni. Da ne bi odpadlo še več šolskih dni, so se izleti izvedli po 20. juniju. Učenci 4. razreda so bili 21. junija na izletu v Postojni, ostali razredi pa so si ogledali Ptuj.

Celotna šolska zgradba je bila potrebna beleža v notranjosti, prepleska oken in vrat ter očiščenja njene zunanjščine. Lesena šolska ograja je bila že dotrajana in bi jo bilo treba nadomestiti z novo, saj popravilo, ki so ga vsako leto opravili pionirji skupaj s šolskim upraviteljem, ni zadostovalo.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	6	10	16	100	93,7
2.	16	10	26	92,3	97
3.	11	10	21	90,5	96,7
4.	10	15	19	88	97

V šolskem letu **1963/64** ni bilo na šoli nobenih kadrovskih sprememb. Zaradi pomanjkanja učnih moči v Miklavžu je morala učiteljica Bojana Velišček tam prevzeti razredništvo v 4. razredu. S tem je imel 1. in 2. razred v Dobrovcah skrajšan pouk s prostimi četrtki, saj je oba razreda poučevala učiteljica Vida Pisansky. Na šoli je bilo več krožkov. Likovno-tehničnega je vodila učiteljica Vida Pisansky, moto-krožek učitelj Niko Pisansky, dramski in recitacijski krožek Bojana Velišček, ročnodelskega pa Danica Pajtler. V krožkih so v glavnem sodelovali učenci 3. in 4. razredov. To leto je razsajala epidemija gripe in ošpic, vendar pa pouk ni bil prekinjen. Vsi razredi so 17. junija 1964 šli na izlet v Celje. Med letom so se izvedle ekskurzije v bližnjo okolico in pa v Maribor, kjer so si učenci ogledali pokrajinski muzej, muzej NOB in akvarij.

Pri kulturno prosvetnem delu je bilo v tem šolskem letu manj dejavnosti kot prejšnja leta. Vzrok je ležal deloma v tem, da je večina mlajših članov PD Dobrovce delala v tovarnah v večih izmenah ali pa je obiskovala večerne šole. Eden od vzrokov je bilo tudi vedno večje število **televizorjev** na vasi. Še vedno so se vsakih 14 dni vršile od novembra pa do junija filmske predstave, ki jih je predvajal Niko Pisansky, vendar pa te niso bile najbolj obiskane. Knjižnica je bila odprta po ustaljenem urniku. Največ knjig so si izposojali učenci višjih razredov osnovne šole in pa odrasli, manj se je za knjige zanimala mladina.

7. junija 1964 je bila dopoldan ob 10. uri v prostorih osnovne šole Dobrovce slavnostna seja, na kateri so PD Dobrovce podelili ime slovenskega pesnika in borca Mateja Bora. Po seji je pri spomeniku talcev sledilo razvitje prapora. PD Dobrovce še vedno ni imela svojih prostorov, njihova dejavnost se je zato še naprej odvijala v šoli.

Šolsko poslopje je bilo potrebno beljenja vseh notranjih šolskih prostorov ter pleskanja lesenih elementov in zidu v razredih, stranišču in stopnišču. Obnove so bili potrebni fasada ter žlebniki na šoli kot tudi na gospodarskem poslopju. Za učilnice bi bilo treba nabaviti nekaj klopi in vsaj eno omaro ter radijski sprejemnik z gramofonom.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	5	12	17	94,1	5,9	98
2.	7	11	18	88,8	11,2	98,6
3.	16	11	27	85,1	11,2 (3,7* izdelali z eno nezadostno)	97
4.	14	10	24	83,4	12,5 (4,1*)	98

Še pred začetkom šolskega leta **1964/65** je učiteljski kolektiv OŠ Miklavž na seji iz 27. junija 1964 sprejel sklep, da se naziv šole Miklavž **poimenuje po Bogdanu Tušku**, osebi, ki je zaslužno delovala na območju novega šolskega okoliša. Po sklepu se je 1. julija 1965 tudi šola v Dobrovcah preimenovala v OŠ Bogdan Tušek.

5. junija 1965 so bili vsi razredi na izletu na Pohorju. Tedaj se je večina otrok sploh prvič peljala z žičnico. Ker na šoli ni bilo telovadnice, so ure telesne vzgoje na splošno potekale v okviru raznih iger v naravi.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	12	9	21	95,2	98,9
2.	6	13	19	100	98,7
3.	9	12	21	90,3	98,9
4.	15	11	26	80,6	97,7
SKUPAJ	42	45	87	91,5	98,5

Knjižnico prosvetnega društva »Matej Bor« je še naprej vodila učiteljica Danica Pajtler. Knjige so si v glavnem izposojali šoloobvezni otroci. Izposojevalnina za knjige se je v tem letu zvišala s 5 na 10 dinarjev. Finančna sredstva za nabavo novih knjig je priskrbelo PD »Matej Bor«. Filmske predstave so v tem letu odpadle, saj je bilo med vaščani – številni so imeli doma že televizorje – premalo zanimanja.

V šolskem letu **1965/66** so bile Dobrovce povezane z Mariborom z avtobusi Avtobusnega podjetja Maribor. Lokalni avtobus je vozil vsako uro iz Dobrovc, prek Miklavža, v Maribor. S to ureditvijo se je v samem kraju ter bližnji okolici marsikaj spremenilo. Učencem je med drugim bilo znatno olajšano nadaljnje izobraževanje za dosego željenega poklica. Pošta Orehova vas je tedaj še vedno dostavljala pošto vsak drugi dan, medtem ko je bil **prvi telefon** v kraju direktno **zvezan na centralo** poleti **1966**. Nameščen je bil pri gostilni »Veseli Štajer'c« lastnika Franca Živka.

Recitacijski krožek so vodile vse tri učiteljice (Danica Pajtler, Bojana Velišček in Vida Pisansky) in pripravljale program za proslave ob državnih in kulturnih praznikih. V tem letu sta delovala še prometni krožek in nekaj časa še strelski; oba je vodil Niko Pisansky. Šola je bila v tem letu prebeljena in prepleskana.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	12	7	19	89,5	98,4
2.	11	9	20	95	98,4
3.	6	14	20	90	98,1
4.	12	12	24	70,8	97,9
SKUPAJ	41	42	83	86,3	98,2

V šolskem letu **1966/67** se je uvedel poseben **šolski avtobus**, ki je učence iz Dobrovc zapeljal do šole in po končanem pouku spet domov. Avtobus je vozil na relaciji Dobrovce–Miklavž–Tezno do uveljavitve popolne osemletke v Miklavžu.

1. razrede je učila Bojana Velišček, 2. Vida Pisansky, 3. Danica Pajtler in 4. učitelj in ravnatelj Niko Pisansky. Strelski krožek je to leto sprva vodil Niko Pisansky, nato pa ga je prevzel mladinec Branko Pahlec. Vsi razredi so ob zaključku šolskega leta odšli na izlet, eni v bližje kraje, drugi v nekoliko bolj oddaljene. Učenci 4. razreda so odšli v Ljubljano. Za knjižnico je bilo nabavljenih nekaj knjig in nova omara.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	12	21	33	90,9	97
2.	11	7	18	100	97,7
3.	13	6	19	94,7	97,8
4.	7	19	26	92,3	98,9
SKUPAJ	43	53	96	94,5	97,8

V enem prostoru šolske zgradbe se je pojavila lesna goba. Zavod je računal, da bo za njeno odstranitev treba črpati sredstva iz sklada za negospodarske investicije. Popravila potrebni so bili še žlebniki in deloma streha.

V šolskem letu **1967/68** je bilo po zakonu razpisano mesto za ravnatelja šole. Na razpis se je prijavil dotedanji ravnatelj **Niko Pisansky**, ki je bil tudi sprejet. Ravnateljev mandat je bil določen za obdobje štirih let. Ker se je v Dobrovcah v 4. razredu vršil predmetni pouk, je bilo zaradi zmanjšane učne obveznosti ravnatelja razpisano novo delovno mesto. Nanj je bila sprejeta učiteljica Milojka Ozmec, doma iz Rogoze. Poleg razrednega dela so ji dodelili še poučevanje glasbenega pouka v 3. razredu in zborno petje.

10. februarja 1968 se je na šoli odvijalo tekmovanje za Prežihovo bralno značko. Zanjo je tekmovalo 74 učencev in prav vsi so značko tudi prejeli. Učenci so si izbirali predvsem dela znanih slovenskih pisateljev. Učitelji so se odločili, da se končni izleti to leto izvedejo v bolj oddaljene kraje, in sicer v Piran, Koper, Velenje in Rogaško Slatino.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	16	11	27	92,6	97,1
2.	10	22	32	96,9	97,9
3.	14	7	21	90,5	96,9
4.	12	9	21	90,5	97,9
SKUPAJ	52	49	101	93	97,4

S pomočjo učiteljstva in učencev je bila to leto urejena okolica šole. Na podlagi odločbe gradbene inšpekcije v Mariboru je bila v naslednjih letih predvidena ureditev notranjosti šolske zgradbe.

Za šolo izjemno pomembna pridobitev v šolskem letu **1968/69** je bila **asfaltirana cesta na relaciji Miklavž–Dobrovce–Skoke–letališče.** Tega leta je bil dokončan tudi **dovodni kanal** iz Maribora do Zlatoličja. Hidroelektrarno v Zlatoličju je v aprilu 1969 na svečanosti v pogon spustil takratni predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije Josip Broz – Tito.

Tudi v tem šolskem letu je potekal pouk šest dni na teden. Veliko je bilo pregovarjanja, da bi se pouk vrnil nazaj na petdnevni tednik, vendar je šola bila s svojo prijavo prepozna, tako da se je delo pričelo po starem predmetniku. To leto je iz obeh šol prejelo Prežihovo bralno značko 78 pionirjev in pionirk. Dramsko delo

je v Dobrovcah zamrlo, delovala še je recitacijska sekcija. Za 4. razrede je bila 9. oktobra 1968 izvedena ekskurzija s kolesi v Kidričevo. Z ozirom na precejšen prirastek šoloobveznih otrok so se pojavile zahteve po delitvi 1. oddelka v dva razreda, vendar pristojni organi tega niso dovolili.

Razred	Dečki	Deklice	Skupaj	Učni uspeh (v %)	Šolski obisk (v %)
1.	18	5	23	95,7	97,7
2.	15	11	26	96,2	98,4
3.	10	23	33	94	96,8
4.	16	12	28	85,8	97,4
SKUPAJ	59	51	110	92,8	97,5

V tem letu so se začele pojavljati prve jasne ideje o gradnji nove šole v Miklavžu. Razmišljalo se je že o lokacijskih in gradbenih načrtih ter o odkupu zemljišča.

Ekskurzija 4. razreda s kolesi v Kidričevo (vir: ŠK OŠ Dobrovce 1962–1972).

Pouk v šolskem letu **1969/70** se je pričel s 1. septembrom 1969 in s poskusnim petdnevnim tednikom. Učenci 1., 2. in 3. razreda iz Dobrovc so to leto izvedli izlet v Celje, 4. razred pa je skupaj z nekaterimi razredi iz Miklavža obiskal Velenje. Zaradi asfaltirane ceste in redne avtobusne linije so imeli vaščani večjo možnost stikov z mestom Maribor, močan vpliv pa je imela tudi televizija. Pri Prosvetnem društvu »Matej Bor« je delovala zlasti knjižnica. Klubsko in drugo delo je skoraj povsem zamrlo.

Razred	Učencev skupaj	Učni uspeh (v %)	Niso izdelali (v %)
1.	29	96,5	3,5
2.	21	95,1	4,9
3.	27	85,1	14,9
4.	30	83,3	16,7
SKUPAJ	107	90	10

Pouk v šolskem letu **1970/71** se je pričel 1. septembra 1970. To šolsko leto se je nadaljevalo s petdnevnim tednikom; ugotovili so namreč, da je to zelo dobro, saj se tako lahko otroci in učni kader nekoliko spočije. Učni uspehi zaradi tega niso bili nič slabši.

V tekmovanju za Prežihovo bralno značko so posebej dober odziv pokazali učenci 2. razreda, ki ga je poučevala učiteljica Vida Pisansky. Šoloobvezni otroci so bili deležni rednega zdravniškega pregleda. Ob zaključku šolskega leta je bil z učenci celotne šole izpeljan izlet na Pohorje. Učenci so si ogledali razne znamenitosti, še posebej spomenike NOB.

Tega leta je padla odločitev, da je nujno potrebna nova osnovna šola v Miklavžu. Po načrtu SO Maribor je gradnja šole v Miklavžu pristala na tretje mesto; pred njo so morali dograditi šoli v Kungoti in Kamnici. Predvidena je bila izgradnja osemletne šole, h kateri bodo priključeni šolarji iz Rogoze, ki so do tedaj pouk obiskovali v Hočah. Učenci iz Miklavža, Skok in Dobrovc bi tako prenehali obiskovati osnovno šolo Martina Konšaka na Teznem. Ob popisu prebivalcev v letu 1971 je bilo ugotovljeno, da v KS Miklavž živi čez 4.320 prebivalcev. Vpis novincev je bil posledično vsako leto večji. Tedanja šolska stavba je bila premajhna za takratno kapaciteto učencev, potrebna je bila tudi temeljite adaptacije. V šolski stavbi v Dobrovcah so tega leta obnovili 120 metrov šolske ograje. S pomočjo Vzgojne posvetovalnice Maribor so se problemi prizadetih otrok reševali tako, da so bili ti pravočasno premeščeni v posebno osnovno šolo v Maribor. Učni uspeh je (zato) znatno porasel.

Šolsko leto **1971/72** se je pričelo na že uveljavljen 1. september. Dokončno se je **ustalil petdnevni tednik**, s čimer so bili zadovoljni otroci, starši in tudi učitelji. Tega leta je prišlo na obisk v Dobrovce 160 ljudi iz pobratene šole Radeče pri Zidanem Mostu, med njimi godba na pihala, pevski zbor, predstavniki družbeno političnega dela, pionirji s svojimi učitelji in svojci. Posebnost tega leta tako za Miklavž kot Dobrovce je bila ta, da je skozi vasi sploh prvič potekala Titova štafeta. Štafeto so pionirji v Dobrovcah pričakali s cvetjem.

Vse mesece je potekala akcija za referendum glede izgradnje šol in vzgojno-varstvenih ustanov v občini Maribor. Referendum je uspel in pojavljali so se načrti o novi šoli in otroškem vrtcu v Miklavžu do leta 1974. Lokacija nove šole je bila določena ob cesti Dobrovce–Miklavž, na desni strani v smeri dovodnega kanala za hidroelektrarno Zlatoličje. V letu 1973 naj bi se uredila lastništva parcel, leto pozneje pa naj bi se začelo z gradnjo. Do sredine decembra 1971 je bila v Dobrovcah napeljana **telefonska linija**.

Posebnost šolskega leta **1972/73** je bil dvoizmenski pouk, tako da je imela skupina en teden pouk dopoldan, drugi teden pa popoldan. Takšna vrsta pouka se je uvedla na željo staršev in učiteljev ter se je kar obnesla. Po perspektivnem načrtu šole naj bi v Miklavžu in Dobrovcah potekal dvoizmenski pouk, dokler se ne bi zgradila nova šolska zgradba. Tega leta so bili dokončani tudi načrti za novo šolo. Urediti so se morale še zadeve z lastniki parcel. Z dograditvijo nove šole v Miklavžu naj bi tukaj obstajala popolna osemletka. Učenci od 5. do 8. razreda bi se iz šole »Martin Konšak« na Teznem prešolali nazaj v Miklavž, šola v Dobrovcah bi se ukinila, vsi njeni učenci pa bi se prešolali v Miklavž. V šolski zgradbi v Dobrovcah naj bi bil samo en oddelek male šole, eno učilnico pa bi dobile družbeno-politične organizacije. Pritličje, kjer je bilo ravnateljevo stanovanje, naj bi se uredilo v vrtec. V načrtu je bilo še karseda hitro asfaltiranje ceste Miklavž–Dobrovce–Skoke in pa nadaljevanje z asfaltiranjem v smeri proti Marjeti. Predvideno je bilo, da se bo to uredilo do konca leta 1973.

To leto je bila iz Dobrovc v Miklavž premeščena učiteljica Milojka Ozmec. Na dobrovško šolo je bila nato nameščena Marija Pečnik.

Ob intervencijskem pregledu dobrovške šole, ki je bil 26. in 27. februarja 1973, je pedagoški svetovalec Ivan Babič v svojem poročilu zapisal, da je novogradnja zares nujna. Med težavami, ki so v tem obdobju pestile šolo, je izstopalo pomanjkanje telovadnice. Zlasti pozimi je to povzročalo velike težave pri pouku

telesne vzgoje. Šola je bila slabo opremljena z učili, tudi šolska kuhinja ni ustrezala zahtevam sanitarnih standardov. V tem letu so na šoli sicer obnovili žlebove z odtoki. Učni uspeh je bil zelo dober, saj so razred končali vsi učenci.

Šolsko leto **1973/74** se je pričelo 3. septembra 1973. Pomemben dogodek v tem letu je bila otvoritev nove **asfaltirane ceste** na relaciji **Dobrovce–Marjeta–Kidričevo**. Na otvoritvi omenjene ceste, 28. novembra 1973, je govor imel ravnatelj Niko Pisansky.

7. februarja 1974 je Prosvetno društvo »Matej Bor« iz Dobrovc izvedlo literarni večer, posvečen obletnici smrti Franceta Prešerna. Udeležili so se ga literati Janez Švajncer, Nada Gaborovič in Slavko Jug. Poleg njih je svoje pesnitve brala še ljubiteljska pesnica Julijana Gajšek iz Skok.

31. maja 1974 je Dobrovce obiskal pesnik in pisatelj Matej Bor, po katerem je prosvetno društvo dobilo svoje ime. Pionirji iz šole Dobrovce so mu priredili sprejem s prisrčnim programom, gost pa je zbranim pionirjem povedal nekaj utrinkov iz svojega življenja in dela.

V maju je bil objavljen razpis za ravnatelja osnovne šole »Bogdan Tušek« Miklavž. Mandat dotedanjemu dolgoletnemu ravnatelju Niku Pisanskyemu je namreč potekel. S koncem julija 1974 je bil Pisansky razrešen dolžnosti ravnatelja, na skupščini občine Maribor je bil na njegovo mesto s 1. avgustom 1974 imenovan predmetni učitelj **Franc Šilec**, predtem ravnatelj na osnovni šoli Cerkvenjak.

Šolska zgradba je bila potrebna večjih popravil, vendar je zato primanjkovalo denarja. Učni uspeh je bil napram lanskoletnemu malce slabši, razred je moral ponavljati en učenec. Ta je bil kategoriziran in je spadal v posebno osnovno šolo v Maribor, vendar zadeva še ni bila urejena skupaj s starši in šolo.

Materialni pogoji za delo se v šolskem letu **1974/75** niso izboljšali. Oprema z učili je bila skromna, podobno je veljalo za šolsko kuhinjo, ki je delovala v neustreznih razmerah. Vzgojno-izobraževalni proces je potekal brez posebnih težav. Večletne delovne izkušnje učiteljic, zavzetost za sodoben pouk in ustrezna zainteresiranost učencev in staršev so bistveno vplivali na učinkovitost učiteljskega dela, kar se je odrazilo v letnem učnem uspehu in lepih rezultatih interesnih dejavnosti učencev. Od združitve obeh šol pa do izgradnje novega šolskega poslopja sredi sedemdesetih let je bil sedež ravnateljstva skupne šole v Dobrovcah.

Vsi učenci šole so prejemali malice, ki jim jo je pripravljala kuharica Marija Pahič. Posebnih socialnih problemov ni bilo. Vsi učenci so bili redno zdravniško pregledani in cepljeni po normativih in ukrepih zdravstvene službe. Kljub manjšemu številu učencev in učiteljev so bile interesne dejavnosti učencev pestre in vsebinsko bogate. Delovali so naslednji krožki in organizacije: PO »Jože Lacko« (mentorica Bojana Velišček), MČRK (Vida Pisansky), šahovski (Slavko Maglica, zunanji sodelovec), prometni (Niko Pisansky, zunanji sodelovec), pravljični, likovni in ročnodelski. Ustanovljen je bil še literarno-novinarski krožek (mentorica Milojka Ozmec), ki je izdal prve tri številke šolskega glasila »**Metuljček**«. Pionirska zadruga Dobrovce (Marija Pečnik) je skrbela za urejanje okolja šole in obdelovanje vrtnih površin.

Med posebne organizacijske težave je spadalo vprašanje statusa in delovanja podružnične enooddelčne štirirazredne šole v Dobrovcah. Iz programa razvoja šolske mreže v občini Maribor je bilo predvideno, da ta šola deluje tudi po dograditvi nove šole v Miklavžu, kar pa ni bilo v skladu z željami in zahtevami občanov in staršev iz tega območja. Ti so se namreč na skupnem roditeljskem sestanku iz 2. marca 1975 in zboru občanov v Dobrovcah dne 26. junija 1975 odločno opredelili za takojšnje prešolanje vseh učencev v novo šolo Miklavž. Pouk v Dobrovcah se tako ni več nadaljeval. To je bilo storjeno z vednostjo

ustanovitelja, strokovnih služb in drugih dejavnikov. V zvezi s tem je bilo že vnaprej dogovorjeno glede namembnosti starih šolskih zgradb; šola v Miklavžu se bo uradno in pravno lastniško predala v uporabo Krajevni skupnosti Miklavž, šola v Dobrovcah pa bo ostala v uporabi in na razpolago OŠ »Bogdan Tušek« Miklavž, s tem da bo v nekaterih prostorih omogočeno delovanje krajevnih družbeno-političnih organizacij in društev.

V sredo, 16. aprila 1975, se je v kraju v jutranjih urah razplamtel **požar**, ki je prizadel več družin in povzročil hujšo gmotno škodo, ocenjeno na vrednost 650.000 dinarjev. Upepeljena so bila tri gospodarska in eno stanovanjsko-gospodarsko poslopje. Družini Marinič iz Dobrovc št. 25 je pogorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje, ocenjena škoda je pri njih znašala 180.000 dinarjev. Poleg stanovanjske opreme so zgoreli trije vozovi, dve svinji, 300 kg sena, 500 kg slame in avtomobil fiat 750, last Antona Gumpota. V gospodarskem poslopju Matilde Falež je zgorelo 4.000 kg cementa, 1.500 kg krompirja, dva stroja za spravljanje krompirja in drugo orodje ter dve svinji, skupaj v vrednosti 150.000 dinarjev. V gospodarskem poslopju Štefana Sagadina v Dobrovcah št. 24 je ogenj uničil traktor, dva mlina za žito, mlatilnico, tračno žago, pet svinj, 2.000 kg sena, 1.000 kg pese in nekaj orodja, v skupni vrednosti 300.000 dinarjev. V gospodarskem poslopju Erne Pleteršek v Dobrovcah št. 23 je zgorela ena svinja, 2.000 kg sena in nekaj orodja v vrednosti 100.000 dinarjev. Goreti naj bi pričelo v gospodarskem poslopju Jožeta Mariniča. Ogenj se je hitro razširil na sosednja gospodarska poslopja, ki so bila oddaljena le nekaj metrov. Ker v Mariničevem gospodarskem poslopju ni bilo napeljane elektrike, je bilo malo verjetno, da bi prišlo do samovžiga slame in sena, tako da je obstajala precejšnja verjetnost, da je bil ogenj podtaknjen.

ŠOLSTVO V DOBROVCAH OD IZGRADNJE OSEMLETKE V MIKLAVŽU PA DO DANES (1975–2015)

Na novi osemletni osnovni šoli v Miklavžu se je pouk pričel 15. septembra 1975. Zamujene dneve (10 šolskih dni) se je z vednostjo OE Maribor in s soglasjem staršev nadoknadilo ob sobotah do konca koledarskega leta 1975.

Nova osnovna šola v Miklavžu leta 1975 (vir: ŠK 1972–1985, str. 67).

Skozi naslednja leta so se na objektu nove šolske zgradbe izvajala reklamacijska dela, zlasti na kritinah, odvodnjavanju, inštalacijah in opremi. Starši in občani z območja Dobrovc, Skok in Dravskega Dvora so v naslednjih letih na starševskih sestankih in zborih občanov terjali **obnovitev pouka v Dobrovcah**. Predlog so utemeljevali z razlogi, ki so jih leta 1975 sicer odklanjali. S predlogom za obnovitev pouka so soglašali strokovni in samoupravni organi šole, starši (prek ankete), Svet staršev, ZŠ OE Maribor, OIS Maribor in SO Maribor. Za organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela je še vedno obstajal problem pomanjkanja prostorov. Problem so deloma rešili z uvedbo pouka za 1. in 2. razred v šoli Dobrovce. **Razreda v Dobrovcah sta s šolskim letom 1977/78 dobila status dislociranih oddelkov osnovne šole Miklavž.** Določeno je bilo, da bosta pouk prostovoljno izvajali učiteljici Bojana Velišček (1. razred) in Danica Pajtler (2. razred).

Akcija zamenjave učbenikov v tem šolskem letu je presegla pričakovanja, saj se je vanjo vključilo prek 90 % učencev. Učni uspeh se je v primerjavi s prejšnjim šolskim letom izboljšal za 1 %. Odločitev splošnih in strokovnih srednjih šol, da ob vpisu upoštevajo tudi splošne uspehe učenca iz nižjih razredov, je med učenci in starši očitno povečala interes za boljši splošni učni uspeh.

11. marca 1979 so se občani z 82,6 % odločili na referendumu za prostorsko **preoblikovanje KS Miklavž** v štiri manjše KS, in sicer v KS Miklavž, Dobrovce–Dravski Dvor, Skoke in Rogoza. V manjših krajevnih skupnostih naj bi občani veliko lažje uresničevali in reševali zadeve, ki so izvirale iz njihovih osebnih, skupnih in splošnih potreb in interesov.

ŠOLA DOBROVCE

12. maja 1979 so se starši učencev 1. in 2. razreda v Dobrovcah na zboru staršev odločili, da bodo sami poprijeli za orodje in priskočili na pomoč prizadevanjem šole, da se tam uredi prijetnejše šolsko okolje. Akcije se je udeležilo okoli 30 staršev in učiteljev.

V šolskem letu **1979/80** se je nato na zahtevo staršev in občanov v Dobrovcah **obnovil še pouk za učence 3. in 4. razreda**. Vsi tamkajšnji razredi so imeli status dislociranih oddelkov. V šolski zgradbi se je že leto poprej uredilo ogrevanje, dopolnila se je oprema in prepleskala notranjost. S pomočjo KS se je namenjala primerna pozornost ureditvi šolske okolice. Opremljanje šole z učili se je izvajalo z ozirom na finančne možnosti.

Materialni pogoji za delo se v šolskem letu **1980/81** niso bistveno spremenili. Ob pomoči KS Dobrovce se je uredilo okolico šole, s čimer je bila končana prva faza ureditve. Druga je bila **predvidena po izgradnji otroškega vrtca**, ki je bil načrtovan pri šoli ali pa tudi v sami šolski stavbi, ob predpostavki, da bi se hkrati temeljito adaptirala še šola. Zaradi hude zime in vsled varčevanja z energijo so bile zimske počitnice v tem šolskem letu podaljšane za teden dni. Posledično je bil pouk podaljšan do 30. junija 1981. Še pred iztekom šolskega leta, dne 20. maja 1981, je nenadoma in tako rekoč sredi dela preminila učiteljica Bojana Velišček, ki je v Dobrovcah poučevala prvi razred. Njena izguba je pomenila velik udarec, saj je imela bogate delovne in življenjske izkušnje.

V šolskem letu **1981/82** je komisija za delovna razmerja na prosto delovno mesto preminule učiteljice Velišček sprejela Jožico Kores, učiteljico celodnevnega pouka na OŠ Lovrenc na Pohorju.

Zaradi vsakoletnega naraščanja števila otrok je pomanjkanje prostorov predstavljalo vse bolj pereč problem. Pouk je zato potekal v izmenah. Šolska stavba je bila stara, vedno slabši pa so bili tudi higiensko-zdravstveni pogoji v njej, tako da je bila potrebna temeljite adaptacije. Vodstvo šole si je prizadevalo, da bi bila ta izvedena že v letu 1982, vendar pa to zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pri OIS Maribor ni bilo mogoče. Je pa bila šola uvrščena v program OIS Maribor za adaptacijo iz sredstev združene amortizacije v letu 1984. V tekočem šolskem letu so bila na njej opravljena le sprotna vzdrževalna dela (preplesk učilnic). Za dva oddelka se je nabavilo tudi novo pohištvo.

V šolskem letu **1982/83** se je pouk pričel s 1. septembrom 1982 in zaključil 27. junija 1983. Zimske počitnice so se odvile v treh tednih od 24. januarja 1983 dalje, vendar pa zima tega leta ni bila naklonjena s snegom. Drugo polletje se je začelo 14. februarja. Od 21. do 25. februarja 1983 je šola prvič organizirala smučarski tečaj za učence 3. in 4. razredov. Udeležilo se ga je 17 otrok, stroške so plačali starši otrok. V istem tednu, 24. februarja, je bil organiziran zimski športni dan. Učenci so imeli možnost smučati na Pohorju, drsati v Mariboru, plavati v kopališču Pristan v Mariboru ali pa se zgolj igrati na snegu pri šoli in bližnji okolici. V tem šolskem letu se je še pred začetkom zimskih počitnic, 23. januarja 1983, upokojila dolgoletna učiteljica Vida Pisansky. S prerazporeditvijo je na njeno mesto prišla Katica Ornik, učiteljica OPB II v Miklavžu. Sprememba je nastala tudi med tehničnim kadrom. Zaradi neopravičenega nekajdnevnega izostanka od dela je bila odpuščena snažilka Gizela Horvat, na to delovno mesto pa je bila prerazporejena Ljuba Mlakar, snažilka na šoli v Miklavžu.

Največji problem so še vedno predstavljali prostori. Šola je bila že dotrajana, tako da je delo v njej postajalo vse bolj neprimerno in celo vedno bolj nevarno. Doseči se je poskušalo, da bi se adaptacija stavbe začela že v tem šolskem letu, vendar neuspešno. Vzdrževalna dela so se vršila v okviru finančnih možnosti.

Podoba dotrajane šolske zgradbe v Dobrovcah (vir: ŠK 1972–1985, str. 148).

V šolskem letu **1983/84** so se končno uspela pridobiti sredstva za adaptacijo dobrovške šole. **Adaptacija** je bila predvidena iz dela sredstev združene amortizacije, ki so se ji odpovedale vse šole na območju mesta Maribor. Za njo so se pridobila sredstva v višini 16.000.000 dinarjev, od katerih je šola Miklavž prispevala iz sredstev združene amortizacije 1.872.572,60 dinarjev in obenem najela še kredit v višini 2.500.000 dinarjev. Adaptacijski načrt je izdelal Projekt Maribor; zajemal je menjavo dotrajane strešne kritine in popravilo ostrešja, izolacijska dela na stavbi in v njej, prezidave v šolski zgradbi (tako da se pridobita dve novi učilnici, razdelilna kuhinja, garderobe in kabinet za učila), nove inštalacije, kanalizacijo, centralno ogrevanje, izgradnjo nove kotlovnice z deponijo za premog, menjavo vsega stavbnega pohištva, predelavo sanitarij, novo fasado in oplesk vsega stavbnega pohištva in zidovja, ter nove tlake v vseh prostorih prezidave.

Za najbolj ugodnega izvajalca del se je izkazal Franc Breznik, obrtnik iz Miklavža, ki je s sklepom gradbenega odbora za adaptacijo šole v Dobrovcah iz dne 25. aprila 1984 tudi prevzel vsa dela po izdelanem projektu. Za nadzorni organ nad izvajalskimi deli je bila dne 30. maja 1984 izbrana Adela Erker. Adaptacijska dela so se pričela izvajati 7. maja 1984, končana pa naj bi bila predvidoma v mesecu novembru 1984.

Zaradi adaptacijskih del na šoli v Dobrovcah so bili tamkajšnji učenci v šolskem letu 1984/85 začasno preseljeni v šolo Miklavž, in sicer v popoldansko izmeno. Dopoldanska izmena je s poukom pričela ob 8.00, popoldanska pa ob 12.30. V šolskem letu 1984/85 se je tudi upokojila učiteljica Danica Pajtler, na njeno mesto je bila prerazporejena Frida Pernek iz OPB v Miklavžu.

ŠOLA DOBROVCE

Šola v Dobrovcah je bila predana svojemu namenu **13. aprila 1985**. Z njeno adaptacijo je bil rešen dolgoleten problem normalnega dela in življenja učencev in delavcev štirih dislociranih oddelkov v Dobrovcah. Učenci in delavci so dobili v uporabo zares **temeljito prenovljen objekt** s štirimi svetlimi učilnicami, novo centralno kurjavo, strešno kritino, novim stavbnim pohištvom, z urejenimi sanitarijami, novimi tlaki in z razdelilno kuhinjo. S pridobitvijo dveh novih učilnic je bil rešen tudi problem dvoizmenskega pouka, saj je bil sedaj možen pouk v eni – dopoldanski – izmeni. Finančno poročilo adaptacijskega sklada za dobrovško šolo je bilo naslednje:

OIS Maribor iz združenih sredstev amortizacije vseh OŠ mesta Maribor	1984	13.500.000 din
Najet kredit OŠ »Bogdan Tušek« Miklavž iz združenih sredstev	1984	2.500.000 din
Krajevna skupnost Skoke	1984	50.000 din
Krajevna skupnost Dobrovce	1985	100.000 din
OIS Maribor	1985	1.600.000 din
OIS Maribor	1985	1.050.000 din
OŠ »Bogdan Tušek« Miklavž – lastna sredstva	1985	486.585 din
SKUPAJ	**=**	**19.286.585 din**

Težave na prenovljeni šoli so bile, podobno kot na matični šoli v Miklavžu, pomanjkanje sodobnih učnih pripomočkov, ki jih praktično ni bilo. Urediti je bilo treba še šolsko igrišče in okolico šole. Materialna sredstva, ki jih je dobivala šola, so bila minimalna. To leto se je nakupilo še nekaj manjših, najnujnejših učil ter kuhinjsko posodo za razdelilno kuhinjo nanovo adaptirane šole. Tehnični prevzem šole je bil sicer storjen že 19. februarja 1985, kvalitativni pa tri dni pozneje. Istega dne je OŠ Starše podarila šoli v Dobrovcah rabljene, a zelo dobro ohranjene šolske klopi za dve učilnici. 13. aprila je potekala v Dobrovcah svečanost ob otvoritvi prenovljene šole. Mesec dni pozneje, 13. maja, se je v šoli začel končno izvajati pouk za učence štirih dislociranih oddelkov.

Kolektiv je v šolskem letu **1985/86** presenetila nenadna smrt Jožice Kores, vodje dislocirane enote v Dobrovcah in učiteljice 1. razreda. Ta je leta 1981 nadomestila dolgoletno učiteljico, pokojno Bojano Velišček. Na delovno mesto Koresove je bila sprejeta učiteljica razrednega pouka Alenka Ucman, pozneje poročena Primec, iz Hoč. S pomočjo KS so v Dobrovcah začeli tega leta poleg okolja urejati še šolsko igrišče.

Pri šoli v Dobrovcah so v šolskem letu **1986/87** skupaj s KS Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor dokončno **uredili manjše asfaltno igrišče**, namenjeno predvsem telesni vzgoji in rekreaciji otrok. Tega leta se je nabavilo nekaj manjših šolskih pripomočkov. Od vzdrževalnih del se je to leto opravilo tista zares najnujnejša; na dislocirani enoti v Dobrovcah so se popravile okvare na vodovodu, popravil se je del žlebovja, ki ga je uničil sneg (na strehi), začelo pa se je tudi z načrtno zasaditvijo šolskega okolja.

Množičnih obolenj in epidemij ni bilo. Opravljen letni zdravniški pregled je pri učencih pokazal precejšno število deformacije hrbtenic in stopal. 16. junija 1987 se je zaključila akcija zbiranja steklenic, v kateri so jih štirje oddelki na dobrovški šoli zbrali prek 5.000.

Krajani KS Dobrovce in Skoke so v aprilu in maju šolskega leta **1987/88** izglasovali samoprispevek za izgradnjo **vodovoda**. K tej akciji se je pridružila tudi šola. Investicija oz. prispevek za priključitev na primarni vod je znašala 1.200.000 dinarjev, dodatne stroške je predstavljal še načrtovan izkop od primarnega voda na šoli. Pričakovalo se je, da bo vodovod urejen do naslednjega šolskega leta. V tem letu se je urejala samo šolska zelenica.

V šolskem letu **1988/89** se je uvedla organizacijska novost, in sicer so ločili 1. in 3. redovalno konferenco posebej za razredno in predmetno stopnjo. Prvič je bil izveden kolesarski izpit v 4. razredu (pred tem se je izvajal v 3. razredu), kar se je izkazalo za dobro potezo, saj so ga opravili skoraj vsi. Na dobrovški šoli so imeli po šolski kroniki vsi učenci pouk v dopoldanski izmeni.

Konec osemdesetih let so se krizne razmere, ki so zajele Jugoslavijo, čutile tudi pri delu šole. Velike družbene spremembe v letih 1990 in 1991 so precej vplivale na organiziranost in delo šole. Ukinjene so bile samoupravne interesne skupnosti in s tem tudi način financiranja šole. Ukinjeni so bili dan pionirjev, dan mladosti, pionirska organizacija in Zveza socialistične mladine Slovenije. V šolskem letu **1989/90** se je spremenil tudi šolski koledar. Zimske počitnice so bile po novem v dveh delih, od 25. decembra do konca novoletnih praznikov in četrti oz. peti ponedeljek v novem letu. Prvič se je omenjalo devetletno šolanje. V sodelovanju z Delavsko univerzo je bil za učence od 1. do 4. razreda prvič organiziran **tečaj tujih jezikov**. Šola je v tem šolskem letu na pobudo cerkvenega odbora iz Dobrovc odstopila del šolskega zemljišča za izgradnjo **učilnice za verouk**. Med šolskimi počitnicami je v Dobrovcah potekala akcija za priključitev na mestni vodovod. Med 2. in 9. septembrom je bila za 4. razrede prvič organizirana **šola v naravi na morju**. Od vzdrževalnih del na stavbi sta se to leto prepleskali dve učilnici ter vso stavbno pohištvo.

Šolsko leto **1990/91** je zaznamovala osamosvojitvena vojna za Republiko Slovenijo. Marca 1991 je bila namesto pionirske organizacije ustanovljena Skupnost učencev šole. Slabe gospodarske razmere so privedle tudi do enodnevne opozorilne stavke prosvetnih delavcev, dne 17. junija 1991. **Šola** v Dobrovcah je bila v tem šolskem letu končno **priključena na mestni vodovod**. Marca je prvič potekala prireditev sprejetja učencev 1. razredov v Skupnost učencev šole. Ob tem so učenci prejeli broško, zastavico in člansko izkaznico.

Zaradi novih normativov, ki so se uveljavili za tehnično osebje – snažilkam se je povečal obseg dela s 600 m² na 900 m² čistilne površine – je bilo treba v šolskem letu **1991/92** zmanjšati njihovo število. Na šoli v Dobrovcah se je upokojila kuharica in snažilka Ljuba Nokler, na njeno mesto pa je prišla dotedanja kuharica v Miklavžu Marija Pahič. V Dobrovcah se je v tem šolskem letu ogradilo šolsko zemljišče in uredila zelenica. Kupilo se je tudi blago za zatemnitev oken.

15. oktobra 1992 je bil tudi na sodišču potrjen novi statut osemletke v Miklavžu, tako da se je ta uradno preimenovala v OŠ Miklavž na Dravskem polju. **Dislocirani oddelek je s to potrditvijo šolskega statuta postal podružnična šola Dobrovce**. Za pedagoškega vodjo na tej šoli je ravnatelj imenoval **Vero Kirbiš**.

Že septembra je bila **cesta**, po kateri so v šolo prihajali otroci iz Skok in Dobrovc, **kategorizirana za nevarno**, zato je občina financirala prevoz otrok v šolo. V maju so nato v Babičevi ulici položili ležeče policaje, tako da je bila šolska pot varnejša. Zaradi vse slabšega higienskega stanja na šoli sta bili premeščeni dve delavki. Snažilka Marija Pahič je bila v tem šolskem letu (1992/93) premeščena v miklavško šolo, na njeno delovno mesto pa je bila premeščena Jožica Topolovec. Šola se je priključila projektu treh ocenjevalnih obdobij. S tem se je zmanjšalo število ocen, nekoliko več časa pa je bilo moč posvetiti ponavljanju, preverjanju in utrjevanju znanja. V Dobrovcah se je to leto dokončala ograja ter navozila zemlja za nastale luknje na zemljišču.

Po razpisu je bila v šolskem letu **1993/94** na mesto vodje podružnice sprejeta **Alenka Primec**, učiteljica 2. razreda v Dobrovcah. Šola se je priključila projektu opisnega ocenjevanja v prvih razredih. Veliko pozornosti je bilo namenjene novi obliki pouka – šoli v naravi; 4. razredi so ponovno odšli v Ankaran.

V šolskem letu **1994/95** ni bilo posebnosti. Da bi se ustavilo propadanje šolske zgradbe, je bilo nujno potrebno popravilo toaletnih prostorov.

Cesto, ki pelje iz Dobrovc v Miklavž (pri tamkajšnji OŠ), je Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu občine Maribor v šolskem letu **1995/96** določil v kategorijo nevarnih relacij, saj ni imela ne pločnika ne kolesarske steze. Hišnik-kurjač v Dobrovcah, Danijel Grindl, je v tem letu dal v mesecu aprilu odpoved, saj je drugod dobil delo za polni delovni čas. Ker je konec leta šla v porodniški stalež vodja podružnice Alenka Primec, se je sklenila pogodba o delu z nekdanjo upokojeno učiteljico Anico Tomažin. V tem šolskem letu se je službena pot iztekla Fridi Pernek, učiteljici 1. in 2. razreda.

ŠOLA DOBROVCE

Z začetkom novega šolskega leta **1996/97** (s pričetkom 1. septembra) se je **spremenilo financiranje šol**. Ministrstvo za šolstvo in šport denarja za materialne stroške na učenca in oddelek ni več nakazovalo na občino, pač pa **direktno šolam**. Tako je šola dobila precej več denarja, ki ga je lahko po lastni presoji namenila za obnovo šole in za učno tehnologijo. Prav tako je bil s 1. septembrom tega leta na delovno mesto hišnika-kurjača sprejet Bojan Marinič, ki je pred tem kot hišnik delal že na OŠ Miklavž. Zaposlitev je bila za polovični delovni čas. Za nedoločen čas je bila kot učiteljica 1. in 2. razreda sprejeta Jerneja Malec, ki je pred tem za določen čas poučevala na OŠ Duplek. Na podružnici je bila istočasno določena za vodenje pevskega zbora.

Postopno upadanje števila učencev v teh letih se je odražalo tudi v številu oddelkov in v vse pogostejšem zaposlovanju za določen čas. Na mesto učitelja 2. razreda je bila v šolskem letu **1997/98** za določen čas izbrana Sonja Feguš iz Dežnega pri Podlehniku. Proti koncu koledarskega leta, 11. decembra 1997, se je s porodniškega dopusta vrnila Alenka Primec, ki je bila nato začasno premeščena v OPB.

Alenka Primec se je s šolskim letom **1998/99** vrnila na delovno mesto učiteljice 1. in 2. razreda ter vodje podružnice. Sonja Feguš, ki jo je do takrat nadomeščala, je bila premeščena na delovno mesto učiteljice 3. razreda in je s tem nadomeščala Simono Kocbek, ki je bila to leto na porodniškem dopustu. V zbornici šole je bil v tem šolskem letu nameščen računalnik.

S 1. januarjem 1999 je **Miklavž postal samostojna občina**. Miklavška šola se je z dobrovško podružnico pod novo občino oblikovala v **javni zavod** in je pod svoje okrilje s 1. januarjem 2000 dobila še **vrtec Vrtiljak v Miklavžu in Ciciban v Dobrovcah**. Tako se je osnoval **skupni zavod Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju**. Zaradi združitve šole in vrtcev je morala novoustanovljena občina za opravljanje dejavnosti sprejeti nov odlok o ustanovitvi zavoda, hkrati s tem se je moral zavod na novo registrirati in pridobiti nove žige. **Zavod je bil na novo registriran 28. junija 2000**. S tem se je spremenilo tudi njegovo financiranje, saj je zaposlene na šoli plačevalo Ministrstvo za šolstvo in šport, zaposlene v vrtcu pa občina. Šola je postala največji delovni kolektiv v občini. Tedaj je imela 67 zaposlenih, od tega jih je bilo na obeh šolah zaposlenih 48, v obeh vrtcih pa skupaj 19 delavcev.

V šolskem letu **1999/2000** je morala kuharica Marjana Metličar v februarju 2000 na operacijo hrbtenice, zato je bil mladi kuhar Tomaž Jurtela, ki je na miklavški šoli nadomestil obolelega Hermana Dolenca, zaposlen za polni delovni čas in premeščen v vrtec. Ker se je Simona Kocbek vrnila v 3. razred, se je Sonjo Feguš premestilo v OPB na miklavški šoli. Je pa bil v tem šolskem letu odobren oddelek podaljšanega bivanja tudi v šoli v Dobrovcah. Sem je bila premeščena Pavla Premzl, učiteljica glasbene vzgoje na OŠ Miklavž. Ko je naraščaj znova pričakovala Simona Kocbek, je bila do začetka porodniškega dopusta premeščena v OPB, mesto učitelja 3. razreda pa je znova zasedla Sonja Feguš. Milica Biškup je bila v tem letu nameščena v knjižnico.

Za ravnatelja javnega zavoda je bil s 15. junijem 2000 za obdobje nadaljnjih pet let potrjen ravnatelj **Friderik Zobec**. V OPB je bila zaradi daljše odsotnosti Pavle Premzl v šolskem letu **2000/01** sklenjena najprej pogodba s Petro Pirš, pozneje pa zaradi njene premestitve še z Natašo Fras iz Voličine, absolventko Pedagoške fakultete smer biologija–kemija. Z delom je zaključila zadnji dan pouka, tj. 22. junija 2001. Sonja Feguš je bila premeščena v 2. razred OŠ Miklavž, na njeno mesto pa je bila do konca šolskega leta nameščena Damijana Jakomini, profesorica razrednega pouka s Ptuja.

V februarju 2001 je šola dobila notranje pohištvo za dve učilnici, kar je predstavljalo zaostalo nabavo še iz lanskega leta, ko so se renovirala tla v dveh učilnicah v prvem nadstropju. Ker je bilo pohištvo zelo staro (ob renovaciji šole v letu 1985 je v učilnicah ostala stara oprema), je bil nujen poseg za boljše počutje v učilnicah. Sanitarni inšpektor je na ogledu iz 17. aprila 2001 ugotovil, da v šolski kuhinji ni tretjega korita za umivanje posode ter umivalnika za umivanje rok. Izbrana je bila ponudba MBM servisa iz Miklavža. V kuhinji je bil nameščen pomivalni stroj, umivalnik za umivanje rok kuharice, hkrati se je ob tej priložnosti popravilo še sanitarije – zamenjava pisoarjev (v prvem nadstropju) za dečke, ureditev odtoka in namestitev elektronskega nadzora izplakovanja. Dela so bila zaključena do 25. avgusta 2001.

Še pred uradnim začetkom šolskega leta **2001/02** se je z 21. avgustom 2002 upokojila Pavla Premzl, ki je bila v bolniškem staležu od oktobra 2001 in je nato v novembru šla na operacijo. Nadomestila jo je Simona Žitnik, ki je pred tem nadomeščala poučevanje matematike in slovenskega jezika v 5. razredu OŠ Miklavž. V OPB je bila za določen čas sprejeta še Darja Nerat iz Miklavža.

Ker je imela dobrovška šola tedaj še kurilnico na trdo gorivo, je lahko bil hišnik-kurjač zaposlen za polovični delovni čas. Fasada je bila že zelo potrebna obnove, saj je bila stavba, ki naj bi bila svetle (oz. bele) barve kar »črna«. V mesecu juniju je bilo podano povpraševanje za preplesk učilnic, kuhinje in hodnika; na hodniku je bilo pred pleskanjem treba odstraniti še tapison, ki je bil nalepljen na stene. Pleskanje je bilo zaključeno 26. julija, pri tem pa so veliko delo opravili tudi snažilke, hišniki in kuharji, tako da je šola urejena čakala na novo generacijo šolarjev.

Šolsko leto **2002/03** je bilo zadnje, ko na šoli ni bilo nobenega oddelka prihajajoče devetletne osnovne šole. 13. septembra 2002 je s porodniškim dopustom začela Darja Nerat, ki je bila tedaj v OPB. Na njeno mesto je bila začasno (prek študentskega servisa) nameščena Aleksandra Kop iz Rogoze. Nato jo je 21. oktobra zamenjala Suzana Žnidarič, učiteljica razrednega pouka na OŠ Miklavž, ki se je vrnila s porodniške. Marca 2003 se je s porodniškega dopusta vrnila Simona Kocbek, ki je začela z delom v OPB. S koncem šolskega leta sta se upokojili učiteljici Vera Kirbiš in Marija Pečnik, obe krajanki Dobrovc in dolgoletni delavki šole. Na njuno delovno mesto sta bili sprejeti Darja Nerat iz Miklavža, ki je že poučevala na OŠ Miklavž v OPB, in Edita Grašič iz Hoč. Kot pomoč v 1. razredu je bila sprejeta Marija Petko, do tedaj vzgojiteljica v vrtcu Ciciban. S tem je bil kolektiv v Dobrovcah precej spremenjen in pomlajen.

Dne 1. decembra je kolektiv ovila velika žalost, saj je po težki bolezni v bolnišnici umrla Pavla Premzl. Na miklavški šoli je poučevala od njenega odprtja na novi lokaciji leta 1975, septembra 2000 pa je bila na lastno željo premeščena v OPB v Dobrovce. Pokopana je bila 4. decembra 2002 na pokopališču v Hočah.

17. oktobra so učenci 2. razreda na šolo povabili svoje dedke in babice, da bi jim ti kaj več povedali o življenju na vasi in v šoli v času, ko so bili mladi. Najprej so jim učenci pripravili kratek kulturni program z recitacijami, plesom in petjem, nato pa so začeli postavljati vprašanja. Razvil se je sproščen pogovor, v katerem so uživali oboji.

Zaradi prevoza kosil iz kuhinje OŠ Miklavž v dobrovško podružnico je javni zavod 22. oktobra 2002 skupaj z občino Miklavž nabavil poltovorni avto Fiat Doblo. 27. decembra je šola dobila komplet videorekorderja in televizorja z mobilno omaro za avdio-vizualna sredstva. Začela se je tudi menjava vira energije za kurjavo; v načrtu je bila menjava premoga za veliko čistejši zemeljski plin. Do 31. julija 2003 so v zemljo položili cisterno, medtem ko je bila potrebna še zamenjava peči ter ureditev avtomatike in napeljave. Dela so bila zaključena do oktobra.[21]

S šolskim letom **2003/04** je bila uvedena **devetletka**, in sicer v 1. razredu (in še v 7. na matični šoli v Miklavžu). Na matični šoli je z denarno pomočjo Občine Miklavž na Dravskem polju potekala rekonstrukcija objekta.

V šolskem letu **2004/05** se je nadaljevalo z uvajanjem devetletke v 2. razredu (in še v 8. na matični šoli). 12. septembra je bila svečana otvoritev prenovljene matične šole v Miklavžu. Svečanosti sta se udeležila tudi predsednik Vlade Republike Slovenije Anton Rop in minister za šolstvo, znanost in šport dr. Slavko Gaber. Z novimi šolskimi prostori so se po dolgih letih bistveno izboljšali pogoji dela, po 24 letih se je na šoli prešlo tudi na enoizmenski pouk. V tem letu je bil položen še temeljni kamen za gradnjo telovadnice oz. večnamenske dvorane.

[21] Kronike za šolska leta od 2003/04 do 2005/06 manjkajo.

ŠOLA DOBROVCE

V šolskem letu **2005/06** se je upokojil dolgoletni ravnatelj šole v Miklavžu oz. skupnega zavoda Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju Friderik Zobec. Ravnateljevanje je prevzela **Dušanka Mihalič Mali**. 16. decembra je predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek slavnostno otvoril večnamensko športno dvorano v Miklavžu. V tem šolskem letu je nastala tudi maskota šole – **Petelinček**.

Na prvi dan šolskega leta **2006/07** je 12 prvošolčkov v Dobrovcah sprejela učiteljica Jerneja Malec. V tem letu je bilo na šoli v štirih oddelkih skupaj 51 učencev. Od teh jih je OPB obiskovalo 31.

Finančna sredstva je skupni zavod OŠ Miklavž na Dravskem polju dobil od Ministrstva za šolstvo in šport RS, od Občine Miklavž na Dravskem polju in od prispevkov staršev. Občina je kot ustanoviteljica šole plačevala tudi nadstandardni program, investicijsko vzdrževanje, del materialnih stroškov, amortizacijo in prevoz učencev. V šolskem letu **2007/08** je zavod največ denarja namenil za barvanje fasade dobrovške šole in nabavo žaluzij za tamkajšnja okna.

V šolskem letu **2008/09** je bil v Dobrovcah pouk organiziran v treh oddelkih prve triade in enem oddelku druge triade. Program devetletke se je pričel izvajati v vseh razredih, tako da je OŠ Miklavž na Dravskem polju v tem letu v celoti prešla na devetletno šolanje. OPB je to leto obiskovalo 47 učencev. Po zaključku šolskega leta (24. junija) so bila med poletjem postavljena igrala za prvo triado, odstranjen je bil itison, narejena *domflok* zaščita sten,[22] zamenjana so bila dvojna vrata in stranski vhod s steklenim nadstreškom.

V šolskem letu **2009/10** je prvi razred obiskovalo 13 učencev, drugega 18, tretjega 14 in četrtega 13. OPB je obiskovalo 50 učencev. 17. aprila 2010 je potekalo glasovanje za ravnatelja, kjer je po pridobitvi mnenja Sveta staršev in Občine Miklavž na Dravskem polju Svet zavoda Osnovne šole Miklavž na Dravskem polju na svoji peti seji iz dne 22. aprila soglasno potrdil ravnateljico **Dušanko Mihalič Mali** za nadaljnjih pet let.

V šolskem letu **2010/11** je pričel veljati **nov zakon o šolski prehrani**, po katerem so vsi učenci upravičeni do splošne subvencije za malico v višini dveh tretjin cene malice, ki jo krije državni proračun. Do dodatne subvencije za malico in kosila so upravičeni tisti učenci, ki izpolnjujejo pogoje, določene s pravilnikom o otroškem dodatku. Učenci so prejeli kartico za odčitavanje, s katero so potrdili posamezen obrok. Učenci od 1. do 5. razreda imajo malico v učilnici, kartice pa v jedilnici odčitajo razredničarke.[23] Druga novost, ki se je uveljavila s tem šolskim letom, je (bila) **časovna razporeditev ur in odmorov**. Pričetek pouka v rednih oddelkih je ob 8.20, dodatnega, dopolnilnega pouka, interesnih dejavnosti ter nekaterih izbirnih dejavnosti pa ob 7.30. Jutranje varstvo se prične ob 6.20. Šesta ura pouka se zaključi ob 13.45, izbirni predmeti, izvajani po pouku, ob 15.30 in delo v OPB ob 16.20. V OPB je bilo to leto vključenih 53 učencev, v jutranje varstvo pa 31.

V šolskem letu **2011/12** je prvi razred obiskovalo 17 učencev, drugega 19, tretjega 13 in četrtega 18.

Prvošolčke sta to leto sprejeli učiteljica Edita Grašič in učiteljica-vzgojiteljica Marija Petko. OPB je to leto obiskovalo 58 učencev. Zaradi porodniškega dopusta Mojce Hauc, ki je nadomeščala učiteljico Janjo Štrucl, je odšla v Dobrovce učiteljica Špela Mesarič (v Miklavžu je nadomeščala učiteljico angleščine Katjo Zobec).

V šolskem letu **2012/13** je šolo pričelo obiskovati 15 učencev. S sredstvi, ki jih je šola dobila od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, so se nabavila samo nujno potrebna učila in opravila zgolj nujna vzdrževalna dela. Občina Miklavž je kot ustanoviteljica zagotovila sredstva za materialne stroške, za nabavo

[22] Domflok je brezbarvni zaključni premaz za zaščito prebarvanih notranjih stenskih površin.

[23] Za dobrovško šolo zapisano velja za učence od 1. do 4. razreda. Kartice imajo učiteljice spravljene v predalih, tako da med te učence niso razdeljene.

učil in za redna ter večja vzdrževalna dela javnega zavoda. Za prevoz hrane se je to leto nabavil osebno avtomobil, občina je prav tako financirala server, interaktivno tablo in stojala za kolesa. S tem šolskim letom sta se pričela prvič uporabljati **e-dnevnik** in elektronsko evidentiranje prisotnosti zaposlenih. Ob koncu šolskega leta je bila matična šola izbrana za naj kulturno šolo leta 2013. Slavnostna podelitev naslova je sledila v septembru naslednjega šolskega leta, naziv »naj kulturna šola« (bo) lahko šola uporablja(la) od leta 2013 do 2016.

V šolskem letu **2013/14** je prvi razred obiskovalo 17 učencev, drugega 14 (eden manj kot preteklo leto), tretjega in četrtega pa 17 in 19 učencev (enako število, kot prej). V jutranje varstvo je bilo vključenih 33 otrok, v OPB pa 63. Nadomeščanje zaradi bolniškega staleža je bilo urejeno znotraj šolskega zavoda. V mesecu oktobru 2013 je bilo na šoli izpeljano predavanje psihologa Mirana Babiča z naslovom »Ko otrok kuha jezo«. Sredstva za vzdrževanje objekta in opreme je tudi to leto zagotovila občina.

V šolskem letu **2014/15** so učenci v mesecu oktobru med drugim sodelovali v mednarodnem projektu Slovenske Karitas »Tek podnebne solidarnosti«. Cilj projekta je (bilo) ozaveščanje o problematiki podnebnih sprememb v povezavi z revščino v Afriki. Učenci so s pretečenimi kilometri pomagali okoli Zemlje graditi Krog solidarnosti. Ogledali so si film iz Zambije o globalnih posledicah podnebnih sprememb, film o dečku Nangiru iz Kenije, fotozgodbe o deklici Roseni iz Zambije, animirano-dokumentarni film »Prihodnost je v naših rokah« in dramsko igro »Popotovanje štrka Simona«.

Dobrovško podružnico je v tem šolskem letu obiskovalo 62 učencev, od tega 28 dečkov in 34 deklic. Prvi razred jih je skupaj obiskovalo 14 (6 dečkov, 8 deklic), drugega 17 (6 dečkov, 11 deklic), tretjega 14 (obojih po 7) in četrtega 17 (9 dečkov, 8 deklic). Celotno delo je bilo organizirano v dopoldanski izmeni, v popoldanski so bili samo oddelki podaljšanega bivanja. V OPB je bilo vključenih 57 učencev (v prvem razredu 14, v drugem 17, v tretjem 11 in v četrtem 15), v jutranje varstvo pa 13.

Javni zavod OŠ Miklavž na Dravskem polju je v tem letu za podružnično šolo nabavil pomivalni stroj za kuhinjo.

Pogled na šolo iz zraka, avgust 2015 (foto: Dušan Janžek).

Zaposleni[24] na dobrovški šoli od njenega obstoja

LETO	IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO
1893–?	I. Gselmann	šolski upravitelj, učitelj
?–1900	Martin Sotošek	šolski upravitelj, učitelj
po 1900–1929	Bogdan Tušek	šolski upravitelj, učitelj
po 1904–ok. 1926	Jožefa Tušek	(začasna) učiteljica
pred 1912–?	Cecilija Kocbek	(začasna) učiteljica
pred 1929–?	Milica Stupan	učiteljica
1930–1941; 1945	Franc Kašpar	učitelj, šolski upravitelj
po 1930–?	Tilčka Kašpar	(začasna) učiteljica
1938–1941; 1945–1946	Bogdan Tušek ml.	učitelj, šolski upravitelj
pred 1939–1941; 1945–1948	Berta Kos	učiteljica, šolska upraviteljica
pred 1940–1941	Karolina Grobin	učiteljica
1941–1944	Friedrich Boldin	medvojni šolski upravitelj, učitelj
1941–1943	Marta Kliengenstein	medvojna učiteljica
1941–1944	Herta Hechenbergen	medvojna učiteljica
1942–1943	Herta Werk	medvojna učiteljica
1943–1944	Franc Kogelnik	medvojni učitelj
1945–1948	Dragomil Ferk	učitelj (tečajnik)
1946	Nežika Rus	učiteljica
1946–1947	Marija Bregant	učiteljica
1946–1947; 1948–1950	Marija Lončarič	učiteljica (pripravnica)
1948–1949; 1950	Julij Lončarič	učitelj (pripravnik)
1949–1951	Anica Pauko	učiteljica, šolska upraviteljica
1950–1953; 1954–1984	Danica Pajtler	učiteljica
1950–1951	Slavica Dimec	učiteljica
1951–1957	Julij Jarc	učitelj, šolski upravitelj
1951–1957	Albina Jarc	učiteljica
1956	Marija Pušnik	učiteljica pripravnica
1956	Anica Pravdič	učiteljica pripravnica
1957	Angelca Lobnik	učiteljica pripravnica
1957	Elizabeta Mom	učiteljica pripravnica
1957–1974	Niko Pisansky	šolski upravitelj,[25] učitelj
1957–1983	Vida Pisansky	učiteljica
1961–1962	Rudolf Kodrič	učitelj
1962–1981	Bojana Velišček	učiteljica
1967–1972	Milojka Ozmec	učiteljica
1972–2003	Marija Pečnik	učiteljica
1974–1981	Franc Šilec	ravnatelj, učitelj
1981–1986	Jožica Kores	učiteljica, pozneje vodja dislocirane enote v Dobrovcah

[24] Zajeti so samo zaposleni, ki se omenjajo v ohranjenih virih. Ker so viri pred II. svetovno vojno zelo skromni, je veliko podatkov vprašljivih. Z ustanovitvijo javnega zavoda v letu 1999 oz. 2000 so se podatki o zaposlenih ter o npr. investicijah beležili skupaj, zato jih je (bilo) zelo težko ustrezno razvrstiti. Bralec nam zato naj ne zameri kakšne napake. Še posebej težko je bilo pravilno umestiti tehnično osebje (kuharje oz. kuharice, snažilke, hišnike ipd.), zato so navedeni v posebni tabeli, pod pričujočo.

[25] Pozneje se je za šolskega upravitelja uveljavil naziv ravnatelj.

LETO	IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO
1982	Katica Ornik	učiteljica-vzgojiteljica
1984	Frida Pernek	učiteljica-vzgojiteljica
1985–	Alenka Ucman (por. Primec)	učiteljica; po l. 1993 vodja podružnice Dobrovce
pred 1985–2003	Vera Kirbiš	učiteljica
1996–	Jerneja Malec	učiteljica
1997	Sonja Feguš	učiteljica, OPB
2000	Petra Pirš	OPB
2000	Nataša Fras	OPB
2000–2002	Pavla Premzl	OPB
2001–	Darja Nerat	učiteljica
2001	Damijana Jakomini	učiteljica
2001–2002	Simona Žitnik	OPB
2002	Aleksandra Kop	OPB
2002	Suzana Žnidarič	OPB
2002–	Marija Petko	učiteljica-vzgojiteljica
2003–2015	Edita Grašič	učiteljica
2007–2015	Janja Štrucl	jutranje varstvo
2011–2015	Špela Mesarič	OPB
2013–	Ana Koritnik	OPB
2015–	Dušanka Brumen	OPB
2015–	Leja Miljančić	učiteljica

LETO	IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO TEHNIČNEGA OSEBJA
1974 (?)–1992 (?)	Marija Pahič	kuharica
1992–2009	Jožica Topolovec	snažilka
?–1983	Gizela Horvat	snažilka
1983–1992 (?)	Ljuba Mlakar	snažilka, kuharica
1996–(?)	Bojan Marinič	hišnik-kurjač
2007–	Tanja Zobec	snažilka, kuharica

Oddelki se predstavljajo

1. a z razredničarko Jernejo Malec v šol. letu 2014/15
(vir: *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju*, str. 93).

2. a z razredničarko Alenko Primec v šol. letu 2014/15
(vir: *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju*, str. 94).

3. a z razredničarko Edito Grašič v šol. letu 2014/15
(vir: *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju*, str. 96).

4. a z razredničarko Darjo Nerat v šol. letu 2014/15
(vir: *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju*, str. 97).

1. a z Marijo Petko (drugo učiteljico v prvem razredu), **Dušanko Brumen** (učiteljico neobveznega izbirnega predmeta tuji jezik in podaljšanega bivanja) in **razredničarko Alenko Primec v šol. letu 2015/16** (vir: *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju*, str. 106).

Ema, 3. a, MIK, šol. l. 2012/13

Utrip šole skozi spomine

Feliks Živko: Spomini na šolo in mlade dni

V Dobrovcah so zgradili šolsko poslopje proti koncu 19. stoletja; najprej pritlično, nato pa so naredili enonadstropno šolo. Otroci so hodili predtem v Slivnico. V Slivnici je bila župnija, občina in drugi uradi. To je bilo še vse pod Avstro-ogrsko monarhijo in je šolanje pod cesarstvom trajalo vse do konca prve svetovne vojne. Leta 1918 pa se je začela reforma v šolstvu kakor tudi v drugih panogah – kmetijstvu, trgovinah in uradih.

Politična ureditev je bila Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. V šoli so bili postavljeni štirje učitelji, kolikor se spomnim: Franc Kašpar, Bogdan Tušek ml. in še dve učiteljici, ki jim pa več ne vem imena.

Učenci so se učili vse v slovenskem jeziku, samo en predmet je bil srbohrvaščina. Verouk je bil kod poprej, samo da je trajal dve učni uri. V izkazu je bil na drugem mestu. Pred poukom in na koncu se je vedno molilo. Na steni sta visela križ in slika kralja Aleksandra, pozneje pa sina Petra II. V šoli je bilo razpoloženje lepo in srečno. Pred šolo, kjer so sedaj hiše, je bil prostor za telovadbo. Pele so se slovenske pesmi in molilo se je za kralja in za domovino. Učitelji so imeli stanovanje v pritličju. Žal učenci vedno niso mogli obiskovati šolskega pouka, ker so imeli delo na kmetijah. So pa radi hodili na sprehode in ob koncu šolskega leta na izlete na Pohorje, Boč in Donačko goro. To šolo so obiskovali učenci Dobrovc, Skok in Dravskega Dvora. Nadučitelj Kašpar je vadil cerkvene pesmice in igral violino med sv. mašo. To se je dogajalo po letu 1934, ko so v Dobrovcah postavili cerkev. Dobrovce so imele lepo središče, šolo, cerkev in trgovino pri Tuškovih, vse v sredini vasi. Vaščani so težko delali in živeli zelo skromno. Po osnovni šoli so se učenci težko napotili še v mestne šole, ker ni bilo denarja in je bila prevelika oddaljenost. Bilo pa je nekaj izjem – pri Tuškovih, Kašperjevih in Živkotovih.

To življenje pa ni dolgo trajalo, nekako 23 let. Začela se je druga svetovna vojna in prišli so spet drugi gospodarji. Pouk se je za nekaj časa prekinil. Prišli so nemški učitelji in učiteljice. Slovensko se v šoli ni smelo govoriti, samo nemščina. Naša generacija je bila zelo prikrajšana pri učenju. Komaj smo se naučili brati in pisati slovensko, že smo se morali učiti nemški jezik. Učitelji so prihajali iz avstrijske Štajerske in Koroške. Ena učiteljica je bila še posebej stroga in zahtevna. Bila je iz Gradca, neka Marta, če se ne motim. Vsak dan je šiba dobro pela. Učitelja pa iz Črne na Koroškem in eden iz Slovenj Gradca. Oba sta bila »kulturbundovca«, to je nemška pomagača. Že prej smo leta 1942 imeli poskusno poletno šolo, nato pa se je v jeseni začelo redno obvezno obiskovanje šole. Sedaj ni bilo več križa in ne kralja na steni. Zamenjal jih je »nemški bog« Adolf Hitler. Pred poukom smo peli nemško himno in državno pesen *Deutschland über alles in der Welt*. Tri leta in pol smo se redno učili nemško, tako da smo nato obvladali ta jezik, ki ni bil naš. Ko so začeli hoditi partizani okrog, so se učiteljice preselile v mesto. Pozimi, leta 1945, so prekinili pouk. V šolske prostore so se naselili nemški vojaki. Našega nemškega šolanja je bilo s tem konec. Po vojni, konec maja 1945, sta začela organizirati učenje v slovenskem jeziku g. Tušek in Berta Kos. Sedaj pa se je bilo treba privaditi na učenje v slovenskem jeziku. Redno smo začeli novo šolsko leto jeseni 1945. leta. Veselili smo se, da bo zdaj vse lepše. Zadnje letnike je učil g. Kašpar, ki je bil prej pri partizanih. Če so rekli, da je bil prej na steni Hitler in brez križa, je sedaj obesil Titovo sliko g. Tušek, ki jo je sam naslikal. Verouk je bil še dve leti v šoli in učil nas je g. kaplan Horvat. Pri maši smo vsi bratje ministrirali (stregli duhovnikom). Verouk je bil še v šoli kakšni dve do tri leta, pa tudi križ na steni. Potem pa se je to spremenilo. Prihajali so novi učitelji – g. Jarc, domačinka ga. Danica Pajtler, g. Ferk iz Tezna, ki ni znal udariti s šibo.

Marija Pečnik: Moji spomini na našo šolo segajo v leto 1972

Davnega leta 1967 sem končala šolanje na Učiteljišču v Mariboru in se vrnila v rojstni kraj Slovenske Konjice in tam dobila prvo službo – na Osnovni šoli v Zrečah. Tudi v tistih časih je bilo težko najti službo, saj smo se sošolci v iskanju službe razkropili po vsej Sloveniji, od Prekmurja do Primorske. V Zrečah sem poučevala 3 leta. Kot mlada družina z enomesečnim dojenčkom smo spet pristali v okolici mesta ob Dravi, v Dobrovcah, in ostali do današnjih dni. Težko se je bilo privaditi na življenje v nižini, saj sem bila navajena dela in življenja na obronkih Pohorja – Zreče, Skomarje in Gorenje.

Leta 1972 sem dobila prosto delovno mesto, ki ga je do takrat opravljala moja sošolka ga. Milojka Ozmec. Odšla je na delovno mesto učiteljice v Miklavž. Vsa leta sem poučevala 4. razrede na podružnični šoli, v času prenove pa tudi na centralni šoli v Miklavžu. Leta 1975 je bil za vse krajane, otroke in prosvetne delavce velik dogodek, saj je bila zgrajena nova, lepa, svetla in moderno opremljena šola v Miklavžu. Bila je popolna osemletka. Dobili smo veliko novih kolegov, na katere me vežejo lepi spomini.

Na začetku učiteljske poti je bilo didaktičnih pripomočkov zelo malo. Učitelji smo si jih izdelovali sami, če smo hoteli, da je bilo podajanje učne snovi kvalitetno. Ne morem si zamisliti zdajšnjega dela v šoli, ko brez računalnikov delo ni več mogoče.

Spomini, ki so še posebej nepozabljeni, so spomini na vodenje učencev na plavalni tečaj v kopališče Pristan. Brez spremstva, samo učiteljica, z velikim številom otrok. Vsakodnevno smo se peljali z rednim avtobusom iz Dobrovc do postajališča pri »Slaviji«, nato pa peš do kopališča Pristan, v vsakem vremenu. Bila sem mlada in na začetku poklicne poti, vendar sem bila vesela, saj so bili veseli in zadovoljni tudi moji učenci.

Še posebno lepi spomini se mi porodijo na preživljanje šole v naravi, ki smo jo z učenci preživeli ob morju. Hodili smo v Ankaran, Strunjan, mnogo let pa v VIRC Poreč. V šoli v naravi smo se z učenci še bolj povezali, bila sem jim druga mama.

Bilo je še veliko več zanimivih dogodkov, težko bi naštela vse. Najlepše pa je, ko me kdo od nekdanjih učencev ogovori, pa naj si bo to v bolnišnici, trgovini … Ob prijazni besedi in stisku roke mi srce zaigra in počutim se spet mlada.

Kot učiteljica na podružnični šoli sem z učenci sodelovala na vseh prireditvah v Krajevni skupnosti, sodelovali smo kot mladi člani Rdečega križa, na delovnih akcijah … Vrsto let sem bila mentorica recitacijskega krožka, mentorica prometnega krožka, kjer sem učence pripravljala na kolesarski izpit. Nekaj let sem bila tudi predsednica RK v Dobrovcah. Vseh zadolžitev se ne spomnim več, saj jih je bilo v 35-letni karieri res veliko.

Lepih spominov na moje nekdanje učence je veliko. Rada se spominjam tudi mojih najožjih sodelavk, ki jih (žal) več ni med nami. Ne bom pozabila učiteljic Bojane Velišček in Danice Pajtler, ki sta me kot mlado učiteljico resnično lepo sprejeli. Še posebno lepi spomini me vežejo na učiteljico Jožico Kores in učiteljico Veroniko Kirbiš, s katerima smo spletle dobre prijateljske vezi. Pa kaj hočemo. Življenje teče dalje. Eni odhajamo, drugi prihajajo.

Kar stisnilo me je pri srcu, ko me je g. Sandi nagovoril, naj nekaj napišem, kot še edina učiteljica iz kraja Dobrovce, ki je poučevala na »naši šoli«.

Egon Repnik: Spomini na osnovno šolo Dobrovce

Spomini na osnovno šolo v Dobrovcah so hkrati spomini na kratek, a vendar najlepši del mojega otroštva. Po obdobju otroške brezskrbnosti sem prvi stik s šolskim načinom življenja doživel v cicibanovi in kasneje v mali šoli. Še danes v meni živi spomin na prvi šolski dan, ki se veže na žal že pokojno učiteljico, Marijo Kores, ki nam je s svojo dobroto in prijaznostjo prirasla k srcu, ne le kot tovarišica učiteljica, temveč tudi kot druga mati. Otroška radovednost in radoživost sta skupaj z mojo generacijo 1976 počasi in neopazno prešla v šolski red in disciplino. Zaradi prenove šole je bila OŠ Dobrovce naš drugi dom le nekaj mesecev prvega razreda. Polni pričakovanj in kasnejšega občudovanja prenovljene šole smo se v to šolo vrnili ob koncu drugega razreda, v katerem nas je, kot svojo prvo generacijo, poučevala učiteljica Frida Pernek. V tretjem razredu je poučevanje našega razreda prevzela, vedno nasmejana in žal tudi že pokojna, Vera Kirbiš. Spomini na moje šolske dni so polni lepih dogodivščin vedno složnih sošolcev iz Skok, Dobrovc in Dravskega Dvora, ki smo se vsakodnevno družili tudi izven šolskih klopi. Najbolj so se mi kot športniku in ljubitelju športa v spomin vtisnile ure telovadbe s številnimi tekmami med dvema ognjema na šolskem dvorišču, ki so bile celo bolj pomembne in razburljive kot kakšna šolska naloga oz. preverjanje znanja. Prijateljstvo in prve simpatije so med fanti, ki nas je bilo v tej generaciji le sedem, in precej številčnejšo skupino sošolk, stkale toliko močne vezi, da smo kar s strahom pričakovali naše slovo ob razhodu po zaključku četrtega razreda. Da bi bilo slovo od nekaterih sošolcev čim manj boleče, si je s pomirjujočimi besedami in vzbujanjem življenjskega optimizma prizadevala naša zadnja dobrovška učiteljica, Marija Pečnik. Danes z veseljem ugotavljam, da smo takratni sošolci še danes prijatelji ali kolegi, ki skoraj ob vsakem srečanju obudimo spomin na kakšen zanimiv šolski dan.

Po več kot treh desetletjih od takratnih šolskih dni se danes, kot odrasla oseba in (novi) krajan Dobrovc, še posebej zavedam pomena naše »legendarne« šole, ki jo z velikim veseljem obiskujejo tudi moji trije otroci. Možnost preživeti šolske dni v domačem okolju in bližini doma je neprecenljiva, saj pri ljudeh vzbuja krajevno pripadnost ter vzpodbuja aktivno vpetost v družbeno življenje domačega kraja. Sam sem aktiven v domačem kraju že od prvih šolskih dni. Sprva sem se predstavljal kot recitator na številnih krajevnih prireditvah, zdaj sem že dolgoletni član in funkcionar nogometnega kluba, od tam pa so me pota življenja pripeljala tudi v lokalno politiko. Kot občinski svetnik in sedaj podžupan vseskozi poudarjam pomen današnje podružnične šole v Dobrovcah za naš šolski okoliš (Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor). Šola je vedno bila in vedno bo osrednje gibalo ne le šolskega, temveč celotnega družbenega dogajanja, ki si ga je brez učencev precej težko predstavljati. Zagotovo mine redkokatera prireditev, ki je ne bi s svojim nastopom popestrili otroci iz naše šole. Še posebej je to občutno pri starejših krajanih, pri katerih otroci s svojo toplino in prijaznostjo vzbudijo spomine na otroške dni, tako da marsikateri izmed njih ob nastopu potoči tudi kakšno solzo sreče.

Tri desetletja od mojih šolskih spominov so le majhen delček častitljive zgodovine naše šole, ki je »preživela« številne države in različne šolske sisteme (od Avstro-Ogrske, kraljevine Jugoslavije, socialistične Jugoslavije in do samostojne Slovenije). V letošnjem šolskem letu je moja hči kot prvošolka del že 123. generacije OŠ Dobrovce.

Žal je naša šola v toku časa, kot babica učiteljica, postala stara in slabotna, zato je nujno potrebna vdiha novega življenja, da bi lahko zopet postala mlada in sodobna učiteljica. Imel sem čast sodelovati pri snovanju načrtov za prenovo in dograditev šole, ki je že precej časa pretesna za vedno bolj številne otroke iz naših naglo razvijajočih se krajev. Prepričan sem, da bo OŠ Dobrovce v kratkem postala večja in sodobnejša in da bodo v njej našle mesto tudi generacije petošolcev, ki bodo tako z veseljem preživeli še kakšno šolsko leto več v domačem kraju.

Literarni utrinki učencev skozi čas

Kurirčkova pošta

Kot vsako leto je tudi letos skozi našo vas potovala kurirčkova torba. V torbo damo pozdrave tovarišu Titu za njegov rojstni dan.

21. aprila smo že nestrpno pričakovali kurirčka iz Miklavža, da preda torbo našemu pionirju in jo ponese kurirčku iz Starš.

»Fašisti« – dečki iz 3. razreda – so mu pripravili zasedo. Pravega kurirja iz Miklavža niso ujeli, so pa ujeli lažnega. Hoteli so ga kaznovati z zaporom. Ostali pionirji, ki smo to slišali, smo stekli v gramozno jamo, kjer je bila sovražnikova postojanka, in rešili lažnega kurirja. Medtem pa je pravi kurir že varno predal torbo našemu kurirju.

Po kratkem programu se je naš kurir napotil proti Staršam in vsi učenci 4. razreda smo ga spremljali. Tudi našemu kurirčku so miklavški pionirji pripravili zasedo. Toda ko smo prišli do zasede, so se naši sovražniki ustrašili in razbežali po polju. Naš kurirček je varno predal torbo starejšim pionirjem. Zaželel jim je, naj tudi oni varno prenesejo torbo do naslednjega kurirja. Domov smo se vračali veseli, kajti nismo si mislili, da se nas bodo sovražniki ustrašili in zbežali.

Suzana Gradišnik, 4. razred Dobrovce, Metuljček 1975, št. 3

Pripovedovali so mi

Bil je večer. Stekla sem k babici. Prosila sem jo, da bi mi povedala svojo zgodbo iz NOB. Povedala mi jo je.

Bila je druga svetovna vojna. Babica in dedek sta na podstrešju skrivala ranjenega partizana. Prišel je mož s Pohorja, ki je to vedel in ju izdal sovražniku. 3. novembra leta 1943 so ju zaprli (v Mariboru). Po štirih mesecih so babico odpeljali v Ravensbruck, od tam pa v Hamburg. Skupaj z drugimi ženskami je delala v tovarni in na ruševinah, kar pa je bilo zaradi velikega gladu zelo težko. Na njih so delali razne poizkuse. Tik pred koncem vojne so utopili vse Rusinje in Poljakinje. Naslednji dan so nameravali tudi Slovenke. Toda Hamburg je ponoči kapituliral in bile so rešene. Nato so čakale do jeseni leta 1945 na prevoz v domovino. Domov je prišla 14. septembra 1945. Čakal jo je dedek, ki je že prišel iz taborišča in je že izgubil upanje, da jo bo še kdaj videl.

Babica in dedek sta še sedaj živa in večkrat obujata spomine na to grozno preteklost med drugo svetovno vojno.

Vsem žrtvam, ki so padle, pa stojijo spomeniki.

Maja Veber, 4. a, Misli mladih, šol. l. 1982/83

Zima

Zima, to je naš četrti letni čas. Njega se otroci najbolj veselimo. Ko zapade sneg, se lahko sankamo, smučamo in drsamo. Kadar gremo iz šole in nas je več skupaj, se kepamo. Delamo pa zelo radi sneženega moža in kar tekmujemo, kdo bo imel lepšega in večjega. Pozimi tudi zelo radi skrbimo za ptičke. Še preden zapade sneg, jim postavimo krmilnice. Vanje nasujemo vsak dan hrano, da ne bi od gladu pozimi poginile.

Zima ima tudi nekaj slabih strani. Če zamete zelo veliko snega, niso ceste prevozne, kot bi morale biti. Cestni delavci morajo zelo težko delati in zelo zgodaj vstajati, da očistijo ceste. Zgodi se tudi, da pozimi pada dež. Takrat so ceste zelo ledene in je težko hoditi in voziti po njih. Ko pa pritisne hud mraz, se vsi radi stiskamo k topli peči. Če je zima dolga in huda, vsi komaj čakamo na pomlad.

Sabina Lešnik, 3. a, Misli mladih, šol. l. 1982/83

Moja mamica

Moji mamici je ime Danica. V službo se vozi zelo daleč z avtobusom. Mamico imam zelo rada. Mamica ima rada tudi mene. Kupi mi šolske stvari in igrače. Kmalu bo osmi marec, dan žena. Osmi marec praznujejo vse mamice – delavke, kmetice in uslužbenke.

Tatjana Šimenko, 1. a, Misli mladih, šol. l. 1982/83

Predstavljam se

Sem Jožica Stupan, hodim v 4. a-razred v šolo Dobrovce. Uči me učiteljica Marija Pečnik. Sem srednje visoka, stara deset let. Doma sem iz Skok. Pri nas doma imamo dva psa. Imenujeta se: starejši je Medo, mlajši pa Dino. Oba sta zelo pridna. Imam mnogo prijateljic. Sem včasih neubogljiva, kadar imam slab dan. Rada pomagam sošolkam in sošolcem. Hodim k nemščini in se rada učim tuje jezike. Rada nastopam na predstavah. Tudi jaz imam nekaj slabih lastnosti in ne samo drugi.

Jožica Stupan, 4. a, MIK, šol. l. 1994/95

Dobrovce

Dve uri peš od Maribora je živel velikan. Čuval je pokopališče, ki se je imenovalo Dobrava. Velikan je bil zelo dober do bližnjih krajanov.

Nekega dne pa je prišel k velikanu majhen fantek, ki mu je bilo ime Dobrovček. Velikan ga je vprašal, koga bi rad obiskal na njegovem pokopališču. Deček mu je odgovoril: »Svojo babico, ki se piše Dobrovce.« Preden je Dobrovček prišel do groba, ga je velikan spet vprašal: »Kaj si želiš za rojstni dan?« Deček mu je odgovoril: »Želim si, da bi pokopališče spremenil v vas, ki bi se imenovala Dobrovce, po moji babici«. »Na tvoj rojstni dan bo tukaj nastala vas,« mu je odgovoril velikan in odkorakal v svojo kočo.

Čez en mesec je imel Dobrovček rojstni dan in res, na mestu, kjer je bilo prej pokopališče, je zdaj stala vas, toda brez velikana.

Še danes nihče ne ve, kam je odšel.

Miha Kamplet, 3. a, MIK, šol. l. 2005/06

Dežela čarovnic

V deželi Čarovnic so čarovnice letale z metlami in strašili so strahci. V tej deželi ni bilo denarja, niti policistov in tatov. V šoli so se učile branja, pisanja, niso bile pridne in niso ubogale. Razbijale so stekla, luči, prevračale mize in razbijale vrata. Ko je deževalo, so letale z metlami po dežju. Z betona so si zgradile grad. Ponoči so strašile in vriskale.

Tadej Bogovič, 3. a, MIK, šol. l. 2005/06

Na trati

Nekje na trati
stoji hiška,
v njej družinica.
Poleg hiške
veliko drevo,
kjer ptički čivkajo.
Iz dimnika se dim vali,
v kaminu ogenj že gori.

Avtor pesmi in risbe: Mitja Štiftar, OPB, MIK, šol. l. 2008/09

Lepi zmaj

Lepi zmaj je sovražil smeti. Želel je čisto in lepo deželo. Nekega dne se je odloči, da jo bo sam očistil. Najprej mu je bilo težko, saj je bilo veliko smeti, vendar se je zelo potrudil in uspelo mu je polepšati svojo deželo. Vsi ljudje so bili tega veseli. Lepemu zmaju so v zahvalo dali priznanje za najboljšega zmaja na svetu.

Matevž Šavora, 1. a, MIK, šol. l. 2008/09

Čarobna krogla

Na poti v šolo sem pri grmu zagledal zlato kroglo. Pobral sem jo in jo nesel domov. Ko sem jo doma gledal, sem zaslišal glas, naj si zaželim tri želje. In zaželel sem si:

1. da bi bil bolj priden in zdrav,
2. da bi dobil letalo na daljinsko vodenje,
3. da bi na morju ulovil veliko rib.

Brat si je zaželel, da bi šli v toplice. Mama si je zaželela torto za rojstni dan. Ati si je zaželel, da bi bil zdrav.

Gašper Pečnik, 2. a, MIK, šol. l. 2009/10

Na skali

Na skali drobne ptice gnezdece leži.
V njem so trije mladi ptički,
ki že sami hrano iščejo.
Včasih pa so ptički leni
in nočejo po hrano iti.
Zato gresta očka in mamica po njo.

Klara Sprinčnik, 2. a, šol. l. 2013/14

Kačja šola

Mlade kače klopotače
rade nosijo hlače.
V šoli dobro se učijo,
rišejo in se podijo.
V prostem času nogomet igrajo
in družabne igre se igrajo.
Sladkarije so jim všeč,
ker so dobre za pojest.

Marko Cimeša, Nace Siter, Maša Jeza, Nejc Hedl, 3. a, MIK, šol. l. 2011/12

Grozni polž

Bil je enkrat hudi grozni polž,
dva rožička je imel,
je migal, migal,
tako hudo, da je čisto ponorel.

Rad se je prepiral,
prijatelje nadiral,
bil je ena grozna faca,
čisto prava grda raca.

Vid Repnik, 2. a, MIK, šol. l. 2012/13

Planet ljubezni

V vesolju je planet,
ki poln je ljubezenskih besed.
Na njem vsi se imajo radi,
invalidi, stari, mladi.
Tam si vsi podarjajo poljube,
za srečo in obljube.
Vsi ljubijo vse,
pa pobijajo se ne.

Patrick Breznik, 4. a, MIK, šol. l. 2012/13

Pesmica o ljubezni

Ko si zaljubljen
ti srce hitro bije …

V šoli ti ne gre najbolje, za nič več nimaš volje.

Ko pa se srečata iz oči v oči, srce še hitreje bije ti.

Liana Reyes, 3. a, in Urška Trafela, 3. a, MIK, šol. l. 2013/14

Jakob Kršljin Stojić, 2. a, MIK, šol. l. 2013/14

Žalostni kmet

V samotni hiši je živel kmet, ki je gojil zelenjavo. Nekega dne je odšel v gozd. V gozdu je naletel na lepo deklico, ki je jokala. Kmet jo je potolažil in jo povabil domov na piškote. Potem sta živela skupaj do konca svojih dni.

Jan Auguštin, 1. a, MIK, šol. l. 2014/15

Potemska pesem

Potem – bom vstal.
Potem – bom odšel v šolo.
Potem – se bom igral.
Potem – se bom učil.

Vse bom naredil.
Ampak ne zdaj.
Ne morem vse naenkrat.
Zdaj sem žalosten.

Gašper Varžič, 2. a, šol. l, 2013/14

Dežela ljubezni

Nekje v oddaljeni deželi
je svet, kjer ni grdih besed.
Je svet življenja in lepih stvari,
od katerih se ti kar megli.

Nika Žokalj, 3.a, MIK, šol. l. 2012/13

Ajdina pot v šolo

Ajda zjutraj v šolo odhiti,
saj se ji učiti mudi.
Rada se naučila bi deliti, množiti
in vodo v kozarec naliti.

Hodi po gozdu sem in tja, hopsasa
in si poje tralala.
Vidi, da zašla je s poti
in začne jokati.

Mimo pride slon in pokaže Ajdi dom,
kjer učenci so doma
in se učijo množiti, deliti
ter vodo v kozarec naliti.

Manuela Ema Štiftar, 4. a, MIK, šol. l. 2011/12

Pesem o punci

Zaljubljen sem v punco
iz tretje klopi.
Vem, da njena koža diši
kot najlepša roža.
Ob njej počutim se kot
najsrečnejši fant
na našem planetu,
saj ona je najboljša
punca na svetu.

Matic Pogorelec, 3. a, MIK, šol. l. 2013/14

Kaj mi je v šoli všeč?

Rada rišem in berem. Imam veliko prijateljev. Rada se tudi igram in ustvarjam iz različnih materialov.

Nina Kocman, 1. a, MIK, šol. l. 2013/14

Staš, 3. a, MIK, šol. l. 2012/13

Pastirček in divji mož

Pred davnimi časi je na krasni gori živel divji mož. Bil je hudoben, grd in neprijazen. Vsi v dolini so se ga bali in ljudje so bili čisto iz sebe, ko je zakričal z gore, da jih pride pogledat. Tudi sam sem se vedno skril za grm, ko je šel mimo našega pašnika. Vse ozemlje, razen našega pašnika, je bilo na gori njegovo. Na goro si podnevi ni upal nihče, le ponoči smo na pašnik gnali ovce. Nekega dne, sredi poletja, ko je spet naznanil, da pride v vas, sem sklenil, da se divjega moža ne bom več bal. Gospodarja sem prosil, če lahko ostanem doma. Bil je prijazen in mi je dovolil. Tako sem se odločil, da mu bom nastavil past. Spomnil sem se, da ima divji mož rad slanino, in odhitel v kuhinjo. Vzel sem kos slanine in mišelovko. Nanjo sem dal slanino in jo pokril s slamo. To je bilo pripravljeno. Nato sem na njegovi priljubljeni poti nastavil zeleno vrv in jo napel ter privezal za dve debli. Manjkalo je samo še pismo, ki sem ga že prej napisal za njega. V njem so bila napisana pravila lepega obnašanja. Nastavil sem ga na travo, kjer sem mislil, da bo divji mož pristal po padcu. Vse je bilo pripravljeno, samo jaz sem se moral skriti. Nisem dolgo čakal, ko je divji mož prišel in začelo se je. Najprej je dobil udarec mišelovke po prstih, nato je padel čez vrv na travo in na koncu prebral moje pismo. Malo je razmislil in ugotovil, da ni prav ravnal, ko je bil nesramen do ostalih ljudi. Postal je dober človek in vsi smo bili srečni.

Rok Pahič, 4. a, MIK, šol. l. 2010/11

UPORABLJENI VIRI IN LITERATURA

- BARAVALLE, Robert: Zur Geschichte der steirischen Maße II. *Zeitschrift des Historischen Vereines für Steiermark*, 30. Jahrgang. Graz 1936.
- *Bogdan Tušek*, tipkopis (iz arhiva družine Tušek).
- *Bogdan Tušek ml.*, tipkopis (iz arhiva družine Tušek).
- GRAHORNIK, Matjaž: *Demografska in zemljiškoposestna podoba Dravskega polja v drugi polovici 17. stoletja*. Magistrsko delo. Maribor 2015.
- GRANDA, Stane in ROZMAN, Franc: *Zgodovina 3*. Ljubljana 2001.
- *Knji(ga)žnica* (glavni urednik REZMAN, Vili). Ruše 2013.
- KOROPEC, Jože: Framsko zemljiško gospostvo. *Framsko. Zgodovina Frama z okolico I* (urednica STAVBAR, Vlasta). Rače 2013.
- LESKOVEC, Antoša: Gospodarske razmere na območju slivniške okrajne gosposke po opisu iz leta 1814. *Framsko. Zgodovina Frama z okolico I* (urednica STAVBAR, Vlasta). Rače 2013.
- *Marburger Zeitung*, leto 1885, št. 77.
- *Marburger Zeitung*, leto 1912, št. 91.
- Nadškofijski arhiv Maribor, fond Župnija Slivnica pri Mariboru, Krstne matične knjige, Prepisi (do leta 1914).
- Pokrajinski arhiv Maribor, fond Osnovna šola Franca Lešnika-Vuka Slivnica, *Schulchronik der Schule Schleinitz I* in *II*.
- Slivniška župnijska kronika (v župnijskem domu jo hrani slivniški župnik).
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, *1. knjiga 1 (A–Pa)* in *2. knjiga (Pe–Ž)*, Ljubljana 2014.
- *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787* (glavni urednik RAJŠP, Vincenc), Karte (sekcija 166). Ljubljana 2000.
- Slovenski šolski muzej Ljubljana, *Šolski list za Dobrovce* (št. 27, Maribor okolica–Dobrovce). Izpolnjen leta 1929, dopolnjen do leta 1939.
- Slovenski šolski muzej Ljubljana, *Izvleček iz šolske kronike za šolo Dobrovce* (iz leta 1939).
- Slovenski šolski muzej Ljubljana, *Podatki za zbiranje gradiva za šolski muzej Ljubljana, šola Dobrovce*. Izpolnjeno 29. novembra 1939.
- Slovenski šolski muzej Ljubljana, *Podatki o državni ljudski šoli v Dobrovcih*. Izpolnjeno 15. oktobra 1945.
- ŠAUPERL, Franjo [et al.]: *Limbuš in Pekre v ogledalu časa*. Maribor 2009.
- *Šolska kronika osnovne šole v Dobrovcah* (od leta 1940 do 1962; od leta 1962 do 1972).
- *Šolska kronika osnovne šole Bogdan Tušek Miklavž–Dobrovce* oz. po letu 1992 *OŠ Miklavž s podružnico Dobrovce* (od leta 1972 do 1985; od leta 1986 do 1995; od 1996 do 2003; od 2006 do 2014). Šolske kronike se nahajajo v arhivu OŠ Miklavž.
- *Učiteljski tovariš*, leto 1935, št. 14.
- *Učiteljski tovariš*, leto 1936, št. 18.
- *Vodnik po občini Miklavž na Dravskem polju*. Maribor 2012.

- *Vodnik skozi Miklavž na Dravskem polju* (sestavili učenci 7. razredov OŠ Miklavž v okviru pilotskega projekta »Razvoj ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti« v sodelovanju s TD Miklavž in PD Miklavž; dosegljiv na povezavi: http://www.sola-miklavz.si/files/2015/04/Bilten-Miklavz.pdf).
- VRBNJAK, Viktor: Osnovno šolstvo v Rušah do leta 1918. *Ruška kronika* (glavni urednik TERŽAN, Josip). Maribor 1985.
- VRBNJAK, Viktor: Osnovno šolstvo v Rušah do leta 1918 (nadaljevanje). *Ruška kronika* (glavni urednik TERŽAN, Josip). Maribor 1985.
- *Zaključno poročilo OŠ Miklavž na Dravskem polju za šolsko leto 2014/15* (s prijaznim posredovanjem ravnateljice šole Dušanke Mihalič Mali).
- *Zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju* (glavna urednica KORITNIK, Ana). Miklavž 2015.
- ŽNIDARIČ, Marjan: Vzgoja in izobraževanje v občini Miklavž na Dravskem polju. *Zbornik občine Miklavž na Dravskem polju* (odgovorni urednik ŽNIDARIČ, Marjan). Miklavž 2001.

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Matev%C5%BE_(ime) (o osebnem imenu Matevž, pridobljeno 12. septembra 2015).
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Marija_Terezija#/media/File:Kaiserin_Maria_Theresia_(HRR).jpg (fotografija cesarice Marije Terezije, pridobljeno 25. maja 2015).
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Joseph_II(002).jpg (fotografija cesarja Jožefa II., pridobljeno 3. junija 2015).

ŠOLA DOBROVCE SKOZI ČAS

ZBORNIK OB 120-LETNICI ŠOLSKE ZGRADBE V DOBROVCAH

Izdajatelj
Občina Miklavž na Dravskem polju

Urednik
Matjaž Grahornik

Fotografija
Slovenski šolski muzej Ljubljana, foto arhiv šole, šolske kronike, zbornik ob 40-letnici šolske in vrtčevske zgradbe v Miklavžu na Dravskem polju, arhiv družin Tušek in Rukav, Dušan Janžek, arhiv PAM in NŠAM, MIK, wikimedia

Računalniško oblikovanje
Boštjan Rezman

Naklada
300 izvodov

Tisk
Florjančič tisk d.o.o.

Dobrovce, november 2015

Pri izdaji zbornika so nam pomagali Občina Miklavž na Dravskem polju, zavod Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju in Florjančič tisk d.o.o., za kar se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

FLORJANČIČ
TISK d.o.o.